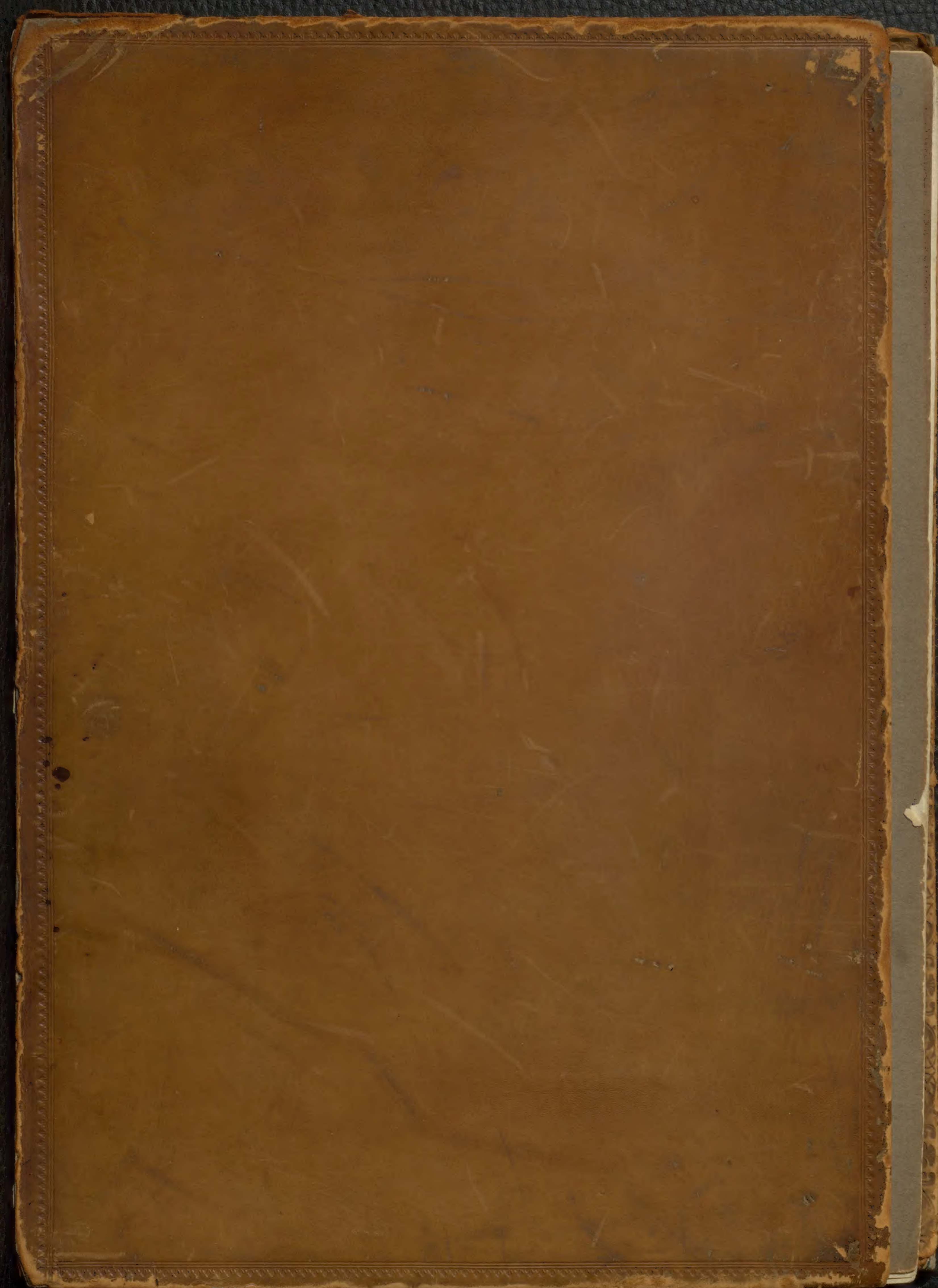

ROBERTI PRO-
CVRATORIS EX
LIBRIS SVM

FROM THE LIBRARY
OF GEORGE DUNN
OF WOOLLEY HALL
NEAR MAIDENHEAD

Ovidius. Fastorum libri sex. MANUSCRIPT *on paper* (90 *ll.* 11¼ *by* 7½ *in.*), *very finely written in roman letters, long lines,* 29 *to a full page, modern calf* [*Phillipps MS.* 9047]
sm. folio. [At end] "*. . explicit feliciter per me* RAPHAELEM DE PREDANIGRA *incime Scte. Agathe cremone*° MCCCC° LXXXI *die prime mensis marcii hora quarta et vigesima.*"

933 474

32/404

Phillipps MS
9047

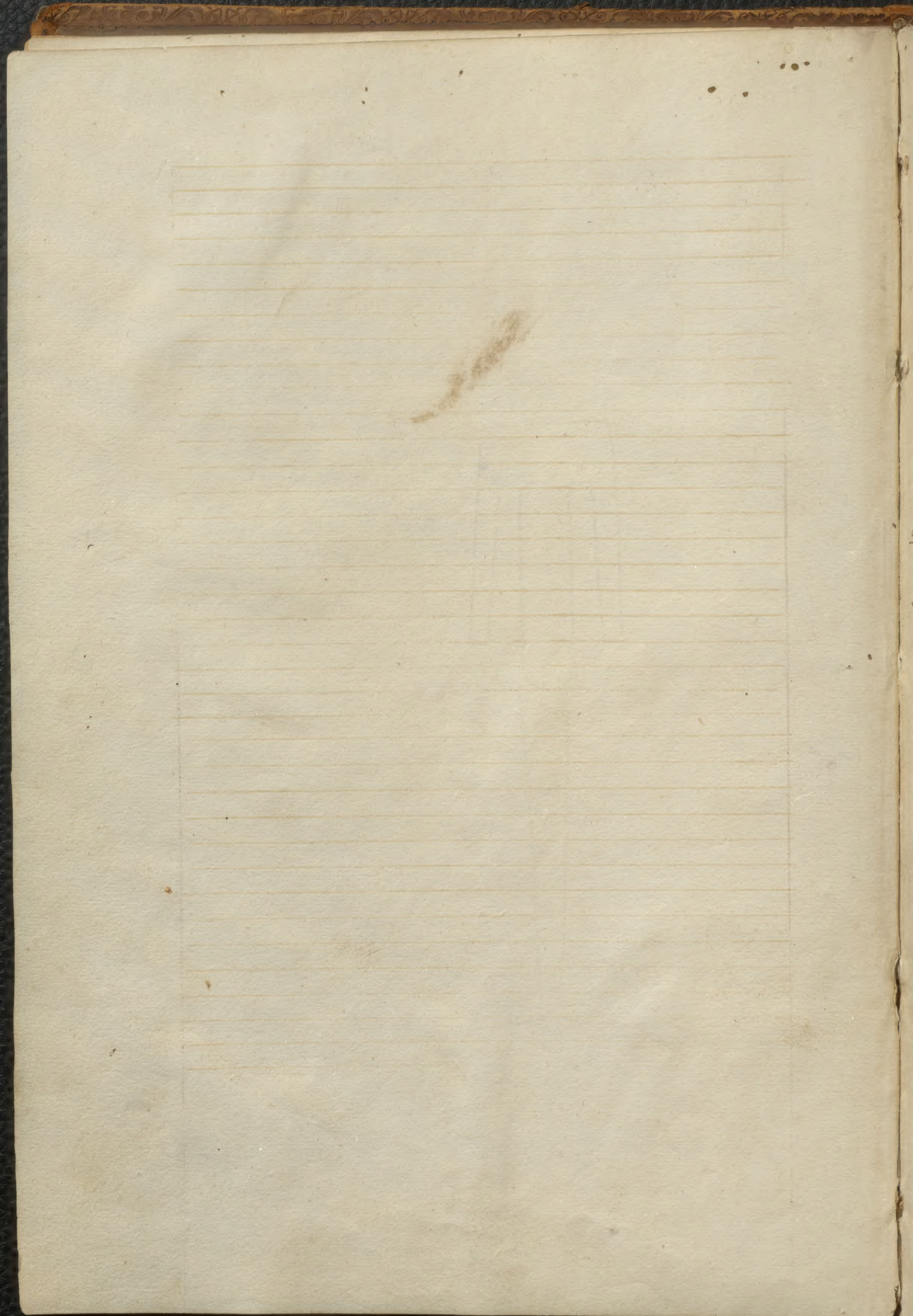
July 13, 1921
Sept 1'0

Magp

General

Petrus Crinitus.

C. Germanicus Augustus ex nobilissima Claudiorum ortus familia, patre Druso, diligenti cura in urbe eruditus, tantum profecit sub prima adulescentia in optimis disciplinis, ut incredibile sit dictu, quantum ei contulerit antiquitas. Suetonius, et Fabius Quintilianus maximis laudibus extollunt eius ingenium, atque opera, etsi paulo iunior ea composuerit. In causis versatus est, et his quidem triumphalibus. Inter alia studia graecas comoedias a se editas reliquit. Opus Arati de rebus coelestibus latinis donavit numeris, nihil commotus, quod a M. Tullio fuerat interpretatum (ut observavit Hieronymus) Quintilianus inter poetas heroicos hunc constituit, quo loco enumerat Val. Flaccum, Saleium Bassum, Rabirium et Lucanum. Quid enim, inquit, Germanico operibus sublimius, doctius, et omnibus denique numeris praestantius? quis bella canere melius potuit, quam qui sic gerit? Cognomen Germanici a devictis Germanis reportavit, contra quos magno exercitu, summisque viribus dimicavit. Uxorem habuit Agrippinam M. Agrippae filiam, ex qua plures procreavit liberos. Traditum est eum obiisse in urbe Antiochia, cum quartum, ac xxx. ageret annum, non sine suspitione veneni, Tiberio talis facinoris autore, ut prodidit Suetonio, quod etiam creditum est non modo propter livores, qui toto extiterunt corpore, sed ex ipso etiam corde, quod igni admotum cremari non potuit. Pub. Ovidius opus suum de Romanis Fastis ad hunc Germanicum misit, cuiusque doctrinae tanti fecit, ut inter egregios poetas illius nomen retulerit.

.P. O. Nasonis Fastorum liber primus incipit:

T Empora cum causis latiũ digesta per annũ /
Lapsaqꝫ sub terras, ortaqꝫ signa canam.
Excipe paccato cesar germanice uultu
Hoc opus, et timide dirige nauis iter.
Officioqꝫ leuem nõ auersatus honorem.
H uic tibi deuoto, numine dexter ades.
S acra recognosces annalibus eruta priscis,
E t quo sit merito queqꝫ notata dies.
I nuenies illic et signa domestica uobis. ali festa
S epe tibi pater est. sepe legendus auus.
Q ueqꝫ ferunt illi, pictos signantia fastos
T uquoqꝫ cum druso premia fratre feres.
C esaris arma canant alij, nos cesaris aras,
E t quoscumqꝫ sacris addidit ille dies.
A nnue conanti per laudes ire tuorũ,
D eqꝫ meo pauidos excute corde metus.
D a mihi te placidũ, dederis ĩ carmẽ uires.
I ngenium uultu statqꝫ, caditqꝫ tuo.
P agina iudicium docti subitura mouetur
P rincipis, ut clario missa legenda deo. clarius Apollo
Q ue sit enim culti facundia sensimus oris,
C iuica pro trepidis quom tulit arma reis.
S cimus et ad nr̃as (poeticas) quom se tulit impetus artes,
I ngenij currant flumina quanta tui.
S i licet, et fas est, uates (tu) rege uatis habenas,
A uspicio felix totus ut annus eat.
¶ T empora digereret quom cõditor urbis, ĩ anno
C onstituit menses quinqꝫ bis esse suo.
S cilicet arma magis, q̃ sidera Romule nouis, / ali noras,

Cũ Druso frẽ. Drusus ex Tiberio natꝰ est. Tiberiꝰ aũt Germanicũ adoptauit, Augusto Cas. Tiberiũ adoptante. ut ex Suetonio ligt.

Romulus anũ in .x. mẽses diuisit.

Curaq; finitimos uincere maior erat.
Est tamē et ratio Cesarque nouerit illuz, — alr mouerit
Errorēq; suum quo tueatur habet.
Quod satis est, utero m̄ris dū prodeat infans, — cur tm̄ decē mensis ī āno Romulus statuerit.
Hoc anno statuit temporis esse satis.
Per totidem mēses a funere cōiugis uxor
(lugubrem nigrū indumentum.)
Sustinet in uidua tristia signa domo.
Hec igitur uidit trabeati cura quirini,
Quom rudibus populis annua iura daret.
Martis erat primus mēsis, ueneris q; secundus, — Martius et reliq mensis unde
Hec generis princeps. ipsius ille pater.
Tertius a senibus. iuuenū de noīe quartus.
Que sequitur numero turba notata suo. — ut Iuli quintilis dictus est et Aug sextilis. septēbre decē sequentes et alii.
At numa nec Ianū. nec auitas preterit umbras, — Numa Popilius anno xij mensibus constare uoluit.
Mensibus antiquis preposuitq; duos.
Ne tamē ignores uariorū iura dierum,
Non habet offitiuz lucifer omnis idem.
Ille nefastus erat, ꝑ quē tria uerba silentur.
Fastus erit, per quem lege licebit agi.
Nec toto perstare die sua iura putaris
Qui iam fastus erit, mane nefastus erat.
Nam simul exta deo data sūt, licet oīa fari,
Verbaq; honoratus libera pretor habet.
Est quoq; quo populū ius est īcludere sceptis,
Est quoq; qui nono semper ab orbe redit.
Ausonias dixit qa greci nō hnt kl das — Vendicat ausonias Iunonis causa klendas. — Calende Iunoni dicate.
Idibus alba ioui grandior agna cadit. — Idus Ioui.
Nonarū tutela deo caret, omnibus istis
Ne fallare: dies proximus ater erit.

O men ab euentu est. illis nam roma diebus
D amna sub aduerso tristia marte tulit.
H ec mihi dicta semel totis herentia fastis
N e seriem rerum scindere cogar erunt.
E cce tibi faustum germanice nuntiat annum
I nque meo primus carmine ianus erit.
I ane biceps anni tacite labentis origo
S olus de superis qui tua terga uides,
D exter ades ducibus quorum secura labore
O cia terra ferax ocia pontus habet.
D exter ades patribus que tuis populoque quirini
E t resera nutu candida templa tuo.
P rospera lux oritur linguis animisque fauete
N unc dicenda bona sunt bona uerba die.
L ite uacent aures insanaque protinus absint
I urgia. differ opus liuida turba tuum.
C ernis odoratis ut luceat ignibus ether
E t sonet accensis spica cilisea focis.
F lamma nitore suo templorum uerberat aurum
E t tremulum summa spargit in ede iubar.
U estibus intactis tarpeias itur ad arces
E t populus festo concolor ipse suo est.
I amque noui preeunt fasces noua purpura fulget
E t noua conspicuum pondera sentit ebur.
C olla rudes operum prebent ferienda iuuenci
Q uos aluit campis terra falisca suis.
I upiter arce sua quom totum spectat in orbem
N il nisi romanum quod tueatur habet.
S alue leta dies meliorque reuertere semper

A populo rerum digna potente coli.
Q uem tamẽ esse deũ te dicã iane biformis
N am tibi par nullũ grecia numẽ habet.
E de simul causam cur de celestib; unus
S itq; quod a tergo, sitq; quod ante uides.
H oc ego quũ sumptis agitarẽ mente libellis
L ucidior uisa est quam fuit ante domus.
T unc sacer ancipiti mirandus imagine ianus.
B ina repente oculis optulit ora meis.
E xtimui, sensiq; metu riguisse capillos
E t gelidũ subito frigore pectus erat.
I lle tenens baculũ dextra. clauẽq; sinistra
E didit hos nobis ore priore sonos.
D isce metu posito uates operose dierũ
Q uod petis. et uoces percipe mente meas.
M e chaos antiqui, nã sum res prisca, uocabãt,
A ccipe quã longi temporis acta canam.
L ucidus hic aer. et que tria corpora restat
I gnis, aqua et tellus, unus aceruus erant.
U t semel hec rerũ secessit lite suarum,
I nq; nouas abijt massa soluta domos.
F lamma petit celsũ propior locus aera cepit.
S ederunt medio terra fretũq; solo.
T unc ego qui fuerã globus. et sine imagĩe molles
I n faciem redij, membraq; digna deo.
N unc quoq; confuse, qñ nota parua figure
A nte quod est in me, postq; uidetur idem.
A ccipe quesiti que causa sit altera forme
H anc simul ut noris officiũq; meũ.

Clauemq; sinistra. [illegible] olympo, [illegible] singulis [illegible] dedit. [illegible] et clauem [illegible]

cur Ianus sit ancipiti

Quicquid ubique uides celum mare sidera terras
Omnia sunt nostra clausa patentque manu.
Me penes est unum uasti custodia mundi.
Et ius uertendi cardinis omne meum est.
Cum libuit pacem placidis emittere tectis
Libera per tetas ambulat illa uias.
Sanguine letifero totus miscebitur orbis.
Ni teneant rigide condita bella fere.
Presideo foribus celi cum mitibus oris
Et redit offitio iuppiter ille meo.
Janus unde. Inde uocor ianus. cui quom cereale sacerdos
Imponit libum. farraque mixta sale.
Nomina ridebis modo namque patultius idem
Et modo sacrifico clusius ore uocor.
Scilicet alterno uoluit rudis illa uetustas
Nomine diuersas significare uices.
Uis mea narrata est. causam nunc disce figure
Iam tamen hanc aliqua tu quoque parte uides.
Omnis habet geminas hinc atque hinc ianua frontes
Cur bifrons Janus. E quibus hec populum spectat. at illa larem.
Utque sedens primi uester prope limina tecti
Ianitor egressus introitusque uidet.
Sic ego perspicio celestis ianitor aule
Eoas partes hesperiasque simul.
Ora uides hecates in tres uertentia partes.
Seruet ut in ternas compita secta uias.
Et mihi ne flexu ceruicis tempora perdam.
Cernere non moto corpore bina licet.
Dixerat. et uultu si plura requirere uellem

Difficilem mihi se non fore pactus erat.
Sumpsi animum gratesque deo non territus egi,
Verbaque suspectans pauca locutus humum:
Dic age frigoribus quare novus incipit annus,
Qui melius per ver incipiendus erat.
Omnia tunc florent tunc est nova temporis etas
Et nova de gravido palmite gemma tumet.
Et modo formatis operitur frondibus arbor
Prodit et in summum seminis herba solum.
Et tepidum volucres concentibus aera mulcent
Ludit et in pratis luxuriatque pecus.
Tunc blandi soles ignotaque prodit hyrundo
Et luteum celsa sub trabe figit opus.
Tunc patitur cultus ager et renovatur aratro.
Hec anni novitas iure vocanda fuit.
Quesieram multis non multis ille moratus
Contulit in versus sic sua verba duos.
Bruma novi prima est veterisque novissima solis. Cur hyemis [illegible]
Principium capiunt Phebus et annus idem.
Postera mirabar cur non sine litibus esset
Prima dies, causam percipe Ianus ait.
Tempora commisi nascentia rebus agendis,
Totus ab auspicio ne foret annus iners.
Quisque suas artes ob idem delibat agendo,
Nec plus quam solitum testificatur opus.
Nox ego cur quamvis aliorum numina placem,
Iane tibi primum thura merumque fero? Cur Iano [illegible] faciat.
Ut possis aditum per me qui limina servo,
Ad quoscumque voles, inquit, habere deos:

[illegible]

At cur leta tuis dicuntur uerba klendis
Et damus alternas accipimusq̄ preces.
Tunc deus incumbens baculo quē dextra gerebat
Omnia principiis inquit in esse solent.
Ad primā uocē timidas aduertitis aures
Et uisam primū consulit augur auem.
Templa patent auresq̄ deū. nec lingua caducas
Concipit illa preces. dictaq̄ pondus hn̄t.
Dixerat ianus. nec longa silentia feci
Sed tetigi uerbis ultima uerba meis.
Quid uult palma sibi rugosaq̄ carica dixi
Et data sub niueo candida mella cado
Omen ait causa ē. ut res sapor ille sequatur
Et peragat ceptū dulcis ut annus iter.
Dulcia cur dentur uideo. stipis adice causas
Pars mihi de festo ne labat ulla tuo.
Risit. et o quā te fallunt tua secula dixit
Qui stipe mel sumpta dulcius esse putas.
Nota Vix ego saturno quenq̄ regnante uidebā
Cuius nō animo dulcia lucra forent.
Tempore creuit amor. qui nūc est sūmus hn̄di
Vix ultra quo iam progrediatur habet.
Pluris opes nunc sunt quā prisci tēporis anni
Dum populus pauper. duz noua roma fuit.
Dum casa martigenā capiebat parua quirinū
Et dabat exiguū fluminis ulua thorū.
Iuppiter angusta uix stabat totus in ede
Inq̄ iouis dextra fictile fulmen erat.
Frondibus ornabant quę nūc capitolia gēmis

Pascebatq; suas ipse senator oves.
Nec pudor in stipulā placidā cepisse quietē
Et fenum capiti supposuisse fuit.
Iura dabat populus posito mō pretor aratro
Et levis argenti lamina crimen erat.
At postq̄ fortuna loci caput extulit huius
Et tetigit summo vertice roma deos.
Creverūt et opes: et opum furiosa cupido:
Et cum possideant plurima plura petūt
Querere ut absumant absumpta relinquere certant.
Atq; ipse vicijs sunt alimenta vices.
Sic quibus intumuit suffusa venter ab unda
Quo plus sunt pote plus sitiuntur aque.
In precio preciū nūc est dat census honores
Census amicicias pauper ubiq; iacet.
Tu tn̄ auspicium si sit stipis utile queris
Curq; iuvant nostras era vetusta manus.
Era dabant olim melius nūc omē in auro est
Victaq; concessit prisca moneta nove
Nos quoq; templa iuvant quāvis antiqua probemus
Aurea maiestas convenit ipsa deo.
Laudamus veteres sz nostris utimur annis.
Mos tn̄ est eque dignus uterq; coli
Finierat monitus placidis ita rursus ut ante.
Clavigerū verbis alloquor ipse deum.
Multa quidē didici sed cur navalis in ere
Altera signata est altera forma biceps:
Noscere me duplici posses ut imagine dixit
Ni vetus ipsa dies extenuasset opus.

Causa ratis superest. tuscum rate uenit in amnem
Ante per errato falcifer orbe deus.
Hac ego saturnum memini tellure receptum
Celitibus regnis a ioue pulsus erat.
Inde diu genti mansit saturnia nomen.
Dicta quoque est latium terra latente deo. — *Latium unde.*
At bona posteritas puppem formauit in ere
Hospitis aduentum testificata dei.
Ipse solum colui cuius placidissima leuum
Rasit arenosi tibridis unda latus.
Hic ubi nunc roma est. tunc ardua silua uirebat.
Tantaque res paucis pascua bobus erat.
Arx mea est colli. quem uulgus nomine nostro
Nuncupat. hec etas ianiculumque uocat.
Tunc ego regnabam patiens quom terra deorum
Esset. et humanis numina mixta locis.
Nondum iustitiam facinus mortale fugarat
Ultima de superis ipsa reliquit humum.
Proque metu populum sine ui metus ipse gerebat
Nullus erat iustis reddere iura labor.
Nil mihi cum bello, pacem postesque tuebar
Et clauem ostendens hec ait arma gero.
Presserat ora deus. tunc sic ego nostra resolui
Voce mea uoces eliciente dei.
Cum tot sint iani. cur sis sacratus in uno
Hic ubi iuncta foris templa duobus habes
Ille manu mulcens propexam ad pectora barbam
Protinus ebalii retulit arma thaci.
Utque leuis custos armillis capta sabinis

(margin note) Cato [illegible] ianum ad leuum tyberis [illegible] colonias [illegible]

(margin note) .Fr. Cato [illegible] Roma [illegible] pascua bobus erat, ut ait [illegible] Fabius Pictor. Hec igitur [illegible] fuit [illegible] Rome origo [illegible] capitolii [illegible] pascua bobus erat.

Ad sūme tacitos duxerat arcis iter.
Inde uelut nunc est p quem descenditis inquit
Arduus in ualles per fora cliuus erat.
Et iam contigerat portā saturnia cuius
Dempserat oppositas inuidiosa seras.
Quom tanto ueritus cōmittē nūie pugnā
Ipse mee moui callidus artis opus.
Oraq; qua pollens ope sum fontana reclusi
Sumq; repentinas eiaculatus aquas.
Ante tñ madidis subieci sulphura uenis
Clauderet ut Thatio feruidus humor iter.
Cuius ut utilitas pulsis percepta sabinis
Que fuerat tuto reddita forma loco est.
Ara mihi posita paruo coniuncta sacello
Hec adolet flāmis cum strue farra suis.
At cur pace lates? motisq; recluderis armis?
Nec mora. quesiti reddita causa mihi est.
Ut populo reditus pateāt ad bella profecto
Tota patet dempta ianua nostra sera.
Pace fores obdo: ne qua discedere possit
Cesareoq; diu numine clausus ero.
Dixit. et atollens oculos diuersa uidentes
Aspexit toto quicquid in orbe fuit.
Pax erat. et nr̄i germanice causa triumphi
Tradiderat famulas iam tibi Rhenus aquas.
Iane fac eternos pacē pacisq; ministros
Neue suū presta deserat auctor opus.
Quod tñ ex ipsis licuit mihi discere fastis
Sacrauere patres hac duo templa die.

Accepit phebo nimphaque coronide natum
Insula diuidua quam premit amnis aqua.
Iuppiter in parte est: cepit locus unus utrumque
Iunctaque sunt magno templa nepotis auo.
Quis uetat et stellas ut queque oriturque caditque
Dicere promissi pars fuit ista mei.
Felices anime quibus hec cognoscere primis
Inque domos superas scandere cura fuit.
Credibile est illos pariter uitiisque locisque
Altius humanis exeruisse caput.
Non uenus et uinum sublimia pectora fregit
Officium ue fori: militie ue labor.
Nec leuis ambitio: perfusaque gloria fuco
Magnarumque fames sollicitauit opum.
Admouere oculis distantia sydera nostris
Etheraque ingenio supposuere suo.
Sic petitur celum non ut ferat ossan olimpus
Summaque peliacus sydera tangat apex.
Nos quoque sub ducibus celum metabimur illis
Ponemusque suos ad uaga signa dies.
Ergo ubi nox aderit uenturis tertia nonis
Sparsaque celesti rore madebit humus.
Octipedis frustra querentur brachia cancri
Preceps occiduas ille subibit aquas
Institerint imbres nisi si de nubibus atris
None signa dabunt exoriente lyra.
Quatuor adde dies: ductis exordine nonis
Ianus agonali luce piandus erit.
Nominis esse potest succinctus causa minister

Hostia celitibus quo feriente cadit.
Qui calido strictos tincturus sanguine cultros
Semper agat ne rogat nec nisi iussus agit.
Pars quia non ueniunt pecudes sed aguntur ab actu
Nomen agonalem credit habere diem.
Pars putat hoc festum priscas agnalia dictum
Una sit ut proprio littera dempta loco.
An quia prouisos in aqua timet hostia cultros
A pecoris lux est ipsa notata metu.
Pars etiam fieri solitis etate priorum
Nomina de ludis grecis tulisse diem.
Et prius antiquus dicebat agonia sermo
Ueraque iudicio est ultima causa meo.
Utque ea non certa est ita rex placare sacrorum
Numina lanigere coniuge debet ouis.
Victima que dextra cecidit uictrice uocatur
Hostibus admotis hostia nomen habet.
Ante deos homini quod conciliare ualeret
Far erat et puri lucida mica salis.
Nundum pertulerat lachrymatas cortice mirras
Acta per equoreas hospita nauis aquas.
Thura nec eufrates nec miserat india costum
Nec fuerant rubri cognita fila croci.
Ara dabat fumos herbis contenta sabinis
Et non exiguo laurus adusta sono.
Siquis erat prati factis de flore coronis
Qui posset uiolas addere diues erat.
Hic qui nunc aperit percussi uiscera tauri
In sacris nullum culter habebat opus.

Prima ceres auide gauisa est sanguine porce
Ulta suas merita cede nocentis opes.
Nam sata uere nouo teneris lactentia succis
Eruta setigere comperit ora suis.
Sus dederat penas exemplo territus huius
Palmite debueras abstinuisse caper
Quem spectans aliquis dentes in uite prementem
Talia non tacito dicta dolore dedit.
Rode caper uitem: tamen hinc cum stabis ad aras
In tua quod spargi cornua possit erit.
Verba fides sequitur. mox et tibi deditus hostis
Spargitur affuso cornua Bacche mero.
Culpa sui nocuit. nocuit quoque culpa capelle
Quid bos? quid placide commeruistis oues?
Flebat aristeus quod apes cum stirpe necatas
Viderat inceptos destituisse fauos.
Cerula quem genitrix egre solata dolentem
Addidit hec dictis ultima uerba suis.
Siste puer lachrimis: protheus tua damna leuabit
Quoque modo repares, que periere, dabit.
Decipiat ne te uersis tamen ille figuris,
Impediant geminas uincula firma manus.
Peruenit ad uatem iuuenis resolutaque somno
Alligat equorei brachia capta senis.
Ille suam faciem transformat: et alterat arte.
Mox domitus uinclis in sua membra redit.
Oraque cerulea tollens rorantia barba.
Qua dixit repares arte requiris, apes.
Obrue mactati corpus tellure iuuenci

Quod petis anobis obrutus ille dabit.
Iussa facit pastor: feruent examina putri
De boue: mille animas una necata dedit.
Pauit ouis pratum, uerbenas improba carpsit
Quas pia dys ruris ferre solebat anus.
Quid tuti superest: animam cum ponat in aris
Lanigerumque pecus: ruricoleque boues.
Placat equo persis radiis hyperiona cinctum
Ne detur celeri uictima tarda deo.
Que semel est triplici pro uirgine cesa diane
Nunc quoque pro nulla uirgine cerua cadit.
Exta canum uidi triuie libare sabeos
Et quicunque tuas accolit heme niues.
Ceditur et rigido custodi ruris asellus
Causa pudenda quidem est: sed tamen apta deo.
Festa corimbiferi celebrabat grecia bachi
Tertia que solito tempore bruma refert.
Di quoque cultores in idem uenere liei
Et quicunque iocis non alienus erat.
Panes et in uenerem satyrorum prona iuuentus
Queque colunt amnes solaque rura dee.
Venerat et senior pando sillenus asello
Qui rubroque auidas inguine terret aues.
Dulcia qui dignum nemus in conuiuia nacti
Gramine uestitis accubuere thoris.
Vina dabat liber: tulerat sibi quisque coronas
Miscendas large riuus agebat aquas.
Naiades effusis alie sine pectinis usu
Pars aderant comptis arte manuque comis.

Illa super suras tunicam collecta: ministrat
Altera dissuto pectus aperta sinu.
Exerit hec humerum: uestes trahit illa per herbas
Impediunt tenerosque uincula nulla pedes.
Hinc alie satyris incendia mutua prebent
Pars tibi qui pinu tempora nexa geris.
Te quoque inextincte syllene libidinis urunt
Hequitia est que te non sinit esse senem.
At ruber ortorum deus et tutela priapus
Omnibus ex istis lothide captus erat.
Hanc cupit· hanc optat sola suspirat in illa
Signa dabat nutu: solicitatque notis.
Fastus inest pulchris sequitur superbia formam
Irrisum uultu despicit illa suo.
Nox erat. et uino somnum faciente iacebant
Corpora diuersis uicta sopore locis.
Lothis in herbosa sub acernis ultima ramis
Sicut erat lusu fessa iacebat humo
Surgit amans: animamque tenens uestigia furtim
Suspenso digitis fert taciturna gradu.
Ut tetigit niuee secreta cubilia nymphe
Ipse sui flatus ne sonet aura cauet.
Et iam finitima corpus librabat in herba
Illa tamen multi plena soporis erat.
Gaudet et a pedibus tracto uelamine. uota
Ad sua felici ceperat ire uia.
Ecce rudens rauco sileni uector asellus
Intempestiuos edidit ore sonos.
Territa consurgit nymphe: manibusque priapum

R eicit. et fugiens concitat omne nemus.
A t deus obscena nimium quoque parte paratus
O mnibus ad lune lumina risus erat.
M orte dedit penas auctor clamoris. et hoc est
H elespontiaco uictima sacra deo.
I ntacte fueratis aues solatia ruris
A ssuetum siluis innocuumque genus.
Q ue facitis nidos et plumis oua fouetis
E t facili dulces editis ore sonos.
S ed nihil ista iuuat. quia lingue crimen habetis
D iique putant mentes uos aperire suas
N ec tamen hoc falsum nam diis ut proxima queque est
N unc penna ueras. nunc datis ore notas.
T uta diu uolucrum proles nunc denique cesa est
I uueruntque deos indicis exta sui.
E rgo sepe coniunx suo abducta marito
U ritur in calidis alba columba focis.
N ec deffensa iuuat capitoli quominus anser
D et iecur in lances inache laute tuas.
N octe dee noctis cristatus ceditur ales
Q uod tepidum uigili prouocet ore diem.
I nterea delphin clarum super ethera sidus
T ollitur. et patriis exerit ora uadis.
P ostera lux hyemem medio discrimine signat
E quaque preterite que superabit erit.
P roxima prospiciet thitono aurora relicto
A rchadie sacrum pontificale dee.
T e quoque lux eadem turni soror ede recepit
H ic ubi uirginea campus obitur aqua.

V nde petam causas horum moremque sacrorum
D iriget in medio quis mea vela freto?
I psa mone, que nomen habes a carmine dictum
P ropositoque fave, ne tuus erret honor.
O rta prior luna de se si creditur ipsi
A magno tellus archade nomen habet.
H ic fuit euander qui quamquam clarus utroque
N obilior sacre sanguine matris erat.
Q ue simul ethereos animo conceperat ignes
O re dabat pleno carmina sacra dei.
D ixerat hec nato motus instare sibique
M ultaque preterea tempore nacta fidem.
N am iuvenis nimium vera cum matre fugatus
D eserit archadiam, parrasiumque larem.
C ui genitrix flenti fortuna viriliter inquit
S iste precor lachrimas, ista ferenda tibi est.
S ic erat in fatis, nec te tua culpa fugavit
S ed deus, offenso pulsus es urbe deo.
N on meriti penam pateris sed numinis iram
E st aliquid magnis crimen abesse malis.
C onscia mens ut cuique sua est, ita concipit intra
P ectora pro facto spemque metumque suo.
N on tamen ut primus mere mala talia passus
O bruit ingentes ista procella viros.
P assus idem est tyrijs fugiens quos pulsus ab oris
C admus in aonia constitit exul humo.
P assus idem tydeus, et idem pagaseus Iason
E t quos preterea longum referre mora est.
O mne solum forti patria est, ut piscibus equor.

Vt uolucri uacuo quicquid in orbe patet.
Nec fera tempestas toto tñ errat in anno
Qt tibi crede mihi tempora ueris erunt.
Vocibus euander et firmus mente parentis
Naue secat fluctus: hesperiamqȝ tenet.
Iamqȝ ratē docte monitu carmētis in amneȝ
Egerat. et tuscis obuius ibat aquis.
Fluīs illa latus cui sūt uada iuncta tarenti
Aspicit et sparsas per loca sola casas.
Vtqȝ erat īmissis puppem stetit ante capillis
Continuitqȝ manuȝ torua regentis iter.
Et procul in dextrā tendens sua bracchia ripaȝ
Pinea non sano ter pede texta ferit.
Neue daret saltuȝ properans insistere ripę
Vix est euandri uixqȝ retenta manu.
Dijqȝ petitorū dixit saluete locorum
Tuqȝ nouos cęlo terra datura deos.
Fluminaqȝ et montes qbȝ utit̄ hospita tellus
Et nemorum siluę naiadumqȝ chori.
Este bonis auibȝ uisi natoqȝ mihiqȝ
Rippaqȝ felici tacta sit ista pede.
Fallor: an hi fient īgentia menia colles:
Iuraqȝ ab hac terra cetera terra petet.
Montibȝ his olim totus promittitur orbis
Quis tantuȝ facti credat habere locum:
Et iam dardanidę tangūt hęc littora pinus
Hic quoqȝ causa noui femina martis erit.
Care nepos palla funesta quid induis arma
Indue. non humili uindice cesus eris.

Victa tamē uinces. euersaq; troia resurges
Obruet ostiles ista ruina domos.
Vrite uictrices neptunia pgama flāme
Nunc minor hic toto est altior orbe cinis.
Iam pius eneas sacra. et sacra altera patrem
Afferet illiacos accipe uesta deos.
Tempus erit cū uos orbemq; tuebit idez
Et fient ipso sacra colente deo.
Et penes augustos patrie tutela manebit
Hanc fas imperij frena tenere domuz.
Inde nepos natusq; dei licet ipse recuset
Pondera celesti mente paterna reget.
Vtq; ego perpetuis olim sacrabor in aris
Sic augusta nouuz iulia nomen erit.
Talibz ut dictis nostros descendit in annos
Substitit ī medios presaga lingua sonos.
Puppibus egressus latia stetit exul in herba
Felix exilium cui locus ille fuit.
Nec mora longa fuit. stabāt noua tecta nec alter
Montibus ausonijs archade maior erat.
Ecce boues illuc erictidas applicat heros
Emensus longi clauiger orbis iter.
Dumq; huic hospiciuz domus est tegeia uagantur
Incustodite lata per arua boues.
Mane erat excussus somno thyrintius heros
De numero tauros sentit abesse duos.
Nulla uidet querens taciti uestigia furti
Traxerat aduersos caccus in antra ferox.
Caccus auentine timor atq; infamia silue

Non leue finitimis hospitibusque malum.
Dura uiro facies uires pro corpore corpus
Grande pater monstri mulciber huius erat.
Proque domo longis spelunca recessibus ingens
Abdita uix ipsis inuenienda feris.
Ora super postes affixaque brachia pendent
Squalidaque humanis ossibus albet humus.
Seruata male parte boum. ioue natus abibat
Mugitum rauco furta dedere sono.
Accipio reuocamen ait uocemque secutus
Impia per siluas uictor ad antra uenit.
Ille aditum fracti praestruxerat obice montis
Vix iuga mouissent quinque bis illud onus.
Nititur hic humeris celum quoque sederat illis
Et uastum motu collabefactat onus.
Quod simul euersum est fragor ethera terruit ingens
Ictaque subsedit pondere mollis humus.
Prima mouet cacus collata prelia dextra:
Remque ferox saxis stipitibusque gerit.
Quis ubi nil agitur patrias male fortis ad arces
Confugit. et flammas ore sonante uomit.
Quas quotiens proflat spirare typhoea credas
Et rapidum ethneo fulgur ab igne iaci.
Occupat alcides adductaque claua trinodis
Ter quater aduersi sedit in ore uiri.
Ille cadit. mixtosque uomit cum sanguine fumos
Et lato moriens pectore plangit humum.
Immolat ex illis taurum tibi iuppiter unum
Victor. et euandrum ruricolasque uocat.

Constituitque tibi

C onstitutq; tibi que maxima dicitur aram
H ic ubi pars urbis de boue nomen habet.
H ec tacet euandri mater prope tempus adesse
H ercule quo tellus sit satis usa suo
A t felix uates ut dys gratissima uixit
P ossidet hunc iani sic dea mense diem.
I dibus in magni castus iouis ede sacerdos
S emimaris flammis uiscera libat ouis.
R edditaq; est omnis populo prouincia nostro
E t tuus augusto nomine dictus auus.
P erlege dispositas generosa per atria ceras
C ontigerant ulli nomina tanta uiro.
A ffrica uictorem de se uocat alter isauras
A ut cretum domitas domitas testificatur opes.
H unc numide faciunt. illum messana superbum
I lle numantina traxit ab urbe notam (nomen).
E t mortem et nomen druso germania fecit
M e miserum uirtus quam breuis illa fuit.
S i petat a uictis tot sumet nomina cesar
Q uot numero gentes maximus orbis habet.
E x uno quidam celebres aut torquis adempti
A ut corui titulos auxiliaris habent.
M agne tuum nomen rerum est mensura tuarum
S ed qui te uicit nomine maior erat.
N ec gradus est supra fabios cognominis ullus
I lla domus meritis maxima dicta suis.
S ed tamen humanis celebrantur honoribus omnes.
H ic socium summo cum ioue nomen habet.
S ancta uocat augusta patres. augusta uocantur

Templa sacerdotum rite dicata manu.
Huius et augurium dependet originis urbi
Et quecunque sua iuppiter auget ope.
Augeat imperium nostri ducis augeat annos
Protegat et nostras querna corona fores.
Auspitibusque deis tanti cognominis heres
Omine suscipiat quo pater urbis onus.
Respiciet titan actas ubi tertius idus
Fient parasie sacra relata dee.
Nam prius ausonias matres carpenta uehebant
Hec quoque ab euandri dicta parente reor.
Mox honor eripitur. matronaque destinat omnis
Ingratos nulla prole nouare uiros.
Neue daret partus ictu temeraria ceco
Visceribus crescens excutiebat onus.
Corripuere patres ausas immitia nuptas
Ius tamen exceptum restituisse ferunt.
Binaque nunc pariter tegee sacra parenti
Pro pueris fieri uirginibusque iubent.
Scortea non illi fas est inferre sacello
Ne uiolent puros exanimata focos.
Si quis amas ueteres ritus assiste precanti
Nomina perspities non tibi nota prius.
Porrima placatur. poruestaque siue sorores
Siue fuge comites menali diua tue.
Altera quod porro fuerat cecinisse putatur
Altera uenturum postmodo quicquid erat.
Candida te niueo posuit lux proxima templo
Qua fert sublimes alta moneta gradus.

Hunc bene prospities latiam concordia turbam
Hunc te sacrate constituere manus.
Furius antiquum populi superator etrusci
Vouerat. et uoti soluerat ille fidem.
Causa quod a patribus sumptis secesserat armis
Vulgus. et ipsa suas roma timebat opes.
Causa recens melior. sparsos germania crines
Corrigit auspitiis dux uenerande tuis.
Inde triumphate libasti munera gentis
Templaque fecisti quam colis ipse dee.
Hec tua constituit genitrix et rebus et ara
Sola thoro magni digna reperta iouis.
Hec ubi transierit capricorno phebe relicto
Per iuuenis curres signa regentis aquam.
Septimus hinc oriens cum se dimisit in undis
Fulgebat toto iam lira nulla polo.
Sidere abhoc ignis uenienti nocte leonis
Qui micat in medio pectore mersus erit.
Ter quater euolui signantes tempora fastos
Nec sementina est ulla reperta dies.
Cum mihi sensit enim lux hec inducitur inquit
Musa quid a fastis non stata sacra petis.
Utque dies incerta sacris sic tempora certa
Seminibus iactis est ubi fetus ager.
State coronati plenum ad presepe iuuenci
Cum tepido uestrum uere redibit opus.
Rusticus emeritum palo suspendat aratrum
Omne reformidat frigore uulnus humus.
Villice da requiem terre semente peracta

Dent requiem terre qui coluere uiri.
Pagus agat festum. pagum lustrate coloni
Et date paganis annua liba focis.
Placentur frugi matres. tellusque ceresque
Farre suo grauide uisceribusque suis.
Officium commune ceres et terra tuentur
Hec prebet causam frugibus illa locum.
Consortes superis per quas correcta uetustas ul' operis
Quernaque glans uicta est utiliore cibo.
Fructibus imensis auidos satiate colonos
Ut capiant cultus premia digna sui.
Vos date perpetuos teneris sementibus auctus
Hec noua per gelidas usta sit herba niues.
Cum serimus celum uentis aperite serenis
Cum latet etherea spargite semen aqua.
Neue graues cultis cerealia culta cauete
Agmine lesuro depopulentur aues.
Vos quoque subiectis formice parcite granis
Post messem prede copia maior erit.
Interea crescat scabre rubiginis expers
Ne uitio celi palleat ulla seges.
Et neque deficiat macie. neque pinguior equo
Diuitiis pereat luxuriosa suis.
Et careat loliis oculos uitiantibus ager
Nec sterilis culto surgat auena solo.
Triticeos fetus passuraque farra bis ignem
Ordeaque ingenti fenore reddat ager.
Hoc ego pro uobis. hoc uos optate coloni
Efficiatque ratas utraque diua preces.

Bella diu tenuere uiros : erat aptior ensis
Vomere : cedebat taurus aratore equo.
Sarcula cessabant. uersiq; ĩpila ligones
Factaq; de rastri pondere cassis erat.
Grata deis domuiq; tue. religata catenis
Iampridē uestro sub pede bella iacent.
Sub iuga bos ueniat. sub terras semē aratas.
Pax cererem nutrit : pacis alumna ceres.
At que uenturas precedit sexta kalendas
Hec sunt ledeis templa dicata deis.
Fratrib; illa dies fratres de gente deoꝝ
Circa iuturne composuere lacus.
Ipm nos carmē deduxit pacis ad aram
Hec erit amensis fine secunda dies
Frondib; actiacis comptos redimita capillos
Pax ades. et toto mitis in orbe mane.
Dum desunt hostes desit quoq; cā triumphi
Tu ducibus bello gloria maior eris.
Sola gerat miles quib; arma coherceat arma
Canteturq; fera nil nisi pompa tuba.
Horreat eneadas : et primus : et ultim° orbis
Si qua parum romaȝ terra timebat amet.
Tura sacerdotes ꝑ acalibus addite flamis
Albaq; per fusa uictima fronte cadat.
Utq; domus que prestat eam cū pace perennet
At pia propensos uota rogate deos.
Sed iam prima mei pars est expleta laboris
Cumq; suo finem mense libellus habet :
.P. O. Nasonis fastorum liber secundus :

Anus hẽt finẽ cũ carmine crescat et annus
Alter ut it mensis sic liber alter eat.
Nunc uelis primũ elegi maiorib; itis
Exiguũ memini nuper eratis opus
Ipse ego uos habui faciles ĩ amore ministros
Cum lusit nũis prima iuuenta suis.
Idem sacra cano signataq; tempora fastis
Et quis adhec illinc crederet esse uiam.
Hec mea militia est. ferimus que possum⁹ arma
Dextraq; nõ omni munere nostra uacat
Si modo nõ ualido torquent᷑ pila lacerto — alr mihi
Nec bellatoris terga premuntur equi.
Nec galea tegimur nec acuto cingim᷑ ense
His habilis telis quilibet esse potest.
Et tua prosequimur studioso pectore cesar
Nomina. per titulos ingredimurq; tuos.
Ergo ades. et placido paulũ mea munera uultu
Respice. paccando siquid ab hoste uacas.
Februa romani dixere piacula patres
Nunc quoq; dant uerbo plurima signa fidem
Pontifices ab rege petunt. et flamine lanas
Quis ueteri ĩ lingua februa nomen erat.
Queq; capit lictor domib; purgamina certis
Torrida cum mica farra uocantur idem
Nomen idem ramo qui cesus ab arbore pura
Casta sacerdotũ tempora fronde tegit.
Ipse ego flaminicã poscentẽ februa uidi
Februa poscenti pinea uirga data est.
Denique quodcunq; est quo corpora nr̃a piant᷑

Hoc apud intonsos nomen habebat auos.
Mensis abhis dictus. secta quia pelle luperci
Omne solum lustrant idque piamen habent.
An quia placatis sunt tempora uincta sepulcris al' purum
Tunc quom ferales preteriere dies.
Omne nefas omnemque mali purgamine causam
Credebant nostri tollere posse senes.
Grecia principium moris fuit illa nocentes.
Impia lustratos ponere facta putat.
Actoridem peleus ipsum quoque pelea foci
Cede per hemonias soluit acastus aquas.
Vectam frenatis per inane draconibus egeus
Credulus inmerita fasida fouit ope.
Amphiaraides naupactoo acheloo.
Solue nefas dixit. soluit et ille nefas.
Nota Ah nimium faciles qui tristia crimina cedis
Fluminea tolli posse putatis aqua.
Sed tamen antiqui ne nescius ordinis erres
Primus ut est iani mensis et ante fuit.
Qui sequitur ianum ueteris fuit ultimus anni.
Tu quoque sacrorum termine finis eras.
Primus erat iani mensis quia ianua prima est
Qui sacer est imis manibus imus erat.
Postmodo creduntur spatio distantia longo
Tempora bisquini continuasse uiri.
Principio mensis phrigie contermina matri
Sospita delubris dicitur aucta nouis.
Hunc ubi sunt illis que sunt sacrata kalendis
Templa dee? longa procubuere die.

Ceteri ne simul caderent labefacta ruina:
Cauit sacrati prouida cura ducis:
Sub quo delubris sentitur nulla senectus:
Nec satis est homines: obligat ille deos.
Templorum positor: templorum sancte repostor:
Sit superis: opto: mutua cura tui:
Dent tibi celestes: quos tu celestibus annos.
Proque tua maneant instatione domo.
Tunc quoque uicini lucus celebratur auerni:
Qua petit equoreas aduena thybris aquas.
Ad penetrale nume: capitoliumque tonantem
Inque iouis summi ceditur arce. bidens
Sepe graues pluuias adopertus nubibus ether
Concitat: aut posita sub niue terra latet.
Proximus hesperias titan abiturus in undas
Gemmea purpureis cum iuga demet equis:
Illa nocte aliquis tollens ad sydera uultus
Dicet ubi est hodie: que lyra fulsit heri?
Dumque lyram queret medii quoque terga leonis
In liquidas subito mersa natabit aquas.
Quem modo celatum stellis delphina uidebas:
Is fugiet uisus nocte sequente tuos.
Seu fuit occultis felix in amoribus index:
Lesbida cum domino seu tulit ipse lyram.
Quod mare non nouit: que nescit ariona tellus?
Carmine currentes ille tenebat aquas.
Sepe sequens agnam lupus est a uoce retentus.
Sepe auidum fugiens restitit agna lupum:
Sepe canes leporesque una iacuere sub umbra:

Que non nescit Ariona tellus? Val. Probus in viii Bucolicorum eclogam [illegible]
Arion, methymnaeus citharoedus cum in pyratas incidisset, impetrauit, ut sub [illegible] [illegible]
[illegible] canere ei liceret, qui cum [illegible] delphinus [illegible], et in mare se precipitauisset, exceptus ad [illegible]
in terram [illegible] [illegible].

Et stetit in saxo proxima cerua leae.
Et sine lite loquax cū palladis alite cornix
Sedit; et accipitri iuncta columba fuit.
Cinthia sepe tuis fertur uocalis arion
Tanqꝫ fraternis obstupuisse modis.
Nomen arionium siculas impleuerat urbes:
Captaqꝫ erat lyricis ausonis ora sonis.
Inde domū repetens: puppim conscendit arion:
Atqꝫ ita quesitas arte ferebat opes.
Forsitan īfelix uentos undasqꝫ timebas:
At tibi naue tua tutius equor erat.
Namqꝫ gubernator districto constitit ense:
Ceteraqꝫ armata conscia turba manu.
Quid tibi cū gladio? dubiā rege nauita puppim:
Non sunt hec digitis arma tenenda tuis.
Ille metu pauidus mortē non deprecor inquit:
Sed liceat sūpta pauca referre lyra.
Dant ueniā: ridentqꝫ morā: capit ille coronam:
Que possit crines phebe decere tuos.
Induit et tyrio bis tinctam murice pallam.
Reddidit icta suos pollice corda sonos.
Flebilibus numeris ueluti: canentia dura
Traiectus penna tempora: cantat olor.
Protinus in medias ornatus desilit undas:
Spargitur impulsa cerula puppis aqua.
Inde: fide maius: tergo delphina recuruo
Se: memorant: oneri supposuisse noue.
Ille sedens citharamqꝫ tenens preciūqꝫ uehendi
Cantat et equoreas carmine mulcet aquas.

Dy pia facta uident: astris delphina recepit
Iuppiter: et stellas iussit habere nouem.
Nunc mihi mille sonos: quoque est memoratus achilles
Vellem meonide pectus inesse tuum.
Dum canimus sacras alterno pectine nonas:
Maximus his fastis accumulatur honos.
Deficit ingenium: maioraque uiribus urgent.
Hec mihi precipuo est ore canenda dies.
Quid uolui demens elegis imponere tantum
Ponderis? heroi res erat ista pedis.
Sancte pater patrie tibi plebs: tibi curia nomen
Hoc dedit: hoc dedimus nos tibi nomen: eques.
Res tamen ante dedit: sero quoque uera tulisti
Nomina: iam pridem tu pater urbis eras.
Hoc tu per terras quod in ethere iuppiter alto
Nomen habes: hominum tu pater: ille deum.
Romule concedas: facit hic tua magna tuendo
Menia: que dederas transilienda remo.
Te tacius paruique cures ceninaque tellus:
Hoc duce romanum est solis utrumque latus.
Te breue nescio quid uicte telluris habebas.
Quodcumque est alto sub ioue: cesar habet.
Tu rapis: hic castas duce se iubet esse maritas:
Tu recipis luco: reppulit ille nefas.
Vis tibi grata fuit: florent sub cesare leges.
Tu domini nomen: principis ille tenet.
Te remus incusat: ueniam dedit hostibus ille.
Celestem fecit te pater: ille patrem.
Iam puer ideus media tenus eminet aluo.

E t liquidas mixto nectare fundit aquas.
E n etiam si quis borean horrere solebat: al'r quoniam
G audeat: a zephiris mitior aura uenit.
Q uintus ab equoreis nitidum iubar extulit undis
L ucifer: et primi tempora ueris erunt.
N e fallare tamen: restant tibi frigora restant:
M agnaque discendens signa reliquit hyems:
T ertia nox ueniet custodem protinus urse
A spicies geminos exeruisse pedes.
I nter amadryadas iaculatricemque dianam
C alisto sacri pars fuit una chori.
I lla dee tangens arcus: quos tangimus arcus
E ste mee testes uirginitatis ait.
C ynthia laudauit: promissaque federa serua:
E t comitum princeps tu mihi dixit eris.
F edera seruasset: si non formosa fuisset.
C auit mortales: de ioue crimen habet.
M ille feras siluis phebe uenata redibat:
A ut plus aut medium sole tenente diem.
V t tetigit lucum densa niger ilice lucus
I n medio gelide fons erat altus aque
H ic ait in silua uirgo tegeea lauemur:
E rubuit falso uirginis illa sono.
D ixerat hoc nymphis: nymphe uelamina ponunt:
H anc pudet: et tarde dat mala signa more.
E xuerat tunicas uteri manifesta tumore.
P roditur inditio ponderis ipsa sui.
C ui dea uirgineos periura lycaoni cetus
D esere nec castas pollue dixit aquas.

Luna nouum decies impleuerat cornibus orbem:
Que fuerat uirgo credita: mater erat.
Lesa furit iuno: formam mutatque puelle.
Quid facis? inuito est pectore passa iouem.
Utque fere uidit turpes in pellice uultus:
Huius in amplexus iuppiter inquit eat.
Ursa per incultos errabat squalida montes:
Que fuerat summo nuper amata ioui.
Iam tria lustra puer furto conceptus agebat:
Cum mater nato est obuia facta suo.
Illa quidem tanquam cognosceret astitit amens:
Et gemuit: gemitus uerba parentis erant.
Hanc puer ignarus iaculo fixisset acuto:
Ni foret ad superas raptus uterque domos.
Signa propinqua micant: prior est ut diximus arctos.
Arctophilax formam terga sequentis habet.
Seuit adhuc: canamque petit saturnia tethyn:
Menaliam tactis ne lauet arcton aquis.
Idibus agrestis fumant altaria fauni:
Hic ubi discretas insula rumpit aquas:
Hec fuit illa dies in qua ueientibus armis
Tercentum fabii ter cecidere duo.
Una domus uires et onus susceperat urbis:
Sumunt gentiles arma professa manus.
Egreditur castris miles generosus ab isdem.
E quis dux fieri quilibet aptus erat.
Carmentis porte dextra est uia proxima iano:
Ire per hanc noli quisquis es: omen habet.
Illa fama refert fabios exisse trecentos

Porta uacat culpa: sed tamen omen habet.
Ut celeri passu cremeram tenuere rapacem:
Turbidus hybernis ille fluebat aquis.
Castra loco ponunt: destrictis ensibus ipsi
Tyrrhenū ualido marte per agmen eunt.
Non aliter: q̄ cum libyca de rupe leones
Inuadunt sparsos lata per arua greges.
Diffugiunt hostes: inhonestaq; uulnera tergo
Accipiunt: tusco sanguine terra rubet.
Sic iterū sic sepe cadunt: ubi uincere aperte
Non datur: insidias armaq; tecta parant.
Campus erat: campi claudebāt ultima colles.
Siluaq; montanas occulit alta feras.
In medio paucos armentaq; rara relinquunt:
Cętera uirgultis abdita turba latet.
Ecce: uelut torrens undis pluuialibus auctus:
Aut niue quę zephyro uicta repente fluit:
Per sata perq; uias fertur: nec ut ante solebat
Riparum clausas margine finit aquas.
Sic fabii uallem latis discursibus implent:
Quodq; uident sternunt: nec metus alter inest.
Quo ruitis generosa domus? male creditis hosti;
Simplex nobilitas perfida tela caue.
Fraude perit uirtus. in apertos undiq; campos
Prosiliunt hostes: et latus omne tenent.
Quid faciant pauci contra tot millia fortes:
Quid ue quod in misero tēpore restet: adest:
Sicut aper longe siluis latratibus actus
Fulmineo celeres dissipat ore canes.

Mox tamen ipse perit: sic nõ moriuntur multi.
Vulneraq; alterna dantq; feruntq; manu.
Una dies fabios ad bellum miserat omnes:
Ad bellum missos perdidit una dies.
Ut tamẽ herculee superessent semina gentis:
Credibile est ipsos consuluisse deos.
Nam puer impubes et adhuc nõ utilis armis
Unus de fabia gente relictus erat.
Scilicet ut posses olim tu maxime nasci:
Cui res cunctando restituenda foret.
Continuata loco tria sidera: corvus et anguis:
Et medius crater inter utrunq; latet.
Idibus illa latent: oriuntur nocte sequenti:
Que tibi cur tria sint tam sociata canam.
Forte iovi phebus festum solemne parabat:
Non faciet longas fabula nostra moras.
I mea dixit avis: ne quid pia sacra moretur:
Et tenuem vivis fontibus affer aquam.
Corvus inauratũ pedibus cratera recurvis
Tollit: et aerium pervolat altus iter.
Stabat adhuc ficus duris densissima pomis
Tentat eam rostro: nõ erat apta legi.
Immemor imperij sedisse sub arbore fertur:
Dum fierent tarda dulcia poma mora.
Iamq; satur: nigris longũ capit unguibus hydrum:
Ad dominumq; redit: fictaq; verba refert.
Hic mihi causa more vivarũ obsessor aquarũ:
Hic tenuit fontes: officiumq; meum.
Addis ait culpe mẽdacia phebus: et audes

F atidicum uerbis fallere uelle deum ?
E t tibi dum latens herebit in arbore ficus:
D e nulle gelide fonte bibentur aque.
D ixit: et antiqui monumẽta perennia facti
A nguis: auis: crater: sydera iuncta micant.
T ertia post idus nudos aurora lupercos
A spicit. et fauni sacra bicornis eunt.
D icite pierides: sacrorum que sit origo:
A ttigerit latias unde petita domos.
P ana deũ pecoris ueteres coluisse feruntur
A rcades. arcadiis plurimus ille iugis.
T estis erit pholoe: testes stymphalides unde:
Q uique citis ladon in mare currit aquis.
C inctaque pinetis nemoris iuga nonacrini:
A ltaque trocrene: parthasieque niues.
P an erat armenti: pan illic numẽ aquarũ:
M unus ab incolumes ille ferebat oues.
T ranstulit euander siluestria numina secũ:
H ic ubi nũc urbs est: tũc locus urbis erat.
I nde deum colimus: deuectaque sacra pelasgis:
F lamen ad hec prisco more dialis erat.
C ur igitur currãt: et cur sic currere mos est:
N uda ferant posita corpora ueste rogas ?
I pse deus uelox discurrere gaudet in altis
M ontibus: et subitas concipit ipse feras.
I pse deus nudus nudos iubet esse ministros:
N ec satis ad cursus cõmoda uestis erat.
A nte iouem genitũ terras habuisse feruntur
A rcades. et luna gens prior illa fuit.

Vita feris similis nullos agitata per usus:
Artis adhuc expers: et rude uulgus erat.
Pro domibus frondes norant: pro frugibus herbas:
Nectar erat palmis hausta duabus aqua.
Nullus anhelabat sub adunco uomere taurus.
Nulla sub imperio terra colentis erat:
Nullus adhuc erat usus equi: se quisque ferebat:
Ibat ouis lana corpus amicta sua.
Sub ioue durabant: et corpora nuda gerebant
Docta graues imbres et tolerare notos:
Nunc quoque detecti referunt monumenta uetusti
Moris: et antiquas testificantur opes.
Sed cur precipue fugiat uelamina faunus:
Traditur antiqui fabula plena ioci.
Forte comes domine iuuenis tirynthius ibat:
Vidit ab excelso faunus utrumque loco.
Vidit: et incaluit: montanaque numina dixit
Nil mihi uobiscum est. hic meus ardor erit.
Ibat odoratis humeros perfusa capillis
Meonis: aurato conspicienda sinu.
Aurea pellebant tepidos umbracula soles:
Que tamen herculee sustinuere manus.
Iam bacchi nemus: et tmoli uineta tenebant:
Hesperus et fusco roscidus ibat equo.
Antra subit tophis laqueata et pumice uiuo
Garrulus in primo limine riuus erat.
Dumque parant epulas potandaque uina ministri:
Cultibus alciden instruit illa suis.
Dat tenues tunicas getulo murice tinctas:

Dat teretem zonam: qua modo cincta fuit.
Ventre maior zona est: tunicarũ uincla relaxat:
Vt posset magnas excussisse manus.
Fregerat armillas nõ illa ad brachia factas:
Scindebant magni uincula parua pedes.
Ipsa capit clauãq; graue: spoliumq; leonis:
Conditaq; in pharetra tela minora sua.
Sic epulis functi: sic dant sua corpora somno:
Et positis iuxta se cubuere toris.
Causa: repertori uitis quia sacra parabant:
Quę facerent pure: cum foret orta dies.
Noctis erat mediũ. quid nõ amor improbus audet.
Roscida per tenebras faunus ad antra uenit.
Vtq; uidet comites somno uinoq; sepultos:
Spem capit in dominis esse soporis idem.
Intrat: et huc illuc temerarius errat adulter.
Et prefert cautas: subsequiturq; manus.
Venerat ad strati captata cubilia lecti:
Et felix prima sorte futurus erat.
Vt tetigit fului setis hirsuta leonis
Vellera pertimuit: sustinuitq; manus.
Attonitusq; metu redit: ceu sępe uiator
Turbatum uiso rettulit angue pedem.
Inde tori: qui iunctus erat. uelamina tangit:
Mollia. mendaci decipiturq; nota.
Ascendit: spondaq; sibi propiore recumbit:
Et tumidum cornu durius inguen erat.
Interea tunicas ora subducit ab ima:
Horrebant densis aspera crura pilis.

Cetera tentantem subito tyrynthius heros
Reppulit: et summo decidit ille toro.
Fit sonus: et comites inclamat: lumina poscit
Meonis: illatis ignibus acta patent.
Ille gemit lecto grauiter deiectus abalto:
Membraque de dura uix sua tollit humo.
Ridet et alcides et qui uidere iacentem.
Ridet amatorem lyda puella suum:
Veste deus lusus: fallentes lumina uestes.
Non amat: et nudos ad sua sacra uocat
Adde peregrinis causas mea musa latinas.
Inque suo noster puluere currat equus:
Cornipedi fauno cesa de more capella.
Venit ad exiguas turba uocata dapes:
Dumque sacerdotes uerubus transsuta salignis
Exta parant: medias sole tenente uias:
Romulus: et frater: pastoralisque iuuentus
Solibus et campo corpora nuda dabant.
Cestibus: et iaculis: et misso pondere saxi
Brachia per lusus experienda dabant.
Pastor ab excelso: per deuia rura iuuencos
Romule predones: et reme dixit agunt.
Longum erat armari diuersis exit uterque
Partibus: occursu preda recepta remi est.
Ut redit: uerubus stridentia detrahit exta:
Atque ait: hec certe non nisi uictor edet.
Dicta facit: fabyque simul. uenit irritus illuc
Romulus: et mensas ossaque nuda uidet.
Risit: et indoluit fabios potuisse: remumque

V incere: quintilios non potuisse suos.
F ama manet facti: posito uelamine currūt:
E t memorem famā: qui bene gessit: habet.
F orsitan et queres: cur sit locus ille lupercal:
Q uę ue locum tali nomine causa notat.
S yluia uestalis celestia semina partu
E diderat patruo regna tenente suo.
I s iubet auferri paruos: et ī amne necari.
Q uid facis? ex istis romulus alter erit.
I ussa recusantes peragunt lacrimosa ministri.
F lent tamen: et geminos ad loca iussa ferunt.
A lbula quem tiberim mersus tiberinus ī undis
R eddidit: hybernis forte tumebat aquis.
H ic ubi nunc fora sunt: lintres errare uideres:
Q uaq; iacent ualles maxime circe tue:
H uc ubi uenerūt nec enim producē possunt
L ongius ex illis unus et alter ait.
A h quā sunt similes ah quā formosus uterq;:
P lus tamē ex istis iste uigoris habet.
S i genus arguitur uultu: nisi fallit imago.
N escio quem e uobis suspicor esse deum.
A t si quis uestrę deus esset originis auctor:
I n tam precipiti tempore ferret opem.
F erret opem certe: si nō ope mater egeret.
Q ue facta est uno mater et orba die.
N ata simul. moritura simul: simul ite sub undas
C orpora: desierat: deposuitq; sinu.
V agierant ambo: pariter sensisse putares.
H i redeunt udis in sua tecta genis.

Sustinet impositos summa cauus alueus unda.
Heu quantum fati parua tabella tulit.
Alueus in limo siluis appulsus opacis.
Paulatim fluuio deficiente sedet.
Arbor erat: remanent uestigia: queque uocatur:
Romula non: ficus romula: ficus erat.
Venit ad expositos mirum lupa feta gemellos.
Quis credat pueris non nocuisse feram.
Non nocuisse parum est: prodest quoque quos lupa nutrit
Perdere cognate sustinuere manus.
Constitit: et cauda teneris blanditur alumnis:
Et lingit lingua corpora bina sua.
Marte satos scires: timor afuit: ubera sugunt;
Nec sibi promissi lactis aluntur ope.
Illa loco nomen fecit: locus ille lupercis.
Magna dati nutrix premia lactis habet.
Nupta quid expectas: non tu polentibus herbis:
Nec prece: nec magico carmine mater eris.
Excipe fecunde patienter uerbera dextre.
Iam socer optatum nomen habebit aui.
Nam fuit illa dies: dura consorte marite   cum sorte
Reddebant uteri pignora rara sui.
Quid mihi clamabat prodest rapuisse sabinas
Romulus. hoc illo sceptra tenente fuit:
Si mea non uires: sed bellum iniuria fecit:
Utilius fuerat non rapuisse nurus.
Monte sub esquilio multis incaeduus annis:
Iunonis magne nomine: lucus erat.
Huc ubi uenerunt pariter nupteque uirique.

Suppliciter

S upplicater posito procubuere genu :
C um subito motu tremuere cacumina siluę
E t dea per lucos mira locuta suos :
J taliças matres inquit : sacer hircus inito :
O bstupuit dubio territa turba sono .
A ugur erat nomen longis intercidit annis
N uper ab etrusca uenerat exul humo .
I lle caprum mactat . iussę sua terga puellę
P ellibus exemptis percutienda dabant :
L una resumebat decimo noua cornua motu :
V irq; pater subito : nuptaq; mater erat .
G ratia lucinę : dedit hec tibi nomina lucus :
A ut quia principium tu dea lucis habes .
P arce precor grauidis facilis lucina puellis .
M aturumq; utero molliter aufer onus .
O rta dies fuerit : tu desine credere uentis :
P erdidit illius temporis aura fidem :
F lamina non constant : et sex reserata diebus
C arceris eoli ianua lata patet .
J am leuis obliqua subsedit aquarius urna :
P roximus ethereos excipe piscis equos
T e memorāt fratreq; tuū nam iuncta micantis .
S igna duos tergo sustinuisse deos .
T errib ilem quondam fugiēs typhona dione :
T unc cum pro celo iuppiter arma tulit .
V enit ad euphratem comitata cupidine paruo .
J nq; palestinę margine sedit aquę
P opulus et cannę riparū summa tegebant :
S pemq; dabant salices hos quoq; posse tegi .

Dum latet insonuit uento nemus. illa timore
Pallet. et hostiles credit adesse manus:
Utque sinu tenuit natum: succurrite nymphe:
Et dys auxilium ferte duobus ait.
Nec mora prosiluit: pisces subiere gemelli.
Pro quo: que cernis: sydera nomen habent:
Inde nefas dicunt genus hoc iponere mensis.
Nec uiolant timidi piscibus ora syri.
Proxima lux uacua est at tertia dicta quirino:
Qui tenet hoc nomen romulus ante fuit.
Siue quod hasta quiris priscis est dicta sabinis:
Bellicus a telo uenit in astra deus:
Siue suo regi nomen posuere quirites:
Seu quia romanis iunxerat ille cures
Nam pater armipotens postquam noua menia uidit:
Multaque romulea bella peracta manu:
Iuppiter, inquit, habet romana potentia uires:
Sanguinis officio non eget illa mei.
Redde patri natum: quamuis intercidit alter:
Pro se: proque: remo qui mihi restat: erit:
Unus erit: quem tu tolles in sydera celi:
Tu mihi dixisti: sint rata dicta iouis.
Iuppiter annuerat: nutu tremefactus uterque
Est polus: et celi pondera nouit atlas.
Est locus: antiqui capree dixere paludem.
Forte tuos illic romule iura dabas.
Sol fugit & remouet subeuntia nubila celum:
Et grauis effusis decidit imber aquis.
Hinc tonat: hinc missis abrumpitur ignibus ether.

Curis lege, nam [illegible] lingua [illegible] sabinorum; [illegible] in originibus cato.

F it fuga: rex patrijs astra petebat equis.
L uctus erat: falseq; patres in crimine cedis.
H esissetq; animis forsitan ipsa fides.
S ed procul e longa ueniebat iulius alba:
L unaq; surgebat. nec facis usus erat.
C um subito motu sepes tremuere sinistre:
R ettulit ille gradus: horruerantq; come.
P ulcher et humano maior: trabeaq; decorus
R omulus in media uisus adesse uia:
E t dixisse simul: prohibe lugere quirites.
N e uiolent lachrymis numina nr̄a suis.
T hura ferant: placentq; nouum pia turba quirinū:
E t patrias artes militiamq; colant.
I ussit: et in tenues oculis euanuit auras.
C onuocat hic patres: iussaq; uerba refert.
T empla deo fiunt: collis quoq; dictus ab illo ē.
E t referunt certi sacra paterna dies.
L ux quoq; cur eadem stultorū festa uocetur:
A ccipe parua quidem causa: sed apta subest:
N on habuit doctos tellus antiqua colonos:
L assabant agiles aspera bella uiros.
P lus erat in gladio q̄ curuo laudis aratro:
N eglectus domino pauca ferebat ager:
F arra tamē ueteres iaciebāt: farra metebant:
P rimicias cereri farra resecta dabant:
V sibus admoniti flammis torrenda dederunt
M ultaq; peccato damna tulere suo:
N am modo uerrebant nigras pro farre fauillas:
N unc ipsas ignes corripuere casas:

Facta dea est fornax. leti fornace coloni:
Orant: ut uires temperet illa suas.
Curio legitimus nunc fornacalia uerbis
Maximus indicit: nec stata sacra facit.
Inque foro multa circum pendente tabella
Signatur certa curia quaeque nota:
Stultaque pars populi quae sit sua curia nescit:
Sed facit extrema sacra relicta die.
Est honor et tumulis animas placare paternas:
Paruaque in extructas munera ferre pyras.
Parua petunt manes: pietas pro diuite grata est
Munere: non auidos styx habet ima deos.
Tegula porrectis sat est uelata coronis:
Et sparse fruges: paruaque mica salis.
Inque mero mollita ceres: uioleque solute
Hec habeat media testa relicta uia.
Nec maiora ueto: sed et his placabilis umbra est:
Adde preces: positis et sua uerba focis.
Hunc morem eneas pietatis idoneus auctor
Attulit in terras iuste latine tuas.
Ille patris genio solemnia dona ferebat:
Hinc populi ritus edidicere nouos.
At quondam: dum longa gerunt pugnacibus armis
Bella: parentales deseruere dies.
Non impune fuit: nam dicitur omine ab isto
Roma suburbanis incaluisse rogis.
Vix equidem credo: bustis exisse feruntur:
Et tacite questi tempore noctis aui.
Perque uias urbis latosque ululasse per agros

D eformes animas uulgus inane ferunt.
P ostea preteriti tumulis redduntur honores.
P rodigijsque uenit funeribusque modus.
D um tamen hec fiunt. uidue cessate puelle
E xpectet puros pinea tada dies.
N ec tibi: que cupide matura uidebere matri.
C omat uirgineas hasta recurua comas.
C onde tuas hymenee faces: et ab ignibus atris
A ufer. habent alias mesta sepulcra faces.
D ij quoque templorum foribus celentur opertis:
T hure uacent are: stentque sine igne foci.
N unc anime tenues: et corpora functa sepulcris
E rrant: nunc posito pascitur umbra cibo:
N on tamen hec ultra: quam quod de mense supersunt
L uciferi: quod habent carmina nostra pedes.
H anc: quia iusta ferunt: dixere feralia lucem:
V ltima placandis manibus illa dies.
E cce anus in medijs residens annosa puellis:
S acra facit tacite: non tamen ipsa tacet.
E t digitis tria thura tribus sub limine ponit:
Q ua breuis occultum mus sibi fecit iter.
T unc cantata tenet cum fusco liciá plumbo:
E t septem nigras uersat in ore fabas:
Q uodque pice astrinxit: quod acu traicit ahena
O bsutum menta torret in igne caput:
V ina quoque instillat: uini quodcumque relictum est.
A ut ipsa: aut comites: plus tamen ipsa bibit.
H ostiles linguas: inimicaque uinximus ora:
D icit discedens: ebriaque exit anus.

P rotinus anebis: quę sit dea muta requires:
D isce: per antiquos quę mihi nota senes.
I uppiter immodico iuturne uictus amore
M ulta tulit: tanto non patienda deo.
I lla modo in siluis inter coryleta iacebat:
N unc in cognatas desiliebat aquas.
C onuocat hic nymphas latium quecunque tenebant:
E t iacit in medio talia uerba choro.
I nuidet ipsa sibi uitatque: quod expedit illi
V estra soror: summo concubuisse deo.
C onsulite ambobus: nā quę ē mea magna uoluptas:
V tilitas uestre magna sororis erit.
V os illi ī prima fugienti obsistite ripa:
N e sua fluminea corpora mergat aqua.
D ixerat. annuerant nymphe tiberinides omnes:
Q ueque colunt thalamos ilia diua tuos.
F orte fuit nais lar nomine: prima sed illi
D icta bis antiquum syllaba nomen erat.
E t uitio positum. sepe illi dixerat almo
N ata tene linguam: nec tñ illa tenet.
Q ue simulac tetigit iuturnę stagna sororis:
E ffuge ait ripas: dicta refertque iouis.
I lla etiam iunonē adiit: miserataque nymphas:
N aiada iuturnam uir tuus inquit amat.
I uppiter intumuit: quaque est nō usa modeste
E ripit huic linguam: mercuriumque uocat.
D uc hanc ad manes: locus ille silentibus aptus:
N ympha: sed inferne nympha paludis: erit.
I ussa iouis fiunt: accepit lucus euntes:

Dicitur illa duci tunc placuisse deo.
Vim parat hic: uultu pro uerbis illa precatur:
Et frustra muto nititur ore loqui.
Fitq; grauis: geminosq; parit: qui compita seruāt:
Et uigilant nostra semper in urbe: lares.
Proxima cognati dixere charistia chari:
Et uenit ad socios turba propinqua deos:
Scilicet a tumulis: et qui periere: propinquis:
Protinus ad uiuos ore referre iuuat.
Postq; tot amissos quicquid de sanguine restat
Aspicere: et generis dinumerare gradus.
Innocui ueniant: procul hinc procul impius esto
Frater: et in partus mater acerba suos.
Cui pater est uiuax: qui matris digerit annos:
Que premit inuisam socrus iniqua nurum.
Tantalide fratres absint: et iasonis uxor:
Et que ruricolis semina tosta dedit.
Et soror: et progne: tereusq; duabus iniquus:
Et quicunq; suas per scelus auget opes.
Dys generis date thura boni: concordia fertur
Illo precipue mitis adesse die.
Et libate dapes: ut grati pignus amoris
Nutriat in tinctos missa patella cibos
Iam tibi suadebit placidos nox humida somnos:
Larga precaturi sumite uina manu.
Et bene nos: bene te patrie pater optime cesar
Dicite. suffuso per sacra uerba mero.
Nox ubi transierit solito celebretur honore:
Separat indicio qui deus arua suo.

T ermine siue lapis: siue es defossus in agro
S tipes: ab antiquis tu quoque numen habes.
T e duo diuersa domini de parte coronant:
B inaque serta tibi binaque liba ferunt.
A ra fit hic: ignem curta fert rustica testa
S umptum de tepidis ipsa colona focis
L igna senex minuit: concisaque construit arte:
E t solida ramos figere tentat humo.
T unc sicco primas irritat cortice flammas:
S tat puer et manibus lata canistra tenet.
I nde ubi ter fruges medios immisit in ignes:
P orrigit incisos filia parua fauos.
V ina tenent alii: libantur singula flammis
S pectant et linguis candida turba fauet:
S pargitur et ceso communis terminus agno:
N ec queritur: lactans cum sibi porca datur:
C onueniunt celebrantque dapes uicinia supplex:
E t cantant laudes termine sancte tuas.
T u populos urbesque et regna ingentia finis:
O mnis erit sine te litigiosus ager.
N ulla tibi ambitio est nullo corrumperis auro.
L egitima seruas credita rura fide
S i tu signasses olim tiretida terram — tireida
C orpora non letho missa trecenta forent
N on foret othriades congestis tectus in armis:
O quantum patrie sanguinis ille dedit.
Q uid noua cum fierent capitolia? nempe deorum
C uncta ioui cessit turba: locumque dedit.
T erminus: ut ueteres memorant: inuentus in ede

R estitit: et magno cum ioue templa tenet.
H unc quoq; se supra ne quid nisi sidera cernat:
E xiguum templi tecta foramen habent.
T ermine post illud leuitas tibi libera non est:
Q ua positus fueris in statione manes.
N ec tu uicino quicq̄ concede roganti:
N e uideare hoīem preposuisse ioui.
E t seu uomeribus: seu tu pulsabere rastris:
C lamato tuus est hic ager: ille suus:
E st uia que populum laurentes ducit in agros.
Q uondam dardanio regna petita duci.
I llam lanigeri pecoris tibi termine fibris
S acra uidet fieri sextus ab urbe lapis.
G entibus est alijs data tellus limite certo
Nota R omane spatium est urbis et orbis idem.
H unc mihi dicenda est regis fuga: traxit ab illa
S extus ab extremo nomina mense dies:
V ltima tarquinius romane gentis habebat
R egna, uir iniustus, fortis ad arma tamen.
C eperat hic alias: alias euerterat urbes:
E t gabios turpi fecerat arte suos.
N amq; trium minimus proles manifesta superbi
I n medios hostes nocte silente uenit.
N udarant gladios. occidite dixit inermem.
H oc cupiunt fratres: tarquiniusq; pater;
Q ui mea crudeli lacerauit uerbere terga:
D icere ut hoc posset: uerbera passus erat.
L una fuit spectant iuuenē: gladiosq; recondunt:
T ergaq; deducta ueste notata uident:

F lent quoq; : et ut secum tueatur bella precantur :
C allidus ignaris annuit ille uiris .
I amq; potens : misso genitorẽ apellat amico :
P erdendi gabios quod sibi monstret iter .
H ortus odoratis suberat cultissimus herbis
S ectus humum riuo lene sonantis aquę .
I llic tarquinius mandata latentia nati
A ccipit : et uirga lilia summa metit .
N uncius ut rediit : decussaq; lilia dixit :
F ilius agnosco iussa parentis ait .
N ec mora principibus cęsis ex urbe gabina :
T raduntur ducibus menia nuda suis .
E cce nefas uisu mediis altaribus anguis
E xit : et extinctis ignibus exta rapit .
C onsulitur phœbus : sors est ita reddita . matri
Q ui dederit primus oscula : uictor erit .
O scula quisq; suę matri properata tulerunt :
N on intellecto credula turba deo .
B rutus erat stulti sapiens imitator : ut esset
T utus ab insidiis dire superbe tuis .
I lle iacens pronus matri dedit oscula terrę :
C reditus offenso procubuisse pede .
C ingitur interea romanis ardea signis :
E t patitur longas obsidione moras .
D um uacat et metuunt hostes cõmittere pugnã :
L uditur in castris : ocia miles agit .
T arquinius iuuenis socios dapibusq; meroq;
A ccipit : ex illis rege creatus : ait .
D um nos sollicitos pigro tenet ardea bello :

H ec sinit ad patrios arma referre deos.
E cquid in officio tortus est socialis: et ecquid al. thorus
C oniugibus nostris mutua cura sumus:
Q uisque suam laudat: studiis certamina crescunt:
E t feruet multo linguaque corque mero.
S urgit cui dederat clarum collatia nomen:
N on opus est uerbis. credite rebus ait.
N ox superest: tollamur equis: urbemque petamus.
D icta placent: frenis impediuntur equi.
P ertulerant dominos. regalia protinus illi
T ecta petunt. custos in fore nullus erat.
E cce nurum regis fusis per colla coronis
I nueniunt posito peruigilare mero.
I nde cito passu petitur lucretia: cuius
A nte torum calathi lanaque mollis erat
L umen ad exiguum famulę data pensa trahebant:
I nter quas tenui sic ait illa sono.
M ittenda ē domino nunc nunc properate puellę
Q uamprimum nostra facta lacerna manu.
Q ui tamen audistis: nam plura audire potestis:
Q uantum de bello dicitur esse super?
P ostmodo uicta cades: melioribus ardea restas
I mproba: quę nostros cogis abesse uiros.
S int tantum reduces: sed enim temerarius ille
E st meus: et stricto quolibet ense ruit.
M ens abit: et morior: quociens pugnantis imago
M e subit: et gelidum pectora frigus habet.
D esinit in lachrimis: inceptaque fila remittit:
I n gremio uultum deposuitque suo.

H oc ipsam decuit. lachrymę decuere pudicam :
E t facies animo dignaq; parq; fuit.
P one metum ueni coniunx ait illa reuixit
D eq; uiri collo dulce pependit onus .
I nterea iuuenis furiales regius ignes
C oncipit: et cęco raptus amore furit.
F orma placet niueusq; color flauiq; capilli :
Q uiq; aderat nulla factus ab arte decor :
V erba placent : et uox : et quod corrumpere non est
Q uoq; minor spes est : hoc magis ille cupit.
I am dederat cantus lucis prenuncius ales .
Q uom referunt iuuenes in sua castra pedes .
C arpitur attonitos absentis imagine sensus
I lle: recordanti plura magisq; placent.
S ic sedit: sic culta fuit : sic stamina neuit
N eglectę collo sic iacuere comę .
H os habuit uultus : hęc illi uerba fuerunt :
H ic color : hęc facies : hic decor oris erat :
V t solet amagno fluctus languescere flatu :
S ed tamen a uento: qui fuit : unda tumet :
S ic quamuis aberat placitę presentia formę :
Q uem dederat presens forma manebat amor .
A rdet: et iniusti stimulis agitatus amoris :
C omparat indigno uimq; metumq; toro .
E xitus in dubio est : audebimus ultima dixit :
Nota V iderit: audentes forsq; uenusq; iuuat .
C epimus audendo gabios quoq; : talia fatus .
E nse latus cinxit. tergaq; pressit equi .
A ccipit ærata iuuenem collatia porta :

C ondere iam uultus sole parante suos.
H ostis ut hospes init penetralia collatini
C omiter excipitur: sanguine iunctus erat.
Q uantum animis erroris inest: parat inscia rez
I nfelix epulas hostibus illa suis.
F unctus erat dapibus. poscũt sua tẽpora somnũ.
N ox erat: et tota lumina nulla domo.
S urgit: et aurata uagina liberat ensem:
E t uenit in thalamos nupta pudica tuos.
V tq; torum pressit. ferrum lucretia mecũ est:
N atus ait regis tarquiniusq; uocor.
I lla nihil: neq; enim uocem uiresq; loquendi:
A ut aliquid toto pectore mentis habet.
S ed tremit: ut quondam stabulis deprensa relictis
P arua sub infesto cum iacet agna lupo
Q uid faciat? pugnet? uincetur femina pugnans.
C lamet? at in dextra: qui uetet: ensis erat:
E ffugiet? positis urgentur pectora palmis:
T unc primum externa pectora tacta manu.
I nstat amans hostis. precio. precibusq; minisq;.
N ec prece nec precio: nec mouet ille minis.
N il agis. eripiam dixit per crimina uitam:
F alsus adulterii testis adulter ero.
I nterimam famulũ: cum quo deprensa fereris.
S uccubuit fame uicta puella metu.
Q uid uictor gaudes? hec te uictoria perdet.
H eu quanto regnis nox stetit una tuis.
I amq; erat orta dies: sparsis sedet illa capillis:
V t solet ad nati mater itura rogum.

Grandeuumque patrem fido cum coniuge castris
Euocat: et posita uenit uterque mora.
Utque uident habitum: que luctus causa requirunt:
Cui paret exequias: quo ue sit icta modo.
Illa diu reticet: pudibundaque celat amictu
Ora: fluunt lachryme more perennis aque.
Hinc pater: hinc coniunx lachrymas solantur: et orant
Indicet: et ceco flentque pauentque metu.
Ter conata loqui: ter destitit: ausaque quarto
Non oculos ideo sustulit illa suos.
Hoc quoque tarquinio debebimus. eloquar (inquit
Eloquar infelix dedecus ipsa meum
Queque potest narrat: restabant ultima: fleuit.
Et matronales erubuere gene.
Dant ueniam facto: genitor coniunxque coacte:
Quam dixit ueniam uos datis: ipsa nego.
Nec mora: celato fixit sua pectora ferro:
Et cadit in patrios sanguinolenta pedes.
Tunc quoque iam moriens ne non procumbat honeste
Respicit: hec etiam cura cadentis erat.
Ecce super corpus communia damna gementes
Obliti decoris uirque paterque iacent.
Brutus adest. tandemque animo sua nomina fallit:
Fixaque semianimi corpore tela rapit.
Stillantemque tenens generoso sanguine cultrum:
Edidit impauidos ore minante sonos.
Per tibi ego hunc iuro fortem castumque cruorem:
Perque tuos manes: qui mihi numen erunt.
Tarquinium profuga penas cum stirpe daturum:

Iam satis est uirtus dissimulata mihi.
Illa iacens ad uerba oculos sine lumine mouit:
Visaq; concussa dicta probare coma.
Fertur in exequias animi matrona uirilis:
Et secum lachrymas: inuidiamq; tulit.
Vulnus inane patet: brutus clamore quirites
Concitat: et regis facta nefanda refert.
Tarquinius cum prole fugit: capit annua consul
Iura: dies regnis illa suprema fuit.
Fallimur? an ueris prenuncia uenit hirundo:
Et metuit, ne qua uersa recurrat hyems.
Sepe tamen progne nimiũ propasse quereris:
Virq; tuo tereus frigore letus erit.
Iamq; due restant noctes de mense secundo:
Marsq; citos iunctis curribus urget equos.
Ex uero positum permansit equiria nomen:
Que deus in campo perspicit ipse suo.
Iure uenis gradiue: locũ tua tẽpora poscunt:
Signatusq; tuo nomine mensis erit.
Venimus in portum: libro cũ mense peracto:
Naiget hinc alia iam mihi linter aqua.

.P. O. N. Fastorum liber tertius:

depositus Bellice depos̃itus clipeo paulisp̃ et hasta
Mars ades, et nitidas casside solue comas.
Forsitan ipse roges quid sit cũ marte poete:
Arte: qui canitur: nomina mensis habet.
Ipse uides manibus peragi fera bella mineruę:
Non minus ingenuis artibus illa uacat.
Palladis exemplo ponendę tempora sume

Cuspidis: inuenies et quid inermis agas.
Tunc quoque inermis eras: cum te romana sacerdos
Cepit: ut huic urbi semina magna dares.
Sylvia uestalis quid enim uetat inde moueri.
Sacra lauaturas mane petebat aquas.
Uentum erat ad mollem decliuo tramite ripam:
Ponitur e summa fictilis urna coma.
Fessa resedit humo: uentosque accepit aperto
Pectore. turbatas restituitque comas.
Dum sedet: umbrose salices uolucresque canore
Fecerunt somnos: et leue murmur aque.
Blanda quies furtim uictis surrepsit ocellis:
Et cadit a mento languida facta manus.
Mars uidet hanc: uisamque cupit: potiturque cupita:
Et sua diuina furta fefellit ope.
Somnus abit: iacet ipsa grauis: iam scilicet intra
Uiscera romane conditor urbis erat.
Languida quom surgit: nescit cur languida surgat:
Et peragit tales arbore nixa sonos.
Utile sit faustumque precor: quod imagine somni
Uidimus: an somno clarius illud erat?
Ignibus iliacis aderam: quom lapsa capillis
Decidit ante sacros lanea uitta focos.
Inde due pariter uisu mirabile palme
Surgunt: ex illis altera maior erat.
Et grauibus ramis totum protexerat orbem:
Contigeratque sua sydera summa coma.
Ecce meus ferrum patruus molitur in illas:
Terreor admonitu: corque timore micat.

Martia picus auis gemino pro stipite pugnat
Et lupa. tuta per hos utraque palma fuit.
Dixerat: et plenam non firmis uiribus urnam
Sustulit: implerat dum sua uasa refert.
Interea crescente remo: crescente quirino:
Celesti tumidus pondere uenter erat.
Quo minus emeritis exiret cursibus annus:
Restabant nitido iam duo signa deo.
Syluia fit mater: uestę simulacra feruntur
Virgineas oculis opposuisse manus.
Ara deę certe tremuit pariente ministra:
Et subiit cineres territa flamma suos.
Hoc ubi cognouit contemptor amulius equi
Nam raptas fratri uictor habebat opes.
Amne iubet mergi geminos: scelus unda refugit:
In sicca pueri destituuntur humo.
Lacte quis infantes nescit creuisse ferino:
Et picum expositis sepe tulisse cibos?
Non ego te tantę nutrix laurentia gentis:
Nec taceam uestras faustule pauper opes.
Vester honor ueniet: quom laurentalia dicam:
Acceptus geniis illa december habet.
Martia ter senos proles adoleuerat annos:
Et suberat flauę iam noua barba comę.
Omnibus agricolis: armentorumque ministris
Iliadę fratres iura petita dabant.
Sepe domum ueniunt predonum sanguine leti
Et redigunt actos in sua iura boues.
Vt genus audierat. animos pater: editus auget:

Et pudet in paruis nomen habere casis.
Romuleoque cadit traiectus amulius ense:
Regnaque longeuo restituuntur auo.
Moenia conduntur: quę quamuis parua fuerunt:
Non tamen expedijt transiluisse remo.
Iam modo: quę fuerant siluę pecorumque recessus
Urbs erat: ęternę quom pater urbis ait:
Arbiter armorum de cuius sanguine credor
Natus: et ut credar pignora multa dabo.
A te principium romano dicimus anno:
Primus de patrię nomine mensis erit.
Vox rata fit: patrioque uocat de nomine mensem
Dicitur hęc pietas grata fuisse deo.
Et tamen ante omnes martem coluere priores:
Hoc dederat studijs bellica turba suis.
Pallada cecropidę: minoia creta dianam:
Vulcanum tellus hypsipylea colit.
Iunonem spartę: pelopeiadesque mycenę:
Pinigerum fauni menalis ora caput.
Mars latio uenerandus erat: quia presidet armis.
Arma ferę genti: remque decusque dabant.
Quod si forte uacas: peregrinos inspice fastos:
Mensis in his etiam nomine martis erit.
Tertius albanis: quintus fuit ille faliscis:
Sextus apud populos hernica terra tuos:
Inter aricanos albanaque tempora constat
Factaque telegoni moenia celsa manu.
Quintum laurentes: bisquintum equiculus acer
A tribus hunc primum turba forensis habet.

E t tibi cum proauis miles peligne sabinis
C onuenit: huic genti quartus utriq; deus.
R omulus hos omnes ut uinceret ordine saltem:
S anguinis auctori tempora prima dedit.
N ec totidem ueteres: quot nunc habuere klendas.
I lle minor geminis mensibus annus erat.
N ondum tradiderat uictas uictoribus artes
G recia: facundum sed male forte genus.
Q ui bene pugnabat: romanam nouerat artem:
M ittere qui poterat pila: disertus erat.
Q uis tunc aut hyades: aut pleiadas atlanteas
S enserat? aut geminos esse sub axe polos?
E sse duas arctos: quarum cynosura petatur
S idonijs: elicem graia carina notet?
sol.
S ignaq; quę longo frater percenseat anno:
Lunar.
I re per hęc uno mense sorores equos.
L ibera currebant nec obseruata per annum
S ydera: constabat sed tamen esse deos.
N on illi cęlo labentia signa tenebant:
S ed sua: quę magnū perdere crimen erat.
I lla quidem fęno: sed erat reuerentia fęno:
Q uantam nunc aquilas cernis habere tuas.
P ertica suspensos portabat longa maniplos:
V nde maniplaris nomina miles habet.
E rgo animi indociles: et adhuc ratione carentes
M ensibus egerunt lustra minora decem.
A nnus erat: decimum quom luna receperat orbem:
H ic numerus magno tunc in amore fuit.
S eu quia tot digiti: per quos numerare solemus:

Seu quia bisquino femina mense parit.
Seu quod adusque decem numero crescente uenitur:
Principium spatiis sumitur inde nouis.
Inde patres centum denos secreuit in orbes
Romulus: hastatos instituitque decem.
Et totidem princeps: totidem pilanus habebat
Corpora legitimo quique merebat eque.
Quin etiam partes totidem tatiensibus ille
Quosque uocant ramnes luceribusque dedit.
Assuetos igitur numeros seruauit in anno.
Hoc luget spatio femina mesta uirum.
Neu dubites prime fuerint quin ante kalendæ
Martis: ad hec animum signa referre potes.
Laurea flaminibus que toto perstitit anno
Tollitur: et frondes sunt in honore noue.
Ianua tunc regis posita uiret arbore phebi
Ante tuas fit idem curia prisca fores:
Vesta quoque ut folio niteat uelata recenti:
Cedit ab iliacis laurea cana focis.
Adde quod arcana fieri nouus ignis in ede
Dicitur: et uires flamma refecta capit:
Hec mihi parua fides hinc annos esse priores
Anna quod hoc cepta est mense repente coli.
Hinc etiam ueteres initi memorantur honores
Ad spatium belli perfide pene tui.
Denique quintus ab hoc fuerat quintilis: et inde
Incipit anumero nomina quisquis habet.
Primus oliuiferis romam deductus abaruis
Pompilius menses sensit abesse duos.

Sine erat

Siue erit a samio doctus: qui posse renasci
Hos putat: egeria siue monente sua.
Sed tamen errabant etiam tunc tẽpora: donec
Cesaris in multis hec quoque cura fuit.
Non hec ille deus tanteque propaginis auctor
Credidit officiis esse minora suis.
Promissumque sibi uoluit prenoscere celum:
Hec deus ignotas hospes inire domos.
Ille moras solis quibus in sua signa rediret:
Traditur exactis deposuisse notis.
Is decies senos tercentum et quinque diebus
Iunxit et e pleno tempora quinta die.
Hinc anni modus est: in lustrum accedere debet:
Que consumatur partibus: una dies.
Si licet occultos monitus audire deorum
Vatibus: ut certe fama licere putat.
Cum sis officiis gradiue et uiribus aptus:
Dic mihi matrone cur tua festa colant.
Sic ego: sic posita dixit mihi casside mauors:
Sed tamen in dextra missilis hasta fuit.
Nunc primum studiis pacis deus utilis armis
Aducor: et gressus in noua castra fero.
Hec piget incepti: iuuat hac quoque parte morari:
Hoc solam ne se posse minerua putet.
Disce latinorum uates operose dierum
Quod petis: et memori pectore dicta nota
Parua fuit si prima uelis elementa referre
Roma sed in parua spes tamen huius erat.
Menia iam stabant populis angusta futuris:

C reditu sed turbe tunc : nimis ampla sue .
Q ue fuerint nostri : si queris regia nati :
A spice de canna, straminibusque domum .
I n stipula placidi capiebant munera somni :
E t tamen ex illo uenit in astra thoro .
I amque loco maius nomē romanus habebat :
N ec coniunx illi : nec socer ullus erat .
S pernebat generos inopes uicinia diues :
E t male credebar sanguinis auctor ego .
I n stabulis habitasse : et oues pauisse nocebat :
I ugeraque inculti pauca tenere soli .
C um pare quęque suo coeunt uolucresque feręque :
A tque aliquam de qua procreet anguis habet .
E xtremis dantur cōnubia gentibus : atque
R omano uellet nubere nulla fuit .
I ndolui : patriamque tibi dedi romule mentem
T olle preces dixi : quod petis arma dabunt .
F esta para conso : consus tibi cetera dicet :
I llo festa die dum sua sacra facis .
I ntumuere cures : et quos dolor attigit idem :
T unc primum generis intulit arma socer .
I amque fere raptę matrum quoque nomē habebant
T ractaque erant longa bella propinqua mora .
C onueniunt nuptę dictam iunonis in ędem :
Q uas inter mea sic est nurus ausa loqui .
O pariter raptę quoniam hoc cōmune tenemus
N on ultra lente possumus esse pię .
S tant acies : sed utra dii sint pro parte rogandi
E ligite : hinc coniunx : hinc pater arma tenet .

Querendum est: uidue fieri malitis: an orbe.
Consilium nobis forte: piumque dabo.
Consilium dederat: parent: crinesque resoluunt:
Mestaque funerea corpora ueste tegunt.
Iam steterant acies ferro mortique parate:
Iam lituus pugne signa daturus erat:
Cum rapte ueniunt inter patresque uirosque:
Inque sinu natos pignora cara tenent.
Ut medium campi scissis tetigere capillis:
In terram posito procubuere genu.
Et quasi sentirent: blande clamore nepotes
Tendebant ad auos brachia parua suos
Qui poterant: clamabat auum tunc denique uisum
Et qui uix poterat: posse coactus erat.
Tela uiris: animique cadunt: gladiisque remotis
Dant soceri generis: accipiuntque manus.
Laudatasque tenent natas: scutoque nepotem
Fert auus: hic scuti dulcior usus erat.
Inde diem: primasque meas celebrare kalendas
Oebalie matres non leue numen habent:
Aut quia committi strictis mucronibus ause
Finierant lachrymis martia bella suis:
Uel quod erat de me feliciter ilia mater:
Rite colunt matres sacra diemque meum.
Quid quod hyem e adoperta gelu: tunc denique cedit
Et pereunt lapse sole tepente niues.
Arboribus redeunt detonse frigore frondes:
Uuidaque in tenero palmite gemma tumet.
Queque diu latuit. nunc qua se tollit in auras

F ertilis occultas inuenit herba uias.
N unc fecundus ager: pecoris nunc hora creandi
N unc auis in ramo tecta laremque parat.
T empora iure colunt latię fecunda parentes:
Q uarum militiam uotaque partus habet.
A dde quod excubias ubi rex romanus agebat
Q ui nunc esquilias: nomina collis habet.
I llic a nuribus iunoni templa latinis
H ac sunt (si memini) publica festa die.
Q uid moror? et uariis onero tua pectora causis:
E minet ante oculos quod petis ecce tuos.
M ater amat nuptas: matrum me turba frequentat:
H ec nos precipue tam pia causa decet.
F erte dee flores: gaudet florentibus herbis
H ec dea: de tenero cingite flore caput.
D icite: tu nobis lucem lucina dedisti:
D icite tu uoto parturientis ades.
S i qua tamen grauida est: resoluto crine precetur:
V t soluat partus molliter illa suos.
Q uis mihi nunc dicat quare celestia martis
A rma ferant salii: mamuriumque canant.
N ympha mone nemori stagnoque adoperta dianę:
N ympha nume coniunx ad tua festa ueni.
V allis aricinę silua precinctus opaca
E st locus antiqua religione sacer.
H ic latet hippolytus loris direptus equorum:
V nde nemus nullis illud aditur equis.
L icia dependent longas uelantia sepes:
E t posita est meritę multa tabella deę.

S epę potens uoti frontem redimita coronis
F emina lucentes portat ab urbe faces :
R egna tenent fortes manibus pedibusqꝫ fugaces .
E t perit exemplo postmodo quisqꝫ suo .
D efluit in certo lapidosus murmure riuus :
S ępe sed exiguis haustibus inde bibit .
E geria est quę prebet aquas dea grata camęnis :
I lla numę coniunx consiliumqꝫ fuit .
P rincipio nimium ꝓmptos ad bella quirites
M olliri placuit iure deumqꝫ metu .
I nde datę leges : ne firmior omnia posset :
C œptaqꝫ sunt pure tradita sacra coli .
E xuitur feritas : armisqꝫ potentius equum est :
E t cum ciue pudet conseruisse manus .
A tqꝫ aliquis modo trux uisa iam uertitur ara :
V inaqꝫ dat tepidis farraqꝫ salsa focis .
E cce deum genitor rutilas per nubila flãmas
S pargit : et effusis ęthera siccat aquis .
N on alias missi cecidere frequentius ignes :
R ex pauet : et uulgi pectora terror habet .
C ui dea : ne nimium terrere : piabile fulmen
E st ait : et sęui flectitur ira iouis .
S ed poterunt ritum picus faunusqꝫ piandi
T radere romani numen utrumqꝫ soli .
N ec sine ui tradent : adhibe tu uincula captis :
A tqꝫ ita qua possunt edidit arte capi
L ucus auentino suberat niger ilicis umbra :
Q uo posses uiso dicere numen inest .
I n medio gramen : muscoqꝫ adoperta uirenti

Manabat saxo uena perennis aque.
Inde fere soli faunus picusque bibebant.
Huc uenit: et fonti rex numa mactat ouem.
Plenaque odorati disponit pocula bacchi:
Cumque suis antro conditus ipse latet.
Ad solitum ueniunt siluestria numina fontem.
Et releuant multo pectora sicca mero.
Vina quies sequitur gelido numa prodit in antro
Vinclaque sopitas addit in arcta manus.
Somnus ut abscessit: pugnando uincula tentant
Rumpere: pugnantes fortius illa tenent.
Tunc numa: dii nemorum factis ignoscite nostris:
Si scelus ingenio scitis abesse meo:
Quoque modo possit fulmen monstrate piari.
Sic numa: sic quaciens cornua faunus ait.
Magna petis: nec que monitu tibi dicere nostro
Fas sit: habent fines numina nostra suos.
Dii sumus agrestes: et qui dominemur in altis
Montibus: arbitrium est in sua tecta ioui.
Hunc tu non poteris per te deducere celo.
At poteris nostra forsitan usus ope.
Dixerat hec faunus: par est sententia pici.
Deme tamen nobis uincula picus ait.
Iuppiter huc ueniet summa perductus ab arce:
Nubila promissi styx mihi testis erit.
Emissi laqueis quid agant: que carmina dicant
Quaque trahant superis sedibus arte iouem:
Scire nefas homini est. nobis concessa canentur
Queque pio dici uatis ab ore licet.

Eliciunt celo te iuppiter: unde minores
Nunc quoque te celebrant: eliciumque uocant.
Constat auentinę tremuisse cacumina silue:
Terraque subsedit pondere pressa iouis.
Corda micant regis: totoque e corpore sanguis
Fugit: et hirsutę diriguere comę.
Ut rediit animus: da certa piamina dixit
Fulminis, altorum rexque paterque deum:
Si tua contigimus manibus donaria puris:
Hoc quoque quod petitur: si pia lingua rogat.
Annuit oranti: uerumque ambage remota
Abdidit: et dubio terruit ore uirum.
Cęde caput dixit: cui rex parebimus inquit.
Cędenda est hortis eruta cępa meis.
Addidit hic: hominis sumes ait ille capillos.
Postulat hic animam cui numa piscis ait.
al. his Risit: et hic inquit facio mea tela procures al. facito
O uir colloquio non abigende deum.
Sed tibi protulerit: cum totum crastinus orbem
Cynthius: imperii pignora certa dabo.
Dixit: et ingenti tonitru super ethera motum
Fertur: adorantem destituitque numam:
Ille redit lętus: memoratque quiritibus acta.
Tarda uenit dictis difficilisque fides.
At certe credemus ait: si uerba sequetur
Exitus: en audi crastina quisquis ades:
Protulerit totum cum terris cynthius orbem:
Iuppiter imperii pignora certa dabit.
Discedunt dubii: promissaque tarda uidentur:

Dependetq; fides aduenıente die.
Mollis erat tellus rorataq; mane pruina:
Ante sui populus limina regis adest.
Prodit: et in solio medius consedit acerno:
Innumeri circa stantq; silentq; uiri
Ortus erat sūmo tantūmodo margine phebus:
Sollicite mentes speq; metuq; pauent.
Constitit: atq; caput niueo uelatus amictu
Iam bene dys notas sustulit ille manus.
Atq; ita. tempus adest p̄missi muneris inquit
Pollicitam dictis iuppiter adde fidem.
Dum loquitur: totum iam sol emouerat orbem:
Et grauis ethereo uenit ab axe fragor.
Ter tonuit sine nube deus: tria fulmina misit.
Credite dicenti: mira sed acta loquar.
A media celum regione dehiscere cœpit.
Summisere oculos cum duce turba suo.
Ecce leui scutum uersatum leniter aura
Decidit. a populo clamor ad astra uenit.
Tollit munus humo: cesa prius ille iuuenca:
Que dederat nulli colla premenda iugo.
Atq; ancille uocat: quod ab omni parte recisum est.
Queq; notes oculis: angulus omnis abest.
Tunc memor imperii sortem consistere in illo
Consilium multe calliditatis init.
Plura iubet fieri simili celata figura:
Error ut ante oculos insidiantis eat.
Mamurius: morum fabre ne exactior artis
Difficile est illi dicere: clausit opus.

Cui numa munificus facti pete premia dixit.
Si mea nota fides: irrita nulla petes.
Iam dederat saliis à saltu nomina dicta:
Armaq; et ad certos uerba canenda modos.
Cum sic mamurius: merces mihi gloria detur:
Hominaq; extremo carmine nostra sonent.
Inde sacerdotes opem promissa uetusto
Premia persoluunt mamuriumq; uocant.
Hubere si qua uoles: q̄uis pperabitis ambo:
Differ habent parue cōmoda magna more.
Arma mouent pugnā: pugna est aliena maritis:
Condita cum fuerint aptius omen erit.
His etiam coniunx capitis discincta dialis
Lucibus: impexas debet habere comas.
Tertia nox dimensa suos ubi mouerit ortus:
Conditus e geminis piscibus alter erit.
Ham duo sunt: austris hic est: aquilonibus ille
Proximus. a uentis nomen uterq; tenet.
Cum croceis rorare genis tithonia coniunx
Ceperit: et quinte tempora lucis aget:
Siue est arctophylax siue est piger ille boctes
Mergetur: uisus effugietq; tuos.
At non effugiet uindemitor hoc quoq; causam
Vnde trahat sydus parua docere mora est:
Ampelon intonsum satiro nymphaq; creatum
Fertur in bisinarijs bacchus amasse iugis.
Tradidit huic uitem pēdentē e frondibus ulmi
Que nunc de pueri nomine nomen habet.
Dum legit in ramo pictas temerarius uuas

D ecidit : amissum liber in astra tulit.
S extus ubi e terra cliuosum scandet olympum
P hebus : et alatis ethera carpet equis :
Q uisquis ades casteque colis penetralia uestę
G ratare : iliacis thuraque pone focis.
C esaris innumeris : quos maluit ipse mereri.
A ccessit titulis pontificalis honor.
I gnibus eternis ęterni numina presunt
C esaris : imperii pignora iuncta uides.
D ii ueteris troię dignissima preda ferenti :
Q ua grauis eneas tutus ab hoste fuit.
O rtus ab ęnea tangit cognata sacerdos
N umina : cognatum uesta tuere caput.
Q uos sancta fouet ille manu bene uiuitis ignes
V iuite inextincti : flammaque duxque precor.
V na nota est marti nonis sacrata quod illis
T empla putant lucos ueiouis ante duos.
R omulus ut saxo lucum circumdedit alto :
Q uilibet huc dixit confuge : tutus eris.
O quam de tenui romanus origine creuit :
T urba uetus quam non inuidiosa fuit.
N e tamen ignaro nouitas tibi nominis obstet :
D isce : quis iste deus : curque uocetur ita.
I uppiter est iuuenis iuueniles aspice uultus :
A spice deinde manus : fulmina nulla tenent.
F ulmina post ausos cęlum affectare gigantes
S umpta ioui : primo tempore inermis erat.
I gnibus ossa nouis : et pelion altior ossa
A rsit : et in solida fixus olympus humo.

Stat quoque capra simul: nymphe pavisse feruntur
Cretides: infanti lac dedit illa iovi.
Nunc vocor ad nomen: vegrandia farra coloni
Que male creverunt: vescaque parva vocant.
Vis ea si verbi est: cur non ego veiovis edem
Edem non magni suspicer esse iovis?
Iamque ubi ceruleum variabunt sydera celum
Suspice: gorgonei colla videbis equi.
Creditur hic cese gravida cervice meduse
Sanguine respersis presiluisse comis.
Huic supra nubes: et subter sydera lapso
Celum pro terra: pro pede penna fuit.
Iamque indignanti nova frena receperat ore:
Cum levis aonias ungula fodit aquas.
Nunc fruitur celo: quod pennis ante petebat:
Et nitidus stellis quinque decemque micat.
Protinus aspicies venienti nocte coronam
Gnosida: thesee crimine facta dea est.
Iam bene periuro mutarat coniuge bacchum
Que dedit ingrato fila regenda viro.
Sorte tori gaudens: quid flebam rustica dixit?
Utiliter nobis perfidus ille fuit.
Interea liber depexos crinibus indos
Vicit: et eoo dives ab orbe redit.
Inter captivas facie prestante puellas
Grata nimis baccho filia regis erat.
Flebat amans coniunx: spatiataque littore curvo
Edidit incultis talia verba comis.
En iterum fluctus similes audite querelas.

E n iterum lachrymas accipe arena meas.
D icebam memini, periure et perfide theseu.
I lle abiit: eadem crimina bacchus habet.
N unc quoque nulla uiro clamabo foemina credat:
N omine mutato causa relata mea est.
O utinam mea sors quo primum coeperat: isset.
I amque ego presenti tempore nulla forem
Q uid me in desertis morituram liber arenis
S eruabas potui dedoluisse semel.
B acche leuis leuiorque tuis que tēpora cingunt
F rondibus: in lachrymas cognite bacche meas.
A usus es ante oculos adducta pellice nostros
T am bene compositum sollicitare torum.
H eus ubi pacta fides? ubi que iurare solebas?
M e miseram quotiens hec ego uerba loquor.
T hesea culpabas: fallacemque ipse uocabas.
I udice peccas turpius ipse tuo
N esciat hoc quisquam: tacitisque doloribus urar:
N e totiens falli digna fuisse puter.
P recipue cupiam celari thesea nec te
C onsortem culpe gaudeat esse sue.
A t puto: preposita est fusce mihi candida pellex.
E ueniat nostris hostibus ille color.
Q uid tamē hoc refert? uitio tibi gratior ipso ē:
Q uid facis? amplexus inquinat illa tuos.
B acche fidem presta. nec prefer amoribus ullam
C oniugis. asueui semper amare uirum.
C eperunt matrē formosi cornua tauri
M e tua: sed ledit ille pudendus amor

Nec noceat quod amo nec enim tibi bacche nocebat
Quod flammas nobis fassus es ipse tuas
Nec q nos uris: mirum facis ortus in igne
Diceris: et patria raptus ab igne manu.
Illa ego sum: cui tu solitus pmittere celum
Hei mihi pro celo qualia dona fero.
Dixerat: audierat iandudum uerba querentis
Liber: ut a tergo forte secutus erat.
Occupat amplexu: lachrimasq; per oscula siccat:
Et pariter celi summa petamus ait.
Tu mihi iuncta thoro mihi iuncta uocabula sumes.
Nam tibi mutate libera nomen erit.
Sintq; tue tecum faciam monumenta corone:
Vulcanus ueneri quam dedit: illa tibi.
Dicta facit: gemmasq; noue transformat in ignes:
Aurea per stellas nunc micat illa nouem.
Sex ubi sustulerit: totidem q; deseret orbes:
Purpureum rapido qui uehit axe diem:
Altera gramineo spectabis equiria campo:
Quem tyberis curuis in latus urget aquis.
Qui tamen eiecta si forte tenebitur unda:
Celius accipiet puluerulentus equos.
Idibus est anne festum geniale perenne:
Non procul a ripis aduena thybri tuis.
Plebs uenit: ac uirides passi disiecta p herbas
Potat: et accumbit cum pare quisq; sua.
Sub ioue pars durat: pauci tentoria ponunt:
Sunt quibus e ramis frondea facta casa est.
Pars ibi pro rigidis calamos statuere columnis:

Desuper extentas imposuere togas.
Sole tamen uinoque calent annosque precantur
Quot sumat cyathos: ad numerumque bibunt.
Inuenies illic: qui nestoris ebibat annos:
Que sit per calices facta sibilla suos.
Illic et cantant quicquid didicere theatris:
Et iactant faciles ad sua verba manus.
Et ducunt posito duras cratere choreas:
Cultaque diffusis saltat amica comis.
Cum redeunt titubant: et sunt spectacula uulgi
Et fortunatos obuia turba uocat.
Occurrit nuper uisa est mihi digna relatu
Pompa senem: potum pota trahebat anus.
Que tamen hec dea sit: quoniam rumoribus errat
Fabula proposito nulla tegenda meo.
Arserat enee dido miserabilis igne:
Arserat extructis in sua fata rogis.
Compositusque cinis: tumulique in marmore carmen
Hoc breue: quod moriens ipsa reliquit: erat.
Prebuit eneas et causam mortis: et ensem.
Ipsa sua dido concidit icta manu.
Protinus inuadunt numide sine uindice regnum:
Et potitur capta maurus hiarba domo.
Seque memor spretum: thalamis tamen inquit elise:
En ego quem totiens reppulit illa, ~~fitror~~. fruor.
Diffugiunt thiry que quemque agit error: ut olim
Amisse dubie rege uagantur apes.
Tertia nudatas acceperat area messes:
Inque cauos ierant tertia musta lacus.

Pellitur anna domo lachrimansque sororia linquit
Menia. germane iusta dat ante sue.
Mixta bibunt molles lachrymis unguenta fauille
Vertice libatas accipiuntque comas.
Terque vale dixit cineres ter ad ora relatos
Pressit: et est illis visa subesse soror.
Nacta ratem comitesque fuge pede labitur equo
Menia respiciens: dulce sororis opus.
Fertilis est melite sterili vicina cosyre
Insula: quam libyci verberat unda freti
Hanc petit hospitio regis confisa vetusto
Hospes opum dives rex ibi battus erat.
Qui postquam didicit casus utriusque sororis
Hec inquit tellus quantulacunque tua est.
Et tamen hospitii servasset ad ultima munus:
Sed timuit magnas pygmalionis opes.
Signa recensebat bis sol sua: tertius ibat
Annus: et exilio terra paranda nova est.
Frater adest: belloque petit. rex arma perosus
Nos sumus imbelles: tu fuge sospes ait.
Iussa fugit. ventoque ratem committit: et undis.
Asperior quovis equore frater erat.
Est prope piscosos lapidosi crathidis amnes
Parvus ager: cameren incola turba vocat.
Illuc cursus erat: nec longius afuit inde:
Quam quantum novies mittere funda potest.
Vela cadunt primo: et dubia librantur ab aura.
Findite remigio nauita dixit aquas.
Dumque parant torto subducere carbasa lino:

Excutitur rapido puppis adunca noto.
Nil patet: equor frustra pugnante magistro
Fertur: et ex oculis visa refugit humus.
Assiliunt fluctus: imoque a gurgite pontus
Vertitur: et canos alveus haurit aquas.
Vincitur ars vento: nec iam moderator habenis
Utitur: at votis is quoque poscit opem.
Iactatur tumidas exul phenissa per undas:
Humidaque opposita lumina veste tegit.
Tunc primum dido felix est dicta sorori:
Et quecumque aliquam corpore pressit humum.
Ducitur ad laurens ingenti flamine littus
Puppis: et expositis omnibus: hausta perit:
Iam pius eneas regno nataque latini
Auctus erat: populos miscueratque duos.
Littore dotali solo comitatus achate:
Secretum nudo dum pede carpit iter:
Aspicit errantem: nec credere sustinet annam
Esse quid in latios ipsa veniret agros?
Dum secum eneas: anna est exclamat achates:
Ad nomen vultus sustulit illa suos.
Heu fugiat? quid agat? quos terre querat hiatus?
Ante oculos misere fata sororis erant.
Sensit: et alloquitur trepidam cythereius heros:
Flet tamen admonitu motus elissa tui.
Anna per hanc iuro: quam quondam audire solebas
Tellurem fato prosperiore dari:
Perque deos comites hac nuper sede locatos:
Sepe meos illos increpuisse moras:

Hec timui de morte tamen: metus abfuit iste.
Hei mihi credibili fortior illa fuit.
Ne refer. aspexi non illo corpore digna
Vulnera: tyrrhenas ausus adire domos.
At tu seu casus te nostris appulit oris:
Sive deus: regni commoda carpe mei.
Multa tibi memores. nil nō debemus elisse
Nomine grata tuo: grata sororis eris.
Talia dicenti: nec enim spes altera restat:
Credidit, errores expositq; suos.
Utq; domū intrarat tyrios induta paratus
Incipit eneas: cetera turba silet.
Hanc tibi cur tradam pia cā lavinia coniunx
Est mihi: consumpsi naufragus omnes opes.
Orta tyro est: regnum libyca possedit in ora:
Quam precor ut care more sororis ames.
Omnia promittit: falsumq; lavinia vultus
Mente premit tacita: dissimulatq; metus.
Donaq; cum videat preter sua lumina ferri
Multa: tamen mitti clam quoq; multa putat.
Non habet exactum quid agat: furialiter odit.
Et parat insidias: et cupit ulta mori.
Nox erat: ante thorū visa est astare sororis
Squallenti dido sanguinolenta coma.
Effuge: ne dubita: mestum fuge dicere tectum:
Sub verbum querulas impulit aura fores.
Exilit: et velox humili super ausa fenestra
Se iacit: (audacem fecerat ipse timor).
Cumq; metu rapitur: tunica velata recincta

Currit: ut auditis territa damma lupis.
Corniger hanc tumidis rapuisse numicius undis
Creditur: et stagnis occuluisse suis.
Sidonis interea magno clamore per agros
Queritur: apparent signa notęque pedum.
Ventum erat ad rippas: inerant uestigia rippis.
Sustinuit tacitas conscius amnis aquas.
Ipsa loqui uisa est placidi sum nympha numici:
Amne perenne latens anna perenna uocor.
Protinus erratis leti uescuntur in agris.
Et celebrant largo seque diemque mero.
Sunt quibus hec luna ē: quia mēsibus īpleat ānum
Pars themin: inachiam pars putat esse bouem.
Inuenies qui te nymphen atlantida dicant:
Teque ioui primos anna dedisse cibos.
Hec quoque quam referam nostras peruenit ad aures
Fama: nec a ueri dissidet illa fide.
Plebs uetus et nullis ēt nunc tuta tribunis
Fugit: et in sacri uertice montis erat.
Iam quoque quem secū tulerit: defecerat illis
Victus: et humanis usibus apta ceres.
Orta suburbanis quedam fuit anna bouillis
Pauper: sed multe sedulitatis anus.
Illa leui mitra canos incincta capillos
Fingebat tremula rustica liba manu.
Atque ita per populum fumantia mane solebat
Diuidere: hec populo copia grata fuit.
Pace domi facta: signum posuere perenne:
Quod sibi defectis illa ferebat opem.

H unc mihi cur cantant superest obscena puelle :
D icere. nam coeunt certaq; probra canunt
N uper erat dea facta : uenit gradiuus ad annam :
E t cum seducta talia uerba refert.
M ense meo coleris : iunxi mea pectora tecum .
P endet ab officio spes mihi magna tuo.
A rmiger armigere correptus amore mineruę
V ror : et hoc longo tempore uulnus alo.
E ffice : dum studio similes coeamus in unum .
C onueniunt partes he tibi comis anus .
D ixerat . illa deum promisso ludit inani :
E t stultam dubia spem trahit usq; mora .
S epius instanti mandata peregimus inquit :
E uicta est : precibus uix dedit illa manus.
C redit amans : thalamosq; parat : deducitur illuc
A nna tegens uultus ut noua nupta suos.
O scula sumpturus subito mars aspicit illam .
N unc pudor elusum : nunc subit ira deum .
L udis amatorē care noua diua mineruę :
H ec res hac ueneri gratior ulla fuit.
I nde ioca ueteres : obscenaq; uerba canuntur :
E t iuuat hanc magno uerba dedisse deo .
P reteriturus eram gladios in principe fixos :
C um sic a castis uesta locuta focis.
N e dubita meminisse : meus fuit ille sacerdos :
S acrilege telis me petiere manus.
I psa uirū rapui : simulacraq; nuda reliqui :
Q ue cecidit ferro cesaris umbra fuit
I lle quidem celo positus iouis atria uidit :

Et tenet in magno templa dicata foro.
At quicunque nefas ausi prohibente deorum
Numine polluerant pontificale caput.
Morte iacent merita: testes estote philippi:
Et quorum sparsis ossibus albet humus.
Hoc opus: hec pietas: hec prima elementa fuerunt
Cesaris: ulcisci iusta per arma patrem.
Postera cum teneras aurora refecerit herbas:
Scorpius a prima parte uidendus erit.
Tertia post idus lux est celeberrima baccho.
Bacche faue uati dum tua festa cano:
Nec referam semelen: ad quam nisi fulmina secum
Iuppiter afferret: paruus inermis erat.
Nec puer ut posses maturo tempore nasci:
Expletum patrio corpore matris onus.
Sithonas et scythicos longum est narrare triumphos
Et domitas gentes turifer inde tuas.
Tu quoque thebane mala preda tacebere matris:
Inque tuum furiis acte licurge genu.
Ecce libet subitos pisces tyrrhenaque monstra
Dicere: sed non est carminis huius opus.
Carminis huius opus causas exponere: quare
Vilis anus populos ad sua liba uocet.
Ante tuos ortus are sine honore fuerunt
Liber: et in gelidis herba reperta focis.
Te memorant gange totoque oriente subacto:
Primitias magno seposuisse ioui.
Cinnama tu primus captiuaque thura dedisti:
Deque triumphato uiscera tosta boue.

Nomine ab.

Nomine ab auctoris ducunt libamina nomen.
Libaq; : q sanctis pars datur inde focis.
Liba deo fiunt. succis quia dulcibus idem
Gaudet : et abaccho mella reperta ferunt.
Ibat arenoso satyris comitatus ab hebro,
Non habet ingratos fabula nostra iocos.
Iamq; erat ad rhodopen pangeaq; flumina uentum
Erifere comitū cum crepuere manus.
Ecce noue uolucres coeunt tinnitibus acte. Quosq; mouent sonitus era sequunt apes.
Colligit errantes. et in arbore claudit inani
Liber : et in ueneti premia mellis habet.
Vt satyri, leuisq; senex tetigere saporem :
Querebant flauos per nemus omne fauos.
Audit in excelsa stridorē examinis ulmo :
Aspicit et ceras : dissimulatq; senex.
Vtq; piger pandi tergo residebat aselli :
Applicat hunc ulmo, corticibusq; cauis.
Constitit ipse super ramoso stipite nixus :
Atq; auide trunco condita mella petit.
Milia crabronū coeunt : et uertice nudo
Spicula defigunt : oraq; prima notant.
Ille cadit preceps : et calce feritur aselli :
Inclamatq; suos : auxiliumq; uocat.
Concurrunt satyri : turgentiaq; ora parentis
Rident : percusso claudicat ille genu.
Ridet et ipse deus : limumq; inducere monstrat.
Hic paret monitis, et linit ora luto.
Melle pater fruitur : liboq; infusa calenti
Iure repertori splendida mella damus.

Femina cur prestet: non est rationis operte:
Femineos thyrso concitat ille choros.
Cur anus hoc faciat queris? uinosior etas
Hec erat: et grauide munera uitis amat.
Cur hedera hec cincta est? hedera ē gratissima baccho
Hoc quoqꝫ cur ita sit: dicere nulla mora est.
Nysiades nymphas: puerū querente nouerca:
Hanc frondem cunis apposuisse ferunt.
Restat ut inueniā quare toga libera detur:
Luce feris pueris candide bacche tua.
Siue qꝛ ipse puer semper iuuenisqꝫ uideris:
Et media est etas inter utrunqꝫ tibi.
Seu quia tu pater es: patres sua pignora natos
Commendant cure numinibusqꝫ tuis.
Siue qꝛ es liber: uestis quoqꝫ libera per te
Sumitur et uite liberioris iter.
An quia cum colerent prisci studiosius agros:
Et faceret patrio rure senator opus:
Et caperet fasces a curuo consul aratro:
Nec crimen duras erat habere manus.
Rusticus ad ludos populus ueniebat in urbem,
Sed dys: non studys ille dabatur honor.
Luce sua ludos uue commentor habebat:
Quos cum tedifera nunc habet ille dea.
Ergo ut tyronū celebrare frequentia posset:
Visa dies dande non aliena toge.
Mitte pater caput huc, placcataqꝫ cornua uertas:
Et des ingenio uela secunda meo.
Itur ad argeos qui sint sua pagina dicet

H ac, (sicut memini) preteritaq; die.
S tella lycaoniam uergit decliuis ad arcton
M iluus: hec illa nocte uidenda uenit.
Q uid dederit uolucri: si uis cognoscere: celum
S aturnus regnis à ioue pulsus erat.
C oncitat iratus ualidos titanas in arma:
Q ueq; fuit fatis debita tentat opem.
M atre satus terra monstrũ mirabile taurus,
P arte sui serpens posteriore fuit.
H unc triplici muro lucis incluserat atris
P arcarum monitu styx uiolenta trium.
V iscera qui tauri flammis adolenda dedisset:
S ors erat eternos uincere posse deos.
I mmolat hunc briareus: facta ex adamante securi:
E t iam iam flammis exta daturus erat.
I uppiter alitibus rapere imperat: attulit illi
M iluus: et meritis uenit in astra suis.
V na dies media est, et fiunt sacra mineruę:
N ominaq; adiunctis quinq; diebus habet.
S anguine prima uacant: nec fas concurrere ferro.
C ausa, q est illa nata minerua die.
A ltera, tresq; super rasa celebrantur arena:
E nsibus expertis bellica leta dea est.
P allada nunc pueri, letęq; ornata puelle:
Q ui bene placarit pallada: doctus erit.
P allade placata lanam mollire puelle
D iscant: et plenas exonerare colos.
I lla etiam stantes radio percurrere telas
E rudit: et rarum pectine denset opus.

Hanc cole qui maculas lesis de uestibus aufers
Hanc cole uelleribus quisquis ahena paras .
Nec quisq̃ inuita faciet bene uincula plante
Pallade . sit pithio doctior ille licet .
Et licet antiquo manibus collatus epeo
Si prior est : irata pallade : mancus erit .
Vos quoq; phebea morbos qui pellitis arte :
Munera de uestris pauca referte dee .
Nec uos turba fere censu fraudata magistri
Spernite . discipulos atrahit illa nouos .
Quiq; mouis celum : tabulasq; coloribus uris :
Quiq; facis docta mollia saxa manu .
Mille dea est operũ : certa dea carminis illa ē :
Si mereor studiis adsit amica meis .
Celius ex alto qua mons descendit in equum :
Hic ubi nō plana est : sed prope plana uia ē .
Parua licet uideas capte delubra minerue :
Que dea natali cœpit habere suo .
Nominis in dubio causa est capitale uocamus
Ingenium solers : ingeniosa dea est .
An quia de capitis fertur sine matre paterni
Vertice : cum clipeo prosiluisse suo .
An quia perdomitis ad nos captiua faliscis
Venit : et hoc signũ littera prima docet .
An q' habet capitis legem : que pendere pœnas
Exilio iubeat furta recepta loco .
A quacunq; trahas ratione uocabula pallas :
Pro ducibus nostris egida semper habe .
Summa dies e quinq; tuba lustrare canora :

Admonet et sorti sacrificare deę.
Nunc potes ad solem sublato dicere uultu:
Hic here phrixee uellera pressit ouis.
Seminibus tostis scelerate fraude nouerce
Sustulerat nullas: ut solet: herba comas
Mittitur ad tripodas certa qui sorte reportet
Quam sterili terre delphicus edat opem.
Hic quoq; corruptus cũ semine: nunciat helles
Et iuuenis frixi funera sorte peti.
Usq; recusantem: ciues: et tempus et ino
Compulerant regem iussa nefanda pati.
Et soror: et phrixus uelati tempora uittis
Stant simul ante aras: iunctaq; fata gemunt;
Aspicit hos ut forte pependerat ethere mater:
Et ferit attonita pectora nuda manu.
Inq; draconigenam nymbis comitantibus urbem
Desilit et natos eripit inde suos.
Utq; fugam capiant: aries nitidissimus auro
Traditur: ille uehit per freta longa duos.
Dicitur infirma cõnu tenuisse sinistra
Femina: cum de se nomina fecit aque.
Pene simul periit: cum uult succurrere lapse
Frater: et extentas porrigit usq; manus.
Flebat: ut amissa gemini cum sorte pericli
Ceruleo iunctam nescius esse deo.
Littoribus tactis aries fit sydus: et huius
Peruenit in colchas aurea lana domos.
Tres ubi luciferos oriens premiserit eos:
Tempora nocturnis equa diurna feret.

Inde quater pastor saturos ubi clauserat hedos :
Canuerint herbe rore recente quater.
Ianus adorandus : cum quo concordia mitis :
Et romana salus : araque pacis erit.
Luna regit menses : huius quoque tempora mensis
Finit : auentino luna colenda iugo.

P. Ovidij Nasonis Fastorum liber quartus

Alma faue dixi geminorum mater amorum.
Ad uatem uultus retulit illa suos.
Quid tibi ait mecum? certe mõ festa canebas.
Num uetus in molli pectore uulnus habes?
Scis dea respondi de uulnere. risit et aer
Protinus ex illa parte serenus erat.
Saucius an sanus numquid tua signa reliqui?
Tu mihi propositum tu mihi semper opus.
Que decuit : primis sine crimine lusimus annis
Nunc teritur nostris area maior equis.
Tempora cum causis annalibus eruta priscis
Lapsaque sub terras ortaque signa cano.
Venimus ad quartum quo tu celeberrima mensem
Et uatem et mensem scis uenus esse tuos
Mota cytherea leuiter mea tempora myrto
Contigit : et ceptum perfice dixit opus.
Sensimus : et cause subito patuere dierum
Dum licet : et spirant flamina : nauis eat.
Si qua tamen pars te de fastis tangere debet
Cesar : in aprili quod tuearis habes.
Hic ad te magna descendit origine mensis
Et fit adoptiua nobilitate tuus.

Hoc pater iliades cum longum scriberet annū
Vidit: et auctores retulit ille suos.
Utq; fero marti primā dedit ordine sortem:
Quod sibi nascenti proxima causa fuit.
Sic venerem gradibus multis in gente receptam
Alterius voluit mensis habere locum.
Principiūq; sui generis: revolutaq; quaerens
Secula: cognatos venit adusq; deos.
Dardanon electra quis nescit atlantide natum?
Scilicet electram concubuisse iovi.
Huius erichthonius: tros est generatus ab illo:
Assaracum creat hic: assaracusq; capyn.
Proximus anchises: cum quo cōmune parentis
Non dedignata est nomen habere venus.
Hinc satus eneas pietas spectata per ignes:
Sacra patremq; humeris altera sacra tulit.
Venimus ad felix aliquando nomen iuli.
Unde domus teucros iulia tangit avos.
Postumus hinc qui q silvis fuit ortus in altis:
Silvius in latia gente vocatus erat
Isq; latine tibi pater est: subit alba latinū:
Proximus est titulis epitus alba tuis.
Ille dedit capte repetita vocabula troie:
Et tuus est idem capete factus avus:
Accipiens regnū post hunc thyberinus. ab illo
Dicitur in tusce gurgite mersus aque.
Iam tamen agrippam natum remulūq; nepotes
Viderat: in remulum fulmina missa ferunt.
Venit aventinus post hos: locus unde vocatur

Mona quoqz: post illum tradita regna procę:
Quem sequitur duri numitor germanus amuli:
Ilia cum lauso de numitore sati.
Ense cadit patrui lausus: placet ilia marti:
Teqz parit gemino iuncte quirine remo.
Ille suos uenerem semp matreqz parentes
Dixit. et emeruit uocis habere finem
Neue secuturi possent nescire nepotes:
Tempora dys generis continuata dedit.
Sed ueneris mensem graio sermone notatum
Auguror: a spumis est dea dicta maris
Ne tibi sit mirum greco rem nomine dici:
Itala nam tellus grecia maior erat.
Venerat euander plena cum classe suorum:
Venerat alcides: graius uterqz genus.
Hospes auentinis armentū pauit in herbis
Claniger: et tanto est albula pota deo.
Dux quoqz naritius: testes lestrygones extant:
Et q̄ adhuc circes nomina littus habet.
Et iam telegoni iam menia tyburis udi
Stabant argolice que posuere manus.
Venerat atride fatis agitatus halesus
A quo se dictam terra falisca putat
Adice troiane suasorem antenora pacis:
Et generū eneden appule daune tuum:
Serus ab iliacis: et post antenora flammis.
Attulit eneas in loca nostra deos.
Huius erat solemus phrygia comes unus ab ida:
A quo sulmonis mœnia nomen habent.

Sulmonis gelidi patrie germanice nostre:
Me miserum scythico q̄ procul illa solo est.
Erge age tam longas sed supprime musa querelas.
Non tibi sunt mesta sacra canenda lyra.
Quo non liuor adit: sunt qui tibi mensis honorē
Eripuisse uelint: inuideantq; uenus.
Nam quia uer aperit tunc oīa: densaq; cedit
Frigoris asperitas: fetaq; terra patet:
Aprilem memorāt ab aperto tēpore dictum:
Quem uenus iniecta uendicat alma manu.
Illa quidem totum dignissima tempat annū
Illa tenet nullo regna minora deo.
Iuraq; dat celo: terre: et natalibus undis:
Perq; suos initus continet omne genus.
Illa deos oēs: longum ē numerare: creauit:
Illa satis causas: arboribusq; dedit.
Illa rudēs animos hoīum contraxit in unum
Et docuit iungi cū pare quenq; sua.
Quid genus oē creat uolucrū nisi blanda uoluptas:
Nec coeant pecudes, si leuis absit amor.
Cum mare trux aries cornu decertat: at idem
Frontem delecte ledere parcit ouis.
Deposita sequitur taurus feritate iuuencam.
Quē toti saltus: quem nemus omne tremit:
Vis eadem: lato quodcunq; sub equore uiuit:
Seruat: et innumeris piscibus implet aquas.
Prima feros habitus homini detraxit: ab illa
Venerunt cultus: multaq; cura solo.
Primus amans carmē uigilatū nocte negata

Dicitur ad clausas concinuisse fores.
Elloquiumque fuit duram exorare puellam:
Proque sua causa quisque disertus erat.
Mille per hanc artes motae: studioque placendi
Que latuere prius multa reperta ferunt.
Hanc quisquam titulo mensis spoliare secundi
Audeat? a nobis sit furor iste procul.
Quid quod ubique potens templisque frequentibus aucta:
Vrbe tamen nostra ius dea maius habet?
Pro troia romane tua uenus arma ferebat:
Cum gemuit teneram cuspide lesa manum
Celestesque duas troiano iudice uicit:
Ah nolim uictas hoc meminisse deas.
Assaracique nurus dicta est: ut scilicet olim
Magnus iulleos cesar haberet auos.
Nec ueneri tempus quam uer erat aptius ullum:
Vere nitent terre: uere remissus ager.
Nunc herbe rupta tellure cacumina tollunt:
Nunc tumido gemmas cortice palmes agit.
Et formosa uenus formoso tempore digna est:
Vtque solet marti continuata suo est.
Vere monet curuas materna per equora puppes
Ire: nec hybernas iam timuisse minas.
Rite deam colitis latie matresque nurusque:
Et uos quis uitte: longaque uestis abest.
Aurea marmoreo redimicula demite collo:
Hunc alij flores: nunc noua danda rosa est.
Vos quoque sub uiridi myrto iubet illa lauari.
Causaque cur iubeat: discite: certa subest.

Littore siccabat rorantes rore capillos.
Viderunt satyri turba proterua deam.
Sensit: et apposita texit sua corpora myrto.
Tuta fuit facto: uosq; referre iubet.
Discite nunc quare fortune thura uirili
Detis: eo gelida qui locus humet aqua.
Accipit ille locus posito uellamine cunctas:
Et uitium nudi corporis omne uidet:
Vt tegat hoc: celetq; uiros: fortuna uirilis
Prestat: et hoc paruo thure rogata facit.
Nec pigeat tritum niueo cũ lacte papauer
Sumere: et expressis mella liquata fauis.
Cum primũ cupido uenus ẽ deducta marito:
Hoc bibit: ex illo tempore nupta fuit.
Illam supplicibus uerbis placate: sub illa
Et forma: et mores: et bona fama manet.
Roma pudicitia proauorũ tempore lapsa est:
Cumeam ueteres consuluistis anum.
Templa iubet fieri ueneri: quibus ordine factis:
Inde uenus uerso nomine corda tenet.
Semper ad eneadas placido pulcherrima uultu
Respice: totq; tuas diua tuere nurus.
Dum loquor ellatę metuendus acumine caude
Scorpius in uirides precipitatur aquas.
Nox ubi transierit: celumq; rubescere primo
Ceperit: et tactę rore querentur aues:
Semustamq; facem uigilata nocte uiator
Ponet: et ad solitum rusticus ibit opus:
Pleiades incipient humeros releuare paternos:

Que septem dici : sex tamen esse : solent.
Seu quod in amplexus sex hinc venere deorum :
Nam steropen marti concubuisse ferunt.
Neptuno alcyonen et te formosa celeno :
Maian et electram taygetamque iovi .
Septima mortali merope tibi sisyphe nupsit.
Paenitet : et facti sola pudore latet.
Sive quod electra troie spectare ruinas
Non tulit : ante oculos opposuitque manum .
Ter sine perpetuo celum versetur in axe :
Ter iungat titan : terque resolvat equos :
Protinus inflexo berecinthia tibia cornu
Flabit : et idee festa parentis erunt.
Ibunt semimares et inania tympana tundent :
Aeraque tinnitus aere repulsa dabunt.
Ipsa sedens molli comitum cervice feretur
Urbis per medias exululata vias.
Scena sonat : ludique vocant : spectate quirites :
Et fora marte suo litigiosa vacent.
Querere multa libet : sed me sonus eris acuti
Terret : et horrendo lothos adunca sono .
Da dea : quam scitor doctas cybeleia neptes
Vidit : et has cure iussit adesse mee .
Pandite mandati memores heliconis alumne
Gaudeat assiduo cur dea magna sono!
Sic ego : sic eratho mensis cythereius illi
Cessit : quod teneri nomen amoris habet.
Reddita saturno sors hec erat : optime regum
A nato sceptris excutiere tuis .

Ille suam metuens: ut queque erat edita: prolem
Deuorat: immersam uisceribusque tenet.
Sepe rhea questa est: totiens fecunda, nec unquam
Mater: et indoluit fertilitate sua.
Iuppiter ortus erat: pro magno teste uetustas
Creditur: acceptam parce mouere fidem.
Veste latens. saxum celesti gutture sedit:
Sic genitor fatis decipiendus erat.
Ardua iandudum resonat tinnitibus ida:
Tutus ut infanti uagiat ore puer.
Pars manibus clipeos: galeas pars tundit inanes:
Hoc curetes habent: hoc corybantes opus.
Res latuit patrem: priscique imitamina facti
Era dee comites raucaque terga mouent.
Cymbala pro galeis. pro scutis tympana pulsant:
Tybia dat phrygios: ut dedit ante: modos.
Desierat: cepi cur huic genus acre leonum
Prebeat insolitas ad iuga curua iubas?
Desieram: cepit: feritas mollita per illam
Creditur: id curru testificata suo est.
At cur turrifera caput est ornata corona?
An primis turres urbibus illa dedit?
Annuit: unde uenit dixi sua membra secandi
Impetus? ut tacui: pieris orsa loqui.
Phryx puer in siluis facie spectabilis altis
Turrigeram casto iunxit amore deam.
Hunc sibi seruari uoluit: sua templa tueri.
Et dixit: semper fac puer esse uelis.
Ille fidem iussis dedit: et si mentiar inquit:

Vltima qua fallam sit uenus illa mihi.
Fallit: et in nympha sagaritide desinit esse
Quod fuit: hinc penas exigit ira dee.
Naiada uulneribus succidit in arbore factis:
Illa perit: fatum naiados arbor erat.
Hic furit: et credens thalami procumbere tectū:
Et fugit: et cursu dindyma summa petit.
Et modo tolle faces: remoue modo uerbera: clamat.
Sepe palestinas iurat adesse deas.
Ille etiam saxo corpus laniauit acuto:
Longaqꝫ in immondo puluere tracta coma ē:
Voxqꝫ fuit: merui: meritas do sanguine penas:
Ah pereant partes que nocuere mihi.
Ah pereant dicebat adhuc: onus inguinis aufert:
Nullaqꝫ sunt subito signa relicta uiri.
Venit in exemplum furor hic: mollesqꝫ ministri
Cedunt iactatis uilia membra comis.
Talibus aonie facunda uoce me camene:
Reddita quesiti causa furoris erat.
Hoc quoqꝫ dux operis moneas precor: unde petita
~~Dindymon: et cybelen: et amenam fontibus iden~~
Venerit: an nostra semper in urbe fuit.
Dindymon: et cybelen: et amenam fontibus iden
Semper: et iliacas mater amauit opes.
Cum troiam eneas italos portaret in agros:
Est dea sacriferas pene secuta rates.
Sed nondum fatis latio sua numina posci
Senserat: assuetis constiteratqꝫ locis.
Post: ut roma potens opibus iam secula quinqꝫ

Vidit: et e domino sustulit orbe caput:
Carminis euboici fatalia signa sacerdos
Inspicit: inspectum tale fuisse ferunt.
Mater abest: matrem iubeo romane requiras.
Cum ueniet: casta est accipienda manu.
Obscure sortis patres ambagibus errant.
Queue parens absit: quo ue petenda loco.
Consulitur pean: diuumque accersite matrem
Inquit: in ideo est inuenienda iugo.
Mittuntur proceres: phrygie tunc sceptra tenebat
Attalus: ausoniis rem negat ille uiris.
Mira canam. longo tremuit cum murmure tellus:
Et sic est adytis diua locuta suis.
Ipsa peti uolui: nec sit mora: mitte uolentem:
Dignus roma locus quo deus omnis eat.
Ille soni terrore pauens proficiscere dixit:
Nostra eris: in phrygios: roma refertur auos:
Protinus innumere cedunt pineta secures:
Illa quibus fugiens phryx pius usus erat.
Mille manus coeunt: et picta coloribus ustis
Celestem matrem concaua puppis habet.
Illa sui per aquas fertur tutissima nati:
Longaque phryxee stagna sororis adit.
Reteumque capax sigeaque littora transit:
Et tenedon ueteres eetionis opes.
Cyclades excipiunt: lesbo post terga relicta
Quaque carysteis frangitur unda uadis.
Transit et icarium: lapsas ubi perdidit alas
Icarus: et uaste nomina fecit aque.

Hunc leua creten : dextra pelopeidas undas
Deserit : et ueneri sacra cythera petit.
Hinc mare trinacrium candens ubi tingere ferrum
Brontes : et steropes : agmonidesque solent.
Equoraque afra legit : sardoaque regna sinistris
Prospicit a remis : ausoniamque tenet.
Hostia contigerat : qua se tyberinus in altum
Diuidit : et campo liberiore natat.
Omnis eques : mixtaque grauis cum plebe senatus
Obuius ad thusci fluminis ora uenit.
Procedunt pariter matres : natique : uirique :
Queque colunt sacros uirginitate focos.
Sedula fune uiri contento bracchia lassant :
Vix subit aduersas hospita nauis aquas.
Sicca diu fuerat tellus : sitis usserat herbas :
Sedit limoso fessa carina uado.
Quisquis adest operi plusquam pro parte laborat :
Adiuuat et fortes uoce sonante manus.
Illa, uelut medio stabilis sedet insula ponto :
Attoniti monstro stantque pauentque uiri.
Claudia quinta genus clauso referebat ab alto :
Nec facies impar nobilitate fuit.
Casta quidem : sed non et credita : rumor iniquus
Leserat : et falsi criminis acta rea est.
Cultus et ornatos uarie fudisse capillos
Obfuit : ad rigidos promptaque lingua senes.
Conscia mens recti fame mendacia ridet :
Sed nos in uitium credula turba sumus.
Hec ubi castarum processit ab agmine matrum :

E t manibus puram fluminis hausit aquam :
T er caput irrorat : ter tollit ad ethera palmas :
Q uicumq; aspiciunt mente carere putant .
S ummissoq; genu : uultus in imagine diue
F igit : et hos edit crine iacente sonos .
S upplicis alma tue genitrix fecunda deorum
A ccipe sub certa conditione preces .
C asta negor : si tu damnas meruisse fatebor :
M orte luam penas : iudice uicta dea .
S ed si crimen abest : tu nostre pignora uite
R e dabis : et castas casta sequere manus .
D ixit : et exiguo funem conamine traxit .
M ira : sed et scena testificata loquar .
M ota dea est : sequiturq; ducem : laudatq; sequendo .
I ndex letitie fertur ad astra sonus .
F luminis ad flexum ueniunt : tyberina priores
A tria dixerunt : unde sinister abit .
N ox erat : et querno religant in stipite funem .
D antq; leui somno corpora functa cibo .
L ux erat : et querno soluunt a stipite funem
A nte tamen posito thura dedere foco .
A nte coronarunt puppem : sine labe iuuencam
M actarunt operum coniugijq; rudem .
E st locus : in tyberim quo lubricus influit almo :
E t nomen magno perdit in amne minor .
I llic purpurea canus cum ueste sacerdos
A lmonis dominam sacraq; lauit aquis .
E xululant comites : furiosaq; tibia flatur :
E t feriunt molles taurea terga manus .

Claudia precedit leto celeberrima uultu:
Credita uix tandem teste pudica dea.
Ipsa sedens plaustro: porta est inuecta capena
Sparguntur iuncte flore recente boues.
Nasica accepit: templi non perstitit auctor.
Augustus nūc est: ante metellus erat.
Substitit hic erato mora fit: sic cetera quero
Dic inq̃ parua cur stipe querat opes?
Contulit aes populus: de quo delubra metellus
Fecit ait: dande mos stipis inde manet.
Cur inuicibus factis ineunt conuiuia quero?
Tunc magis indictas concelebrātq3 dapes.
Quod bene mutarit sedem berecynthia dixit:
Captant mutatis sedibus omen idem.
Institeram: quare primi megalesia ludi
Urbe forent nostra. tum dea sensit enim.
Illa deos inquit peperit: cessere parenti:
Principiumq3 dati matri honoris habet.
Cur igitur gallos: qui se excidere uocamus:
Cum tantū a phrygia gallica distat humus.
Inter ait uiridem cybelen: altasq3 celenas
Amnis it insana nomine galus aqua.
Qui bibit inde furit: procul hīc discedite: quis est
Cura bone mentis: qui bibit inde furit.
Non pudet herbosum dixi posuisse moretum
In domine mensis: an sua causa subest?
Lacte mero ueteres usi narrantur in herbis
Sponte sua si quas terra ferebat: ait.
Candidus elixe miscetur caseus herbe'.

C ognoscat priscos ut dea prisca cibos.
P ostera cum celo motis pallantias astris
F ulserit : et niueos luna leuarit equos :
Q ui dicet quondam sacrata est colle quirini
H ac fortuna die publica uerus erit.
T ertia lux : memini : ludis erat : ac mihi quidam
S pectanti senior contiguusque loco.
H ec ait illa dies lybicis qua cesar in oris
P erfida magnanimi contudit arma iube.
D ux mihi cesar erat : sub quo meruisse tribunus
G lorior : officio prefuit ille meo.
H anc ego militia sedem : tu pace parasti
I nter bisquinos usus honore uiros.
P lura locuturi subito subducimur imbre.
P endula celestes libra mouebat aquas.
A nte tamen quam summa dies spectacula sistat :
E nsifer orion equore mersus erit.
P roxima uictricem cum romam inspexerit eos
E t dederit phebe stella fugata locum :
C ircus erit pompa celeber : numeroque deorum :
P rimaque uentosis palma petetur equis.
H inc cereris ludi non est opus indice causa.
S ponte dee munus promeritumque patet.
P anis erat primis uirides mortalibus herbe :
Q uas tellus nullo sollicitante dabat.
E t modo carpebant uiuax e cespite gramen :
N unc epule tenera fronde cacumen erant.
P ostmodo glans nata est : bene erat iam glande reperta :
D uraque magnificas quercus habebat opes.

Prima ceres homine ad meliora alimenta uocato:
Mutauit glandes ~~utilio~~ utiliore cibo.
Illa iugo tauros collum prebere coegit
Tunc primum soles eruta uidit humus.
Æs erat in precio: chalybis iam massa placebat.
Heu heu perpetuo debuit illa tegi.
Pace ceres leta est: et uos orate coloni
Perpetuam pacem pacificumque ducem.
Farra dee micaeque licet salientis honorem
Detis: et in ueteres thurea grana focos.
Et si thura aberunt unctas accendite thedas.
Parua bone cereri sint modo casta placent.
A boue succincti cultros remouete ministri
Bos aret: ignauam sacrificate suem.
Apta iugo ceruix: et non ferienda securi:
Viuat: et in dura sepe laboret humo.
Exigit ipse locus raptus ut uirginis edam.
Plura recognosces: pauca docendus eris.
Terra tribus scopulis uastum procurrit in equor
Trinacris a positu nomen adepta loci.
Grata domus cereri: multas ea possidet urbes:
In quibus est culto fertilis etna solo.
Frigida celestum matres aretusa uocarat:
Venerat ad sacras et dea flaua dapes.
Filia consuetis ut erat comitata puellis:
Errabat nudo per sua prata pede.
Valle sub umbrosa locus ē aspergine multa
Humidus: ex alto desilientis aque.
Tot fuerant illic: quot habet natura colores:

Pictaq.

Pictaq; dissimili flore nitebat humus.
Quem simul aspexit comites accedite dixit:
Et mecum plenos flore referte sinus.
Preda puellares animos delectat inanis:
Et non sentitur ꝺ sedulitate labor.
Hec implet lento calathos e uimine nexos.
Hec gremium: laxos degrauat illa sinus.
Illa legit calthas: huic sunt uiolaria cure:
Illa papauereas subsecat ungue comas:
Has hiacynthe tenes: illas amarante moraris:
Pars thyma: pars rorem: pars meleloton amāt.
Plurima lecta rosa est: sunt et sine nōīe flores.
Ipsa crocos tenues: liliaq; alba legit.
Carpendi studio paulatim longius itur:
Et dominam casu nulla secuta comes.
Hanc uidet: et uisam patruus uelociter aufert:
Regnaq; ceruleis in sua portat equis.
Illa quidem clamabat: io clarissima mater
Auferor: ipsa sinus absciderat q; suos.
Panditur interea diti uia: namq; diurnum
Lumen inassueti uix patiuntur equi.
At chorus equalis cumulatis flore canistris:
Persephone clamat ad tua dona ueni.
Ut clamata silet: montes ululatibus implent
Et feriunt mesta pectora nuda manu.
Attonita est clamore ceres: modo uenerat etnam
Nec mora me miseram filia dixit ubi es?
Mentis inops rapitur: ut quas audire solemus:
Threicias fusis menadas ire comis

Vt uitulo mugit sua mater ab ubere rapto.
Et querit fetus per nemus omne suos.
Sic dea non retinet gemitus : et concita cursu
Fertur : et e campis incipit etna tuis.
Inde puellaris nacta est uestigia plante :
Et pressam noto pondere uidit humum.
Forsitan illa dies erroris summa fuisset :
Si non turbassent signa reperta sues.
Iamq; leontinos : amenaq; flumina cursu
Preterit : et ripas herbifer aci tuas.
Preterit cyanen et fontes lenis anapi.
Et te uorticibus non adeunde gela.
Liquerat ortigiam : magareaq; pantagiamq; :
Quaq; simethias accipit equor aquas.
Antraq; cyclopum positis exusta caminis :
Quiq; locus curue nōia falcis habet.
Himeraq; : et didymen : agrigentaq; tauromenumq; :
Sacrorumq; melan pascua leta boum.
Hinc camerinam adit tapsonq; : et oloria tempe.
Quaq; iacet zephiro semper apertus eryx.
Iamq; peloriadem lilybeia iamq; pachynnon :
Lustrauit terre cornua prima sue.
Quacumq; ingreditur : miseris loca cuncta querelis
Implet : ut amissum quum gemit ales ityn.
Perq; uices modo persephone : modo filia clamat :
Clamat : et alternis nomen utrunq; ciet.
Vnaq; pastorem uidisset in arua colentem
Vox erat : hac gressus ecqua puella tulit?
Iam color unus inest rebus : tenebrisq; teguntur

Omnia : iam uigiles conticuere canes
Alta iacet uasti super ora typhoeos etne :
Cuius anhelatis ignibus ardet humus.
Illic accendit geminas pro lampade pinus,
Hinc cereris sacris nunc quoque theda datur.
Est specus exesi structura pumicis asper
Non homini facilis : non adeunda fere :
Quo simulac uenit : frenatos curribus angues
Iunxit : et equoreas sicca pererrat aquas.
Effugit ad syrtes et te zanclea charybdis
Et uos nisei naufraga monstra canes.
Adriacumque patens late bimaremque corinthon :
Sic uenit ad portus attica terra tuos.
Hic primum sedit gelido mestissima saxo :
Illud cecropide nunc quoque triste uocant.
Sub ioue durauit multis immota diebus
Et lune patiens et pluuialis aque.
Sors sua cuique loco est : qui nunc cerealis eleusis
Dicitur : hic celei rura fuere senis.
Ille domum glandes : excussaque mora rubetis
Portat et arsuris arida ligna focis.
Filia parua duas redigebat monte capellas :
Et tener in cunis filius eger erat.
Mater ait uirgo mota est dea nomine matris
Quid facis in solitis incomitata locis ?
Restitit et senior quamuis onus urget : et orat
Ut subeat tecta quantulacumque case.
Illa negat : simularat anum : mitraque capillos
Presserat : instanti talia dicta refert.

Sospes eas: semperque parens mihi filia rapta est:
Heu melior quanto sors tua sorte mea est.
Dixit et ut lachrymae neque enim lachrymare deorum est
Decidit in tepidos lucida gutta sinus.
Flent pariter molles animis uirgoque senexque:
E quibus hec iusti uerba fuere senis.
Sit tibi qua raptam quereris: sit filia sospes.
Surge: nec exigue despice tecta case.
Cui dea sic inquit: sasti qua cogere posses:
Seque leuat saxo: subsequiturque senem.
Dux comiti narrat quod sit sibi filius eger.
Nec capiat somnos: inuigiletque malis.
Illa soporifex paruos initura penates
Colligit agresti lene papauer humo.
Dum legit oblito fertur gustasse palato
Longamque imprudens exoluisse famem.
Quod quia principio posuit ieiunia noctis:
Tempus habent cene sydera uisa sibi:
Limen ut intrauit: luctus uidet omnia plena
Iam spes in puero nulla salutis erat.
Matre salutata: mater menalina uocatur.
Iungere dignata est os puerile suo.
Pallor abit: subitasque uident in corpore uires:
Tantus celesti uenit ab ore uigor.
Tota domus leta est hec est materque paterque
Nataque: tres illi tota fuere domus.
Mox epulas ponunt: liquefacta coagula lacte
Pomaque et in ceris aurea mella suis.
Abstinet alma ceres: somnique papauera causam

Dat tibi cum tepido lacte bibenda puer.
Noctis erat medium placidi silentia somni:
Triptolemum gremio sustulit illa suo.
Terq; manu permulsit eum uel carmina dixit:
Carmina mortali non referenda sono.
Inq; foco corpus pueri uiuente fauilla
Obruit: humanum purget ut ignis onus.
Excutitur somno stulte pia mater: et amens
Quid facis exclamat: membraq; ab igne rapit.
Cui dea: dum non es dixit scelerata: fuisti.
Irrita materno sunt mea dona metu.
Iste quidem mortalis erit: sed primus arabit.
Et seret: et culta premia tollet humo.
Dixit: et egrediens nubem trahit: inq; dracones
Transit: et allifero tollitur axe ceres.
Simion expositum: pirheaq; tuta recessu
Linquit: et in dextrū qua iacet ora latus.
Hinc init egeum quo cycladas aspicit omnes
Ioniumq; capax: icariumq; legit.
Perq; urbes asie longum petit hellespontum:
Diuersumq; locis alta pererrat iter.
Nam modo thurilegos arabis: mō despicit indos:
Hinc lybis: hinc meroe siccaq; terra subest.
Nunc adit hesperios rhenū: rodanūq;: padumq;
Teq; future parens tybri potentis aque.
Quo feror? immensum ē erratas dicere terras:
Preteritus cereri nullus in orbe locus.
Errat et in celo: liquidi q; immunia ponti
Alloquitur gelido proxima signa polo

P arasides stelle namqꝫ omnia nosce potestis :
Æ quoreas nunq̄ cum subeatis aquas .
P ersephonen natam misere monstrate parenti .
D ixerat : huic helice talia dicta refert .
C rimine nox uacua est : solem de uirgine rapta
C onsule : qui late facta diurna uidet .
S ol aditus : quam queris ait : ne uana labores
N upta iouis fratri tertia regna tenet .
Q uesta diu secum : sic est affata tonantem .
M aximaqꝫ in uultu signa dolentis erat .
S i memor es de quo mihi sit proserpina nata :
D imidium cure debet habere tue .
O rbe peragrato · sola est iniuria facti .
C ognita cōmissi premia raptor habet .
A t neqꝫ persephone digna est predone marito :
N ec gener hoc nobis more parandus erat .
Q uid grauius uictore gyge captiua tulissem ?
Q uā nūc te celi sceptra tenēte tuli ?
V erū impune ferat : nos hec patiemur inulte .
R eddat : et emendet facta priora nouis .
I uppiter hanc lenit : factumqꝫ excusat amore :
N ec gener est nobis ille pudendus ait .
N on ego nobilior : posita est mihi regia celo .
P ossidet alter aquas : alter inane chaos .
S ed si forte tibi nō est mutabile pectus :
S tatqꝫ semel iuncti rumpere uincla thori .
H oc quoqꝫ temptemus : siquidem ieiuna remansit
S i minus : inferni coniugis uxor erit .
T artara iussus adit sumptis caduceifer alis :

Spesque redit citius: iussaque certa refert.
Rapta tribus dixit solvit ieiunia granis:
Punica que lento cortice poma tegunt.
Non secus indoluit quam si modo rapta fuisset
Mesta parens: longa vixque refecta mora est.
Atque ita nec nobis celum est habitabile dixit:
Tenarea recipi me quoque valle iube.
Et factura fuit: pactus nisi Iuppiter esset.
Bis tribus in celo mensibus illa foret.
Tunc demum vultumque Ceres animumque recepit:
Imposuitque sue spicea serta come.
Largaque provenit cessatis messis in arvis.
Et vix congestas area cepit opes.
Alba decent Cererem vestes: Cerealibus albas
Sumite: nunc pulli velleris usus abest.
Occupat aprilis idus cognomine victor
Iuppiter: hac illi sunt data templa die.
Hac quoque (ni fallor) populo dignissima nostro
Atria libertas cepit habere sua
Luce secutura tutos pete navita portus:
Ventus ab occasu grandine mixtus erit.
Sit licet: ut fuerit: tamen hac mutinensia cesar
Grandine militia contulit arma sua.
Tertia post veneris cum lux surrexerit idus:
Pontifices forda sacra litate bove.
Forda ferens bos est: fecundaque dicta ferendo.
Hinc etiam fetus nomen habere putant.
Nunc gravidum pecus est: gravide quoque semina terre:
Telluri plene victima plena datur.

Pars cadit arce iouis: terdenas curia uaccas
Accipit: et largo sparsa cruore madet
Ast ubi uisceribus uitulos rapuere ministri:
Sectaque fumosis exta dedere focis.
Igne cremat uitulos. que natu maxima uirgo
Luce placet populos purget ut ille cinis.
Rege numa fructu non respondente labori:
Irrita decepti uota colentis erant
Nam modo siccus erat gelidis aquilonibus annus:
Nunc ager assidua luxuriabat aqua.
Sepe ceres primis dominum fallebat in herbis:
Et leuis obsesso stabat auena solo.
Et pecus ante diem partus edebat acerbos:
Agnaque nascendo sepe necabat ouem.
Silua uetus nullaque diu uiolata securi
Stabat menalio sacra relicta deo.
Ille dabat tacitis animo responsa quieto
Noctibus: hic geminas rex numa mactat oues.
Prima cadit fauno. leni cadit altera somno:
Sternitur in duro uellus utrumque solo.
Bis caput intonsum fontana spargitur unda:
Bis sua faginea tempora fronde tegit.
Vsus abest ueneris. nec fas animalia mensis
Ponere. nec digitis annulus ullus inest.
Veste rudi tectus. supra noua uellera corpus
Ponit: adorato per sua uerba deo.
Interea placidam redimita papauera frontem
Nox uenit: et secum somnia nigra trahit.
Faunus adest: ouiumque premens pede uellera duro

E didit a dextro talia uerba thoro.
M orte boum tibi rex tellus placanda duarum:
D etque sacris animas una iuuenca duas.
E xcutitur terrore quies: numa uisa resoluit:
E t secum ambages: caecaque iussa refert.
E xpedit errantem nemori gratissima coniunx:
E t dixit: grauide posceris exta bouis.
E xta bouis grauide dantur: fecundior annus
P rouenit: et fructum terra pecusque ferunt.
H anc quondam cytharea diem properantius ire
I ussit: et admissos precipitauit equos.
V t titulum imperii quam primum luce sequenti
A ugusto iuueni prospera bella darent.
S ed iam preteritas quartus tibi lucifer idus
R espicit: hac hyades dorida ueste tenet.
T ertia post hyadas cum lux erit orta remotas:
C arcere partitos circus habebit equos.
C ur igitur misse iunctis ardentia tedis
T erga ferant uulpes: causa docenda mihi est.
F rigida carseolis nec oliuis apta ferendis
T erra: sed ad segetes ingeniosus ager.
H ac ego pelignos natalia rura petebam
P arua: sed assiduis obuia semper aquis.
H ospitis antiqui solitas intrauimus edes:
D empserat emeritis iam iuga phebus equis.
I s mihi multa quidem sed et hec narrare solebat:
V nde meum presens instrueretur opus.
H oc ait in campo: campumque ostendit: habebat
R us breue cum duro parca colona uiro.

Ille suam peragebat humū : siue usus aratri
Seu curue falcis : siue bidentis erat .
Nam modo uerrebat raro tibiane pratum :
Nunc matris plumis oua fouenda dabat .
Aut uirides maluas : aut fongos colligit albos :
Aut humilem grato calfacit igne focum .
Et tamen assiduis exercet brachia telis :
Aduersusq3 minas frigoris arma parat .
Filius huius erat primo lasciuus in eue :
Addideratq3 annos ad duo lustra duos .
Is capit extremi uulpem in cō ualle salicti :
Abstulerat multas illa cohortis aues .
Captiuam stipula fenoq3 inuoluit et ignes
Admouet : urentes effugit illa manus .
Qua fugit incendit uestitos messibus agros :
Damnosisq3 uires ignibus aura dabat .
Factū abiit : monumenta manēt : nam dicere certā
Nunc quoq3 lex uulpem carseolana uetat .
Vtq3 luat penas genus hoc cerealibus ardet :
Quoq3 modo segetes perdidit : illa perit .
Proxima cum ueniet terras uisura patentes
Memnonis in roseis luthea mater equus .
De duce lanigeri pecoris qui perdidit hellen
Sol abit : egresso uictima maior adest .
Vacca sit an taurus nō est cognoscē promptū .
Pars prior apparet : posteriora latent .
Seu tamē est taurus siue hoc ē femina signum
Iunone inuita munus amoris habet .
Nox abiit oriturq3 aurora : palilia poscor .

N on poscor frustra : si fauet alma pales.
A lma pales faueas pastoria sacra canenti:
P rosequor officio si tua festa meo.
C erte ego de uitulo cinerẽ stipulamq; fabalem
S epe tuli plena februa tosta manu.
C erte ego transilij positas ter ĩ ordine flãmas:
V daq; rorales laurea misit aquas.
N ota dea est: operiq; fauet: nauallibus exit
P uppis: habent uentos iã mea uela suos.
I pete uirginea populus suffimen ab ara.
V esta dabit: uestre munere purus eris.
S anguis equi suffimen erit: uituliq; fauilla
T ertia res dure culmen ĩane fabe.
P astor oues saturas ad ꝑma crepuscula lustret:
V nda prius spargat: uirgaq; uerrat humũ.
F rondibus et fixis decorentur ouilia ramis:
E t tegat ornatas longa corona fores.
C erulei fiant puro de sulphure fumi:
T actaq; fumanti sulphure ballet ouis.
V re mares oleas: tedamq;: herbasq; sabinas:
E t crepet in medijs laurus adusta focis.
L ibaq; de milio milium fiscella sequatur.
R ustica precipue ẽ hoc dea leta cibo.
A dde dapes mulctramq; suas dapibusq; refectis
S iluicolam tepido lacte precare palem.
C onsule dic pariter pecori: pecorisq; magistris:
E ffugiat stabulis noxa repulsa meis.
S iue sacro paui: sediue sub arbore sacra:
P abulaq; in bustis inscia carpsit ouis.

Seu nemus intrauit uetitum: nostrisue fugate
Sunt oculis nymphe: semicaperque deus.
Si mea falx ramo lucum spoliauit opaco:
Unde data est egre fiscina frondis oui.
Da ueniam culpe: nec dum degrandinat: obsit
Agresti fauno supposuisse pecus.
Nec noceat turbasse lacus: ignoscite nymphe
Mota quod obscuras ungula fecit aquas.
Tu dea pro nobis fontes: fontanaque placa
Numina: tu sparsos per nemus omne deos.
Nec dryades: nec nos uideamus labra diane:
Nec faunum medio cum premit arua die.
Pelle procul morbos: ualeant hominesque gregesque:
Et ualeant uigiles prouida turba canes.
Neue minus multo redigam quam mane fuerunt:
Neue gemam referens uellera rapta lupo.
Absit iniqua fames: herbe: frondesque supersint:
Queque lauent artus: queque bibantur aque.
Ubera plena premam: referat mihi caseus era.
Dentque uiam liquido uimina rara sero.
Sitque salax aries: conceptaque semina coniunx
Reddat: et in stabulis multa sit agna meis.
Lanaque proueniat nullas lesura puellas
Mollis: et adteneras quamlibet apta manus.
Que precor eueniant: et nos faciamus ad annum
Pastorum domine grandia liba pali.
His dea placanda est: hec tu conuersus ad ortus
Dic quater: et uiuo perlue rore manus.
Dum licet apposita ueluti cratera camella

L ac niueum potes purpureamq; sapam.
M oxq; per ardentes stipule crepitantis aceruos
T ransilias celeri strenua membra pede.
E xpositus mos est: moris mihi restat origo.
T urba facit dubium: ceptaq; nostra tenet.
O mnia purgat edax ignis: uitiumq; metallis
E xcoquit: iccirco cum duce purgat oues.
A n quia cunctarum contraria semina rerum
S unt duo: discordes ignis et unda dei.
I unxerunt elementa patres: aptumq; putarunt
I gnibus: et sparsa tangere corpus aqua.
A n quod in his uite causa est: hec perdidit exul:
H is noua fit coniunx: hec duo magna putant.
V ix equidem credo. sunt qui phethonta referri
C redant: et nimias deucalionis aquas.
P ars quoq; cum saxis pastores saxa feribant:
S cintillam subito prosiluisse ferunt.
P rima quidem periit: stipulis excepta secunda ē.
H oc argumentum flamma palilis habet.
A n magis hunc morē pietas eneia fecit:
I nnocuum uicto cui dedit ignis iter?
H oc tamē est uero propius: cū condita roma ē
T ransferri iussos in noua tecta lares.
M utantesq; domū tectis agrestibus ignem:
E t cessature supposuisse case.
P er flammas saluisse pecus saluisse colonos:
Q uod fit natali nunc quoq; roma tuo.
I pse locum casus uati facit: urbis origo
V enit: ades factis magne quirine tuis.

Iam luerat penas frater numitoris: et omne
Pastorum gemino sub duce uulgus erat.
Contrahere agrestes: et menia ponere utrique
Conuenit: ambigitur menia ponat uter.
Non opus est dixit certamine romulus ullo.
Magna fides auium est: experiamur aues.
Res placet: alter init nemorosa saxa palati:
Alter auentinum mane cacumen init.
Sex remus hic uolucres: bis sex uidet ordine frater.
Statur: et arbitrium romulus urbis habet.
Apta dies legitur: que menia signat aratro:
Sacra pales aderat: inde mouetur opus.
Fossa fit ad solidum: fruges iaciuntur in ima:
Et de uicino terra petita solo.
Fossa repletur humo: terreque imponitur ara.
Et nouus accenso funditur igne rogus.
Inde premens stiuam signauit menia sulco.
Alba iugum niueo cum boue uacca tulit.
Vox fuit hec regis condentis iuppiter urbem
Et genitor mauors: uestaque mater ades.
Quosque pium est adhibere deos aduertite cuncti:
Auspicibus uobis hoc mihi surgat opus.
Longa sit huic etas: domineque potentia terre:
Sitque sub hac oriens occiduusque dies.
Ille precabatur: tonitru dedit omina leuo
Iuppiter: et leuo fulmina missa polo.
Augurio leti iaciunt fundamina ciues:
Et nouus exiguo tempore murus erat.
Hoc celer urget opus quem romulus ipse uocarat.

S intq3 celer cure dixerat ista tue.
N e ue quis aut muros: aut factam uomere fossam
T ranseat: audentem talia dede neci.
Q uod remus ignorans humiles contemnere muros
C epit: et his populus dicere tutus erit:
N ec mora transilit: rutro celer occupat ausum:
I lle premit duram sanguinolentus humum.
H ec ubi rex didicit: lachrymas introrsus obortas
D euorat: et clausum pectore uulnus habet.
F lere palam nõ uult: exemplaq3 fortia seruat.
S icq3 meos muros transeat hostis ait.
D at tamẽ exequias: nec iam suspendere fletum
S ustinet: et pietas dissimulata patet.
O sculaq3 applicuit posito suprema pharetro:
A tq3 ait inuito frater adempte uale.
A rsurosq3 artus unxit: fecere quod ille
F austulus: et mestas acha soluta comas.
T unc iuuenes fidum facti flere quirites:
V ltima plorato subdita flamma rogo est.
V rbs oritur quis tunc hoc illi credere posset
V ictorem terris impositura pedem.
C uncta regas: et sis sub magno cesare semp̱:
S epe etiam plures nominis huius habe.
E t quotiens steteris domito sublimis in orbe:
O mnia sint humeris inferiora tuis.
D icta pales nobis: idem uinalia dicam.
V na tamen media est inter utrumq3 dies.
N umina uulgares ueneris celebrate puelle
M ulta professarum questibus apta uenus.

Poscite thure dato formam: populique fauorem:
Poscite blanditias dignaque uerba ioco
Cumque sua domine date grata sisimbria myrto:
Textaque composita iuncea uincla rosa
Templa frequentari colline proxima porte
Nunc decet: a siculo nomina colle tenet.
Utque syracusas arethusidas abstulit armis
Claudius: et bello te quoque cepit eryx.
Carmine uiuacis uenus est translata sybille:
Inque sue stirpis maluit urbe coli.
Cur igitur festum ueneris uinalia dicant
Queritis? et quare sit iouis ista dies?
Turnus an eneas latie gener esset amate
Bellum erat: etruscas turnus adorat opes.
Clarus erat sumptisque ferox mezentius armis:
Et uel equo magnus uel pede maior erat.
Quem rutulus turnusque suis asciscere temptant
Partibus: hec contra dux quoque thuscus ait.
Stat mihi non paruo uirtus mea: uulnera testor
Armaque que sparsi sanguine sepe meo.
Qui petis auxilium non grandia diuide mecum
Premia de lacubus proxima musta tuis.
Nulla mora est opere: uestrum est dare: uincere nostrum.
Quam uelit eneas ista negata mihi.
Annuerant rutuli: mezentius induit arma:
Induit eneas: alloquiturque iouem.
Hostia tyrrheno uota est uindemia regi:
Iuppiter e latio palmite musta feres.
Vota ualent meliora: cadit mezentius ingens.

A tq3 indignanti pectore plangit humum.
V enerat autumnus calcatis sordidus uuis:
R edduntur merito debita uina ioui.
D icta dies hinc est uinalia: iuppiter illa
V endicat. et festis gaudet inesse suis.
S ex ubi: que restant luces: aprilis habebit:
J n medio cursu tempora ueris erunt.
E t frustra pecudem queres athamantidos helles
S ignaq3 dant imbres: exoriturq3 canis.
H ac mihi nomento romam cũ luce redirem:
O bstitit in media candida turba uia.
F lamen in antique lucum rubiginis ibat
E xta canis flammis exta daturus ouis.
P rotinus accessi: ritus ne nescius essem.
E didit hec flamen uerba quirine tuus.
A spera rubigo parcas cerealibus herbis:
E t tremat in summa leue cacumen humo.
T u sata syderibus celi nutrita secundi
C rescere dum fiant falcibus apta sinas.
V is tua non leuis est: que tu frumẽta notasti:
M estus in amissis illa colonus habet.
N ec uenti tantũ ceres nocuere nec imbres:
N ec sic marmoreo pallet adusta gelu.
Q uantũ si culmos titan incalfacit udos:
T unc locus est ire diua timenda tue.
P arce precor: scabrasq3 manus a messibus aufer:
N eue noce cultis: posse nocere sat est.
N ec teneras segetes: sed durũ amplectere ferrum:
Q uodq3 potest alios perdere: perde prior.

U tilius gladios et tela nocentia carpes .
N il opus est illis : otia mundus agat .
S arcula nunc durusque bidens et uomer aduncus
R uris opes niteant : inquinet arma situs .
C onatusque aliquis uagina ducere ferrum
A strictum longa sentiat esse mora .
A n tu ne uiola cererem : semperque colonus
A bsenti possit soluere uota tibi .
D ixerat : a dextra uillis mantile solutis
C umque meri patera thuris acerra fuit .
T hura focis uinumque dedit fibrasque bidentis :
T urpiaque obscene uidimus exta canis .
T unc mihi cur detur sacris noua uictima quia
Q uesieram : causam percipe flamen ait .
E st canis icariumque dicunt . quo sydere moto
T osta sitit tellus : precipiturque seges .
P ro cane sydereo : canis hic imponitur are .
E t quare uel fiat nil nisi nomen habet .
C um fugis assaraci tithonia fratre relicto
S ustulit immenso ter iubar orbe suum .
M ille uenit uariis florum dea nexa coronis .
S cena ioci morem liberioris habet .
E xit et in maias festum florale klendas :
T unc repetam : nunc me grandius urget opus .
A ufert uesta diem : cognati uesta recepta est
L imine : sic iusti constituere patres .
P hebus habet partem : ueste pars altera cessit .
Q uod superest illis tertius ipse tenet .
S tate palatine laurus : pretextaque quercus

S tet: domus eternos tres habet una deos.

P. O. Nasonis fastorum Liber Quintus. /

Vertis unde puti maio data nōia mensi:
Non liquido satis est cognita cā mihi.
Vt stat: et incertus qua sit sibi nesciat eundum:
C um uidet ex omni parte uiator iter.
S ic quia posse datur diuersas reddere causas:
Q uo ferar ignoro: copiaqꝫ ipsa nocet.
D icite que fontes aganippides hippocrenes
G rata medusei signa tenetis equi.
D issensere dee: quarū polymnia cepit
P rima: silent alie: dictaqꝫ mente notant.
P ost chaos ut primū data sunt tria corpora mundo
I nqꝫ nouas species omne recessit opus.
P ondere terra suo subsedit: et equora traxit.
E t celum leuitas in loca summa tulit.
S ol quoqꝫ cū stellis nulla grauitate retentus:
E t uos lunares exiluistis equi.
S ed neqꝫ terra diu celo: neqꝫ cetera phebo
S idera cedebant: par erat omnis honor.
S epe aliquis solio quod tu saturne solebas
A usus de media plebe sedere deus.
E t latus oceano quisq̄ deus aduena iunxit:
E t thetis extremo sepe recepta loco est.
D onec honor placidoqꝫ decens reuerentia uultu
C orpora legitimis imposuere thoris.
H inc sata maiestas: que mundū tēperat ōem
Q uaqꝫ die partu est edita magna fuit.
N ec mora consedit medio sublimis olimpo

Aurea purpureo conspicienda sinu.
Consedere simul pudor et metus. omne uideres
Numen ad hanc uultus opposuisse suos.
Protinus intrauit mentes suspectus honorum:
Fit precium dignis. nec sibi quisq; placet.
Hic status in celo multos ꝑmansit in annos:
Dum senior fatis excidit arce deus.
Terra ferox partus imania mõstra gigantes
Edidit ausuros in iouis ire domum.
Mille manus illis dedit. et pro cruribus angues:
Atq; ait in magnos arma mouete deos.
Extruere hi montes ad sidera sũma parabant:
Et magnum bello sollicitare iouem.
Fulmina de celi iaculatus iuppiter arce
Vertit in auctores pondera uasta suos.
His bene maiestas armis defensa deoꝝ
Restat: et ex illo tempore culta manet.
Assidet inde ioui: iouis est fidissima custos.
Et prestat sine ui sceptra tenenda ioui.
Venit et in terras: coluerunt romulus illam
Et numa: mox alij: tempore quisq; suo.
Illa patres in honore pio. matresq; tuetur:
Illa comes pueris uirginibusq; uenit.
Illa datos fasces cõmendat eburq; curulle:
Illa coronatis alta triumphat equis.
Finierat uoces polymnia. dicta probarunt
Clyoq; et curuę scita thalia lyrę.
Excipit uranie. fecere silentia cuncte.
Et uox audiri nulla nisi illa potest.

Magna fuit.

M agna fuit capitis quondam reverentia cani:
I nque suo precio ruga senilis erat.
M artis opus iuvenes animosaque bella gerebant:
E t pro dijs aderant in statione sue.
V iribus illa minor nec habendis utilis armis
C onsilio patrie sepe ferebat opem.
N ec nisi post annos patuit tunc curia seros:
N omen et etatis mite senatus habet.
I ura dabat populo senior finitaque certis
L egibus est etas unde petatur honos.
E t medius iuvenum nō indignantibus ipsis
I bat. et interior si comes unus erat.
V erba quis auderet coram sene digna rubore
D icere? censuram longa senecta dabat.
R omulus hoc vidit: selectaque corpora patres
D ixit ad hos urbis summa relata nove ē.
H inc sua maiores tribuisse vocabula maio
T angor: et etati consuluisse sue.
E t numitor dixisse pōt da romule mensem
H unc senibus: nec avum sustinuisse nepos:
H ec leve propositum pignus successit honoris:
I unius a iuvenum nomine dictus adest.
T unc sic neglectos hedera redimita capillos
P rima sui cepit calliopea chori.
D uxerat oceanus quondam titanida tethyn:
Q ui terram liquidis qua patet ambit aquis:
H inc sata pleione cum celifero atlante
I ungitur ut fama est pleiadesque parit:
Q uae maia suas forma superasse sorores

Traditur et summo concubuisse ioui.
Hec enixa iugo cupressifere cillenes
Ethereum uolucri qui pede carpit iter
Archades hunc ladonque rapax et menalus ingens
Rite colunt: luna credita terra prior.
Exul ab arcadia latios euander in agros
Venerat: impositos attuleratque deos.
Hic ubi nunc roma est orbis caput: arbor et herbe
Et pauce pecudes et casa rara fuit.
Quo postquam uentum est · consistite presaga mater.
Nam locus imperii rus erit illud ait.
Et matri et uati paret nonacrius heros:
Inque peregrina constitit hospes humo.
Sacraque multa quidem: sed fauni prima bicornis
Has docuit gentes alipedisque dei.
Semicaper coleris succinctis faune lupercis:
Cum lustrant celeres uerbera secta uias.
At tu materno donasti nomine mensem
Inuentor curue furibus apte fidis.
Hec pietas hec prima tua est. septena putaris
Pleiadum numero fila dedisse lyre.
Hec quoque desierat laudata est uoce sororum.
Quid faciam? turbe pars habet omnis idem.
Gratia pieridum nobis equaliter adsit.
Nullaque laudetur plus ue minus ue mihi.
Ab ioue surgat opus: prima mihi nocte uidenda
Stella est in cunas officiosa iouis
Nascitur olenie signum pluuiale capelle:
Illa dati celum premia lactis habet.

N aus amalthea cretea nobilis ida
D icitur in siluis occuluisse iouem.
H uic fuit hedorum mater formosa duorum
I nter dicteos conspicienda greges.
C ornibus aerys atqȝ ī sua terga recuruis
V bere q̄ nutrix posset habere iouis
L ac dabat illa deo: sed fregit ī arbore cornu:
T runcaqȝ dimidia parte decoris erat.
S ustulit hoc nymphe cinxitqȝ recentibus herbis
E t plenum pomis ad iouis ora tulit.
I lle ubi res celi tenuit: solioqȝ paterno
S edit: et inuicto nil ioue maius erat.
S idera nutricē nutricis fertile cornu
F ecit: quod dn̄e nūc quoqȝ nomen habet.
P restitibus maie laribus uidere kalende
A ram constitui: paruaqȝ signa deum.
A ra erat illa quidem curibus: sed longa uetustas
D estruit: et saxo longa senecta nocet
C ausa tamen positi fuerat cognominis illis:
Q uod prestant oculis omnia tuta suis.
S tant quoqȝ pro nobis: et presunt menibus urbis:
E t sunt presentes: auxiliumqȝ ferunt
E t canis ante pedes saxo fabricatus eodem
S tabat: que standi cum lare causa fuit:
S eruat uterqȝ domum: domino quoqȝ fidus uterqȝ
C ompita grata deo compita grata cani.
E xagitant et lar et turba diania fures:
P eruigilantqȝ lares: peruigilantqȝ canes
B ina gemellorum querebam signa deorum

V' siluis annose facta caduca more.
Mille lares geniumque ducē qui tradidit illos
Urbs habet: et uici numina trina colūt.
Quo feror: augustus mensis mī carminis huius
Ius habet. interea diua canenda bona est.
Est moles natiua loco: res nomina fecit
Appellant saxum. pars bona montis ea est.
Hic remus institerat frustra: quo tēpore fratri
Regna palatine prima dedistis aues.
Templa patres illic oculos exosa uiriles
Leniter accliui constituere iugo.
Dedicat hoc ueteris crassorum nominis heres
Virgineo nullum corpore passa uirum.
Liuia restituit: ne non imitata maritum
Esset: et ex omni parte secuta uirum.
Postera cum roseam pulsis hyperionis astris:
In matutinis lampada tollet equis.
Frigidus argestes summas mulcebit aristas:
Candidaque a calabris uela dabuntur aquis
At simul inducent nocturna crepuscula noctem:
Pars hyadum toto de grege nulla latet.
Ora micant tauri septem radiantia flammis:
Nauita quas hyadas graius ab imbre uocat.
Pars bacchum nutrisse putat: pars credidit esse
Tethyos has neptes oceanique senis.
Nondum stabat atlas humeros oneratus olympo:
Cum satus est forma conspiciendus hyas.
Hunc stirps oceani maturis nixibus ethra
Edidit et nymphas sed prior ortus hyas.

Dum nova lanugo pavidos formidine cervos
Terret et est illi preda benigna lepus.
At postq̄ virtus annis adolevit: in apros
Audet et hirsutas cōminus ire feras.
Dumq; petit latebras fete catulosq; leene:
Ipse fuit lybice preda cruenta lee.
Mater hyan: et hyam mesto flevere sorores
Cervicemq; polo suppositurus: atlas.
Victus uterq; parens tamē est pietate sororum.
Illa dedit celum: nomina fecit hyas.
Mater ades florū ludis celebrata iocosis
Distuleram partes mense priore tuas.
Incipis aprili: transis in tempora maii.
Alter te fugiens: cū venit alter habet.
Cum tua sint cedantq; tibi confinia mensum
Convenit in laudes ille vel ille tuas.
Circus in hunc exit clamataq; palma theatris
Hoc quoq; cum circi munere carmen eat.
Ipsa doce que sis hominū sententia fallax
Optima tu propriy nominis auctor eris.
Sic ego: sic nostris respondit diva rogatis:
Dum loquitur vernas efflat ab ore rosas.
Gloris eram: que flora vocor: corrupta latino
Nominis est nostri littera greca sono.
Gloris eram nymphe campi felicis ubi audis
Rem fortunatis ante fuisse viris.
Que fuerit mihi forma grave ē narrare modeste:
Sed generum matri repperit illa deum.
Ver erat errabam: zephyrus conspexit: abibam.

I nsequitur . fugio . fortior ille fuit .
E t dederat fratri boreas ius omne rapine .
A usus erechthea premia ferre domo .
V im tamen emendat dando mi nomina nupte :
I nqꝫ meo non est ulla querela toro .
V ere fruor semp̄ : semp̄ nitidissimus annus .
A rbor habet frondes . pabula semp̄ humus .
E st mihi fecundus dotalibus hortus in agris .
A ura fovet : liquide fonte rigantur aque .
H unc meus implevit generoso flore maritus .
A tqꝫ ait arbitrium tu dea floris habe .
S epe ego digestos volui numerare colores
N on potui : numero copia maior erat .
R oscida cum primum foliis excussa pruina est :
E t varie radiis intepuere come :
C onveniunt pictis incincte vestibus hore .
I nqꝫ leves calathos munera nostra legunt
P rotinus accedunt charites : nectuntqꝫ coronas :
S ertaqꝫ celestes implicitura comas .
P rima p̄ immensas sparsi nova semina terras .
V nius egens tellus ante coloris erat .
P rima therapneo feci de sanguine florem :
E t manet in folio scripta querela suo .
T u quoqꝫ nomen habes cultos narcisse p̄ agros
I nfelix : q̄ non alter et alter eras .
Q uid crocon . aut attin referam : cinaraqꝫ creatum :
D e quorum per me sanguine surgit honor .
M ars quoqꝫ si nescis p̄ nostras editus artes
I uppiter hoc ut adhuc nesciat usqꝫ precor .

S ancta iouem iuno : nata sine matre minerua :
O fficio doluit non eguisse sue .
I bat ut occeano quereretur facta mariti :
R estitit ad nostras fessa labore fores .
Q uam simul aspexi quid te saturnia dixi
A ttulit? exponit quem petit illa locum .
A ddidit et causam : uerbis solabar amicis :
H ec inquit uerbis cura leuanda mea est .
S i pater est factus neglecto coniugis usu
I uppiter et solus nomen utrumque tenet .
C ur ego desperem fieri sine coniuge mater ?
E t parere intacto dummodo casta uiro ?
O mnia temptabo latis medicamina terris .
E t freta : tartareos excutiamque sinus .
V ox erat in cursu : uultum dubitantis habebam .
N escio quid nimphe posse uideris ait .
T er uolui promittere opem : ter lingua retenta est .
I ra iouis magni causa timoris erat .
F er precor auxilium dixit : celabitur auctor .
E t stigie nomen testificabor aque
Q uod petis olenijs inquam tibi missus ab aruis
F los dabit : est hortis unicus ille meis .
Q ui dabat hoc dixit . sterilem quoque tange iuuencam
M ater erit tetigi : nec mora mater erat
P rotinus herentem decerpsit pollice florem .
T angitur : et e tacto concipit illa sinu .
I amque grauis thraecem et leua propontidos intrat .
F itque potens uoti martique creatus erat .
Q ui memor accepti per me natalis : habeto

Tu quoque romulea dixit in urbe locum.
Forsitan in teneris tantum mea regna coronis
Esse putas. tangit numen et arua meum
Si bene floruerint segetes: erit area diues.
Si bene floruerit uinea: bacchus erit
Si bene floruerint olee: nitidissimus annus.
Pomaque euentum temporis huius habent:
Flore simul leso pereunt uicieque fabeque.
Et pereunt lentes aduena nile tue:
Vina quoque in magnis operose condita cellis
Florent et nebule dolia summa tegunt
Mella meum munus: uolucres ego mella daturas
Ad uiolam: et cytisos et thima cana uoco.
Hos quoque idem facimus. tunc cum iuuenilibus annis
Luxuriant animi corporaque ipsa uigent.
Talia dicentem tacitus mirabar: at illa
Ius tibi discendi est si qua requiris ait.
Dic dea: respondi: ludorum que sit origo.
Vix bene desieram: retulit illa mihi.
Cetera luxurie nondum instrumenta uigebant:
Aut pecus: aut latam diues habebat humum.
Hinc etiam locuples: hinc ipsa pecunia dicta est.
Sed iam de uetito quisque parabat opes.
Venerat in morem populi depascere saltus.
Idque diu licuit: penaque nulla fuit.
Vindice seruabat nullo sua publica uulgus:
Iamque in priuato pascere inertis erat.
Plebis ad ediles perducta licentia talis
Publicios: animus defuit ante uiris.

Rem populus recipit. mulctam subiere nocentes:
Vindicibus laudi publica cura fuit.
Mulcta data est ex parte mihi. magnoque fauore
Victores ludos instituere nouos.
Parte locant cliuum: qui tunc erat ardua rupes:
Vtile nunc iter est. publiciumque uocant.
Annua credideram spectacula facta. negauit.
Addidit et dictis altera uerba suis.
Hos quoque tangit honos: festis gaudemus et aris:
Turbaque caelestes ambitiosa sumus.
Saepe deos aliquis peccando fecit iniquos
Et pro delictis hostia blanda fuit.
Saepe iouem uidi. cum iam sua mittere uellet
Fulmina: thure dato sustinuisse manum
At si negligimur: magnis iniuria paenis
Soluitur: et iustum praeterit ira modum.
Respice testiaden flammis absentibus arsit.
Causa est: quod phebes ara sine igne fuit.
Respice tantaliden: eadem dea uela tenebat.
Virgo est: et spretos bis tamen ulta focos.
Hyppolite infelix uelles coluisse dionem:
Cum consternatis diriperetis equis.
Longa referre mora est collecta oblivia damnis.
Me quoque romani preteriere patres.
Quid facerem? per quod fierem manifesta doloris?
Exigerem nostrae qualia damna notae?
Excidit officium tristi mihi: nulla tuebar
Rura: nec in precio fertilis hortus erat.
Lilia deciderant; uiolas arere uideres:

Filaque punicei languida facta croci.
Sepe mihi zephirus dotes corrumpere noli
Ipse tuas dixit: dos mihi uilis erat
Florebant olee: uenti nocuere proterui.
Florebant segetes: grandine lesa seges.
In spe uitis erat: celum nigrescit ab austris.
Et subita frondes decutiuntur aqua.
Nec uolui fieri nec sum crudelis in ira:
Cura repellendi sed mihi nulla fuit.
Conuenere patres: et si bene floreat annus:
Numinibus nostris annua festa uouent.
Annuimus uoto: consul cum consule ludos
Postumio lenas persoluere mihi.
Querere conabar quare lasciuia maior
His foret in ludis: liberiorque iocus.
Sed mihi succurrit numen non esse seuerum:
Aptaque deliciis munera ferre deam.
Tempora sutilibus cinguntur tota coronis:
Et latet iniecta splendida mensa rosa.
Ebrius incinctis philira conuiua capillis
Saltat: et imprudens utitur arte meri
Ebrius ad durum formose limen amice
Cantat: habent uncte mollia serta come.
Nulla coronata peraguntur seria fronte:
Nec liquide uincto flore bibuntur aque.
Donec eras mixtus nullis acheloe racemis:
Gratia sumende non erat ulla rose
Bacchus amat flores: baccho placuisse coronam
Ex ariadneo sidere nosse potes.

Scena levis decet hanc. non est mihi credite non est
Illa cothurnatas inter habenda deas.
Turba quidem cur hos celebret meretricia ludos:
Non ex difficili cognita causa subit.
Non est de tetricis: non est de magna professis.
Vult sua plebeio sacra patere choro.
Et monet etatis specie: dum floreat: uti.
Contemnunt spinam cum cecidere rosę.
Cur tamen: ut dantur uestes cerealibus albę:
Sic est sed cultu uersicolore decens.
An quia maturus albescit mensis aristis:
Et color et species floribus omnis inest.
Annuit: et motis flores cecidere capillis:
Decidere in mensas ut rosa missa solet.
Lumina restabant: quorum me causa latebat:
Cum sic errores abstulit illa meos.
Vel quia purpureis collucent floribus agri
Lumina sunt nostros uisa decere dies.
Vel quia nec flos est hebeti nec flamma colore:
Atque oculos in se splendor uterque trahit.
Vel quia delitiis nocturna licentia nostris
Conuenit: a uero tertia causa uenit.
Est breue preterea de quo mihi querere restat
Si liceat dixi: dixit et illa: licet.
Cur tibi pro libicis clauduntur rete leenis
Imbelles caprę: sollicitusque lepus.
Non sibi respondit siluas cecidisse: sed hortos:
Aruaque pugnaci non adeunda ferę
Omnia finierat. tenues successit in auras.

Mansit odor . posses scire fuisse deam .
Floreat ut toto carmen nasonis in euo :
Sparge precor donis pectora nostra tuis .
Nocte minus quarta promet sua sydera chiron
Semiuir : et flaui corpore mixtus equi
Pelion emonie mons est, obuersus in austros .
Summa uirent pinu : cetera quercus habet
Phillyrides tenuit : saxo stant antra uetusto :
Que iustū memorant incoluisse senem .
Ille manus olim missuras hectora leto
Creditur in lyricis detinuisse modis .
Venerat alcides exhausta parte laborum :
Iussaq; restabant ultima pene uiro .
Stare simul casu troie duo fata uideres .
Hinc puer eacides : hinc ioue natus erat .
Excipit hospitio iuuenem phillyreius heros .
Et causam aduentus querit : et ille docet .
Respicit interea clauam/speluncamq; leonis .
Virq; ait his armis : armaq; digna uiro .
Nec se quin horrens auderent tangere setis
Vellus achillee continuere manus .
Dumq; senex tractat squalentia tela uenenis :
Excidit : et leuo fixa sagitta pede est
Ingemuit chiron : traxitq; a pectore ferrum :
Et gemit alcides emoniusq; puer .
Ipse tamē lectas pegaseis collibus herbas
Temperat : et uaria uulnera mulcet ope .
Virus edax superabat opem : penitusq; recepta
Ossibus et toto corpore pestis erat .

S anguine centauri lernee sanguis echidne
M ixtus ad auxilium tempora nulla dabat
S tabat ut ante patrem lachrymis pfusus achilles.
S ic flendus peleus si moreretur erat.
S epe manus egras manibus mulcebat amicis.
M orum quos fecit premia doctor habet.
O scula sepe dedit: dixit quoqȝ sepe iacenti
V iue precor: nec me care relinqs pater.
N ona dies aderat· cū tu iustissime chiron
B is septem stellis corpora cinctus eras.
H unc lyra curua sequi cuperet: sed idonea nondum
E st uia. nox aptum tertia tempus erit.
T unc ubi protulerit formosa ter hesperus ora:
T er dederint phebo sydera uicta locum.
R itus erit ueteris nocturna lemuria sacri:
I nferias tacitis manibus illa dabunt.
A nnus erat breuior: nec adhuc pia februa norant.
N ec tu dux mensum iane biformis eras.
I am tamen extincto cineri sua dona ferebāt:
C ompositiqȝ nepos busta piabat aui.
M ensis erat maius: maiorū nomine dictus:
Q ui partem prisci nunc quoqȝ moris habet.
N ox ubi iam media ē: somnūqȝ silentia prebent:
E t canis · et uarie conticuistis aues
I lle memor ritus ueteris timidusqȝ deorū
S urgit: habēt gemini uincula nulla pedes.
S ignaqȝ dat digitis medio cū pollice iunctis
O ccurrat tacito ne leuis umbra sibi.
C umqȝ manus puras fontana perluit unda·

Vertitur: et nigras accipit ore fabas:
Aversusque iacit: sed dum iacit hec ego mitto
His inquit redimo meque meosque fabis
Hec novies dicit nec respicit: umbra putatur
Colligere et nullo terga vidente sequi.
Rursus aquam tangit: temesseaque concrepat era.
Et rogat ut tectis exeat umbra suis.
Cum dixit novies manes exite paterni:
Respicit et pure sacra peracta putat.
Dicta sit ut de dies: que nominis extet origo
Me fugit: ex aliquo est invenienda deo.
Pleiade nate mone virga venerande potenti:
Sepe tibi est stygii regia visa iovis
Venit adoratus caducifer: accipe causam
Nominis: ex ipso est cognita causa deo.
Romulus ut tumulo fraternas abdidit umbras
Et male veloci iusta soluta remo:
Faustulus infelix et passis acca capillis
Spargebant lachrimis ossa perusta suis.
Inde domum redeunt sub prima crepuscula mesti:
Utque erat in duro procubuere thoro.
Umbra cruenta remi visa est assistere lecto:
Atque hec exiguo murmure verba loqui.
En ego dimidium vestri parsque altera voti:
Cernite sim qualis: qui modo talis eram.
Qui modo si volucres habuissem regna iubentes:
In populo potui maximus esse meo.
Nunc elapsa rogi flammis et inanis imago:
Hec est ex illo forma relicta remo.

H eus ubi mars pater ē? si uos modo uera locuti :
V beraq; expositis illa ferina dedit.
Q uem lupa seruauit: manus hūc temeraria ciuis
P erdidit: o quanto mitior illa fuit.
S eue celer crudelem aīam ꝑ ulnera reddas.
V tq; ego sub terras sanguinolentus eas.
N oluit hoc frater: pietas equalis in illo est.
Q uot potuit lachrymas manibus ille dedit.
H ūc ego per lachymas ꝑ nostra alimēta rogate
V t celebrem nostro signet honore diem.
M andantē amplecti cupiunt: et brachia tendunt.
L ubrica prensantes effugit umbra manus.
V t sequ fugiens somnos abduxit imago.
A d regem uoces fratris uterq; ferunt.
R omulus obsequitur: lucēq; remuria dixit
I llam: qua positis iusta feruntur auis
A spera mutata est in lenem tempore longo
L ittera: que toto nomine prima fuit
M ox etiam lemures animas dixere silentum.
H ic sensus uerbi: uis ea uocis erat.
P hana tamē ueteres illis clausere diebus
V t nunc ferali tempore operta uides.
N ec uidue tedis eadem nec uirginis apta
T empora: que nupsit nec diuturna fuit.
H ac queq; de causa: si te prouerbia tangunt
M ense malos maio nubere: uulgus ait.
S ed tamē hec tria sunt sub eodem tēpore festa
I nter se nulla continuata die.
Q uor si medijs bootum oriona queres.

F alsus eris . signi causa sententia nobis est
I uppiter et lato qui regnat in equore frater
C arpebant socias : mercuriusque vias .
T empus erat quo versa iugo referuntur aratra :
E t pronus saturae lac bibit agnus ovis .
F orte senex hyrieus angusti cultor agelli
H os videt exiguam stabat ut ante casam .
A tque ita : longa via est . nec tempora longa supersunt .
D ixit : et hospitibus ianua nostra patet
A ddidit et vultum verbis iterumque rogavit .
P arent promissis : dissimulantque deos .
T ecta senis subeunt nigro deformia fumo .
I gnis in hesterno stipite parvus erat . al. hesterno
I pse genu nixus flammas excussit ab auris
E t promit quassas : comminuitque faces .
S tant calices : minor inde fabas holus alter habebat :
E t spumat testo pressus uterque suo
D umque mora est : tremula dat vina rubentia dextra :
A ccipit equoreus pocula prima deus
Q ue simul exhausit da nunc bibat ordine dixit
I uppiter : audito palluit ille iove .
V t rediit animus : cultorem pauperis agri
I mmolat : et magno torret in igne bovem
Q ueque puer quondam primis diffuderat annis :
P romit fumoso condita vina cado .
N ec mora flumineam lino celantibus ulvam
S ic quoque non altis incubuere toris .
N unc dape : nunc posito mensae nituere lieo
T erra rubens crater , pocula fagus erant .

Verba fuere iouis: si quid fert impetus: ora:
Omne feres. placidi uerba fuere senis.
Una fuit coniunx primae mihi cara iuuentae
Cognita: nunc ubi sit queritis? urna tegit.
Huic ego iuratus uobis in uerba uocatis
Coniugio dixi sola fruere meo.
Et dixi: et seruo: sed enim diuersa uoluntas
Est mihi: ne coniunx: sed pater esse uolo.
Annuerant omnes: omnes ad terga iuuenci
Constiterant: pudor est ulteriora loqui.
Tunc super iniecta texere madentia terra.
Iamque decem menses: et puer ortus erat.
Hunc hirieus: quia sic genitus: uocat uriona.
Perdidit antiquum littera prima sonum.
Creuerat immensum. comitem sibi delia sumpsit.
Ille deae custos. ille satelles erat.
Verba mouent iras non circumspecta deorum.
Quam nequeam dixit uincere: nulla fera est.
Scorpion immisit tellus. fuit impetus illi
Curua gemellipare spicula ferre deae.
Obstitit orion. latona nitentibus astris
Addidit. et meriti premia dixit habe.
Quid quod et orion: et cetera sydera mundo
Cedere festinant: noxque coartat iter.
Quid solito citius liquido iubar equore tollit
Candida lucifero preueniente dies?
Fallor? an arma sonant? non fallimur: arma sonabant.
Mars uenit: et ueniens bellica signa dedit.
Ultor ad ipse suos celo descendit honores:

Templaque in augusto conspiciendi foro.
Et deus est ingens: et opus. debebat in urbe
Non aliter nati mars habitare sui.
Digna giganteis hec sunt delubra trophеis:
Hinc fera gradiuum bella mouere decet.
Seu quis ab eoo nos impius orbe lacesset:
Seu quis ab occiduo sole domandus erit.
Perspicit armipotens operis fastigia summi:
Et probat inuictos illa tenere deos.
Perspicit in foribus diuerse tela figure:
Armaque terrarum milite uicta suo.
Hinc uidet enean oneratum pondere caro:
Et tot iulee nobilitatis auos.
Hinc uidet iliaden humeris ducis arma ferentem.
Claraque dispositis acta subesse uiris
Spectat et augusto pretextum nomine templum:
Et uisum lecto cesare maius opus.
Uouerat hoc iuuenis tunc: cum pia sustulit arma.
A tantis princeps incipiendus erat.
Ille manus tendens instanti milite iusto:
In coniuratos talia dicta dedit.
Si mihi bellandi pater est: uesteque sacerdos
Auctor et ulcisci numen utrumque paro:
Mars ades. et satia scelerato sanguine ferrum:
Stetque fauor causa pro meliore tuus.
Templa feres: et me uictore uocaberis ultor.
Uouerat: et fuso letus ab hoste redit.
Nec satis est meruisse sibi cognomina martis:
Persequitur parthi signa retenta manu.

G ens fuit et campis et equis et tuta sagittis
E t circumfusis inuia fluminibus.
A ddiderant animos crassorum funera genti:
C um perijt miles signaque duxque simul.
S igna ducis bello parthus romana tenebat:
R omaneque aquile signifer hostis erat.
I sque pudor mansisset adhuc: nisi fortibus armis
C esaris ausonie protegerentur opes.
I lle notas ueteres et longi dedecus eui
S ustulit. agnorunt signa recepta suos.
Q uid tibi nunc solite mitti post terga sagitte.
Q uid loca: quid rapidi profuit usus equi?
P arthe refers aquilas: uictos quoque porrigis arcus:
P ignora iam nostri nulla pudoris habes.
R ite deo templumque datum: nomenque bis ultor:
E meritus uoti debita soluit honor.
S olemnes ludos circo celebrate quirites:
N on uisa est fortem scena decere deum
P leiadas aspicias omnes. totumque sororum
A gmen ubi ante idus nox erit una super.
T unc mihi non dubiis auctoribus incipit estas:
E t tepidi finem tempora ueris habent.
I dibus ora prior stellantia tollere taurum
I ndicat hunc signo fabula nota subest.
P rebuit ut taurus tyrie sua terga puelle
I uppiter: et falsa cornua fronte tulit:
I lla iubam dextra, leuaque tenebat amictus:
E t timor ipse noui causa decoris erat.
A ura sinus implet: flauos mouet aura capillos:

Sydoni uocatiuus est grecus. et patronimicū abusiue. et femininum. a Sydone urbe phenicie in qua regnabat agenor eius pater. tractum.

Sydoni sic fueras aspitienda ioui.
Sepe puellares subduxit ab equore plantas:
Et metuit tactus assilientis aque.
Sepe deus prudens tergū demittit in undis:
Hereat ut collo fortius illa suo.
Litoribus tactis stabat sine cornibus ullis
Iuppiter: inq3 deum de boue uersus erat.
Taurus init celum: te sidoni iuppiter implet.
Pars q3 tuum terre tertia nomen habet.
Et celi signum pharium dixere iuuencam.
Que bos ex homine ē ex boue facta dea.
Tunc q3 priscorum uirgo simulacra uirorum.
Mittere roboreo scirpea ponte solet.
Corpora post decies senos qui crediderit annos
Missa neci: sceleris crimine damnat auos.
Fama uetus tunc cū saturnia terra uocata est
Talia fatidici dicta fuere senis.
Falcifero libate seni: duo corpora gentes
Mittite: que thuscis excipiantur aquis.
Donec in hec uenit tirynthius arua: quotannis
Tristia leucadio sacra peracta deo.
Illum stramineos in aquam misisse quirites.
Herculis exemplo corpora falsa iaci.
Pars putat ut ferrent iuuenes suffragia soli:
Pontibus infirmos precipitasse senes.
Thybri doce uerū: tua ripa uetustior urbe est:
Principium ritus tu bene nosse potes.
Thybris arundiferum medio caput extulit alueo:
Raucaq3 dimouit talibus ora sonis.

Hec legi desierunt

Hec loca desertas uidi sine menibus herbas.
Pascebat pincos utraque ripa boues.
Et que nunc gentes tiberim noruntque timentque:
Tunc etiam pecori despiciendus eram.
Arcadis euandri nomen tibi sepe refertur.
Ille meas remis aduena torsit aquas:
Venit et alcides turba comitatus achiua:
Albula si memini tunc mihi nomen erat.
Excipit hospitio iuuenem palantius heros:
Et tandem caco debita pena fuit.
Victor abit: secumque boues eritheida predam
Abstrahit. at comites longius ire negant.
Magnaque pars horum desertis mansit in agris:
Montibus his ponunt spemque laremque suum.
Sepe tamen patrie dulci tanguntur amore.
Atque aliquis moriens hoc breue mandat opus:
Mittite me in tiberim: tiberinis uectus in undis
Littus ad inachium puluis inanis eam.
Displicet heredi mandati cura sepulcri:
Mortuus ausonia conditur hospes humo.
Scirpea pro domino tyberi iactatur imago:
Ut repetat graias per freta longa domos.
Hactenus: ut subiit uiuo rorantia saxo
Antra: leues cursum sustinuistis aque.
Clare nepos atlantis ades: quem montibus olim
Edidit arcadiis pleias una ioui:
Pacis et armorum superis: imisque deorum
Arbiter: alato qui pede carpis iter:
Lete lyre pulsu: nitida quoque lete palestra:

Quo didicit culte lingua docente loqui.
Templa tibi posuere patres spectantia circum
Idibus: ex illo hec est tibi sacra dies.
Te quicumque suas profitentur uendere merces:
Ture dato tribuat ut sibi lucra rogant.
Est aqua mercurii porte uicina capene:
Si iuuat expertis credere: numen habet.
Huc uenit incinctus tunica mercator: et urna
Purus suffusa quam ferat: haurit aquam.
Uda fit hinc laurus: lauro sparguntur ab uda
Omnia: que dominos sunt habitura nouos.
Spargit et ipse suos lauro rorante capillos:
Et peragit solita fallere uoce preces.
Ablue preteriti periuria temporis inquit:
Ablue preterita perfida uerba die:
Siue ego te feci testem: falsoue citaui
Non audituri numina uana iouis.
Siue deum prudens alium: diuamue fefelli:
Abstulerint celeres improba uerba noti.
Et pereant ueniente die periuria nobis:
Nec curent superi si qua locutus ero.
Da modo lucra mihi: da facto gaudia lucro:
Et fac ut emptori uerbi dedisse iuuet.
Talia mercurius poscentes ridet ab alto
Se memor orthygias surripuisse boues.
At mihi pare precor: tanto meliora petenti:
In geminos ex quo tempore phebus eat?
Cum totidem de mense dies superesse uidebis
Quot sunt herculei facta laboris ait.

D ic ego respondi causam: mihi syderis huius
C ausam facundo reddidit ore deus.
A bstulerant raptas phoeben phoebesque sororem
T yndaride fratres hic eques: ille pugil.
B ella parant: repetuntque suas et frater et idas
L eucippo fieri pactus uterque gener.
H is amor ut repetant: illis ut reddere nolint
S uadet. et ex causa pugnat uterque pari.
E ffugere oebalide cursu potuere sequentes:
S ed uisum celeri uincere turpe fuga est.
L iber ab arboribus locus apta area pugne:
C onstiterant illo nomina fida loco.
P ectora traiectus lynceo castor ab ense
N on expectato uulnere pressit humum.
V ltor adest pollux: et lyncea perforat hasta:
Q ua ceruix humeros continuata tegit.
I bat in hunc idas: uixque est iouis igne repulsus.
T ela tamen dextre fulmine rapta negant.
I amque tibi pollux celum sublime patebat
C um mea dixisti percipe uerba pater.
Q uod mihi das uni celum partire duobus
D imidium toto munere maius erit.
D ixit: et alterna fratrem statione redemit
V tile sollicite sydus utrunque rati.
A d ianum redeat: qui querit agonia quid sint:
Q ue tamen in fastis hoc quoque tempus habent.
N octe sequente diem canis erigoneius exit.
E st alio signi reddita causa loco.
P roxima uulcani lux est quam lustria dicunt.

L ustrentur pure quas facit ille tube
Q uatuor inde notis locus ē quibus ordine lectis:
V el mos sacrorum: vel fuga regis inest.
N ec te pretereo populi fortuna potentis
P ublica: cui templū luce sequente datum ē.
H anc ubi dives aquis acceperit amphitrite:
G rata iovi fulve rostra videbis avis.
A uferet ex oculis veniens aurora booten.
C ontinuaq3 die sidus hiantis erit.

P. O. Nasonis liber sextus

Hic q3 mensis hēt dubias in nōie causas:
Que placeant positis oībus ipse leges.
Facta canā: sed erūt q me finxisse loquent.
N ullaq3 mortali numina visa putent.
E st deus in nobis: agitante calescimus illo:
I mpetus hic sacre semina mentis habet
F as mihi precipue vultus vidisse deorum
V el quia sum vates: vel quia sacra cano.
E st nemus arboribus densum secretus ab ōi
V oce locus: si non obstreperetur aquis.
H inc ego querebam cepti que mensis origo
E sset: et in cura nominis huius eram.
E cce deas vidi nō quas preceptor arandi
V iderat: ascreas cum sequeretur oves.
N ec quas priamides ī aquose vallibus ide
C ontulit: ex illis sed tamen una fuit.
E x illis fuit una sui germana mariti.
H ec erat: agnovi: que stat in arce iovis.
H orrueram: tacitoq3 animu pallore fatebar.

Tunc dea quod fecit. sustulit illa metus.
Namq; ait o uates romani conditor anni
Ause per exiguos magna referre modos
Ius tibi fecisti numen celeste uidendi:
Cũ placuit numeris condere festa tuis.
Ne tamẽ ignores: uulgiq; errore traharis:
Iunius a nostro nomine nomen habet.
Est aliquid nupsisse ioui: iouis esse sororem.
Fratre magis dubito glorier: an ne uiro.
Si genus aspicitur: saturnũ prima parentẽ
Feci: saturni sors ego prima fui.
A patre dicta meo quondã saturnia roma ẽ.
Hec illi e celo proxima terra fuit.
Si torus in precio est: dicor matrona tonantis:
Iunctaq; tarpeio sunt mea templa ioui
An potuit maio pellex dare nomina mensi?
Hic honor in nobis inuidiosus erit?
Cur igitur regina uocor princepsq; dearum?
Aurea cur dextre sceptra dedere mee?
An facient mensem luces? lucinaq; ab illis
Dicar? et a nullo nomina mense traham?
Tum me peniteat posuisse fideliter iras:
In genus electre dardaniamq; domum:
Causa duplex ire: rapto ganymede dolebam.
Forma quoq; ideo iudice uicta mea est.
Peniteat q̄ non foui carthaginis arces:
Cum mea sint illo currus et arma loco.
Peniteat spartem: argosq; measq; micenas:
Et ueterem latio supposuisse samon.

Adde senem titum iunonicolasqꝫ faliscos :
Quos ego romanis succubuisse tuli .
Sed neqꝫ poeniteat : nec gens mi carior ulla ē .
Hic color : hic teneo cum ioue templa meo
Ipse mihi mauors cōmendo moenia dixit
Hec tibi . tu pollens urbe nepotis eris
Dicta fides sequitur : centū celebramur in aris :
Nec leuior quouis est mihi mensis honor .
Nec tamen hunc nobis tantūmodo prestat honorē
Roma : suburbani dant mihi munus idem .
Inspice quos habeat nemoralis aricia fastos :
Et populus laurens : lanuuiumqꝫ meum :
Est illic mensis iunonius : aspice tibur :
Et prenestine moenia sacra dee .
Iunonale leges tempus : nec romulus illas
Condidit : at nostri roma nepotis erat .
Finierat iuno : respeximus : herculis uxor
Stabat : et in uultu signa dolentis erant .
Non ego si toto mater me cedere celo
Iusserit : inuita matre morabor ait .
Nūc qꝫ non luctor de nōie temporis huius
Blandior : et partes pene rogantis ago .
Remqꝫ mei iuris malim tenuisse precando :
Et faueas cause forsitan ipse mee .
Aurea possedit posito capitolia templo
Mater : et ut debet : cū ioue sūma tenet .
At decus omne mihi contingit origine mensis .
Vnicus est : de quo sollicitamur honor .
Quid graue si titulum mensis romane dedisti

H erculis uxori : postcitasque uictor .
H ec q3 terra aliquid debet mihi noĩe magno
C oniugis hoc captae appulit ille boves .
H ic male defensus flãmis et dote paterna
C acus auentinam sanguine tinxit humum .
A d propiora uocor · populũ digessit ab annis
R omulus · in partes distribuitq3 duas ·
H ec dare consilium : pugnare paratior illa est
H ec etas bellum suadet ut illa gerat
S ic statuit : mensesq3 nota secreuit eadem .
J unius est iuuenum : qui fuit ante senum .
D ixit et in litem studio certaminis issent
A tq3 ira pietas dissimulata foret .
V enit apollinea longas concordia lauro
N exa comas placidi numẽ opusq3 ducis .
H ec ubi narrauit tatium fortemq3 quirinum
B inaq3 cum populis regna coisse suis :
E t lare cõmuni soceros generosq3 receptos :
H is nomen iunctis iunius inquit habet .
D icta triplex causa est . at uos ignoscite diue :
R es est arbitrio non dirimenda meo .
J te pares a me : perierunt iudice forme
P ergama . plus ledunt · q̃ iuuat una : due .
P rima dies tibi carna datur : dea cardinis hec ẽ :
N umine clausa aperit : claudit aperta suo .
V nde datas habeat uires obscurior euo
F ama : sed e nostro carmine certus eris .
A diacet antiquus tiberino lucus helerni .
P ontifices illuc nunc quoq3 sacra ferunt .

Inde sata est nimphe granen dixere priores,
Nequicquam multis sepe petita procis.
Rura sequi iaculisque feras agitare solebat,
Nodosasque caua tendere ualle plagas.
Non habuit pharetram: phebi tamen esse sororem
Credebant nec erat phebe pudenda tibi
Huic aliquis iuuenum dixisset amantia uerba:
Reddebat tales protinus illa sonos
Hec loca lucis habent nimis: et cum luce pudoris.
Si secreta magis ducis in antra sequor
Credulus ante subit frutices hec nacta resistit
Et latet: et nullo est inueniendo loco.
Viderat hanc ianus: uiseque cupidine captus
Ad duram uerbis mollibus usus erat.
Nimpha iubet queri de more remotius antrum,
Vtque comes sequitur, destituitque ducem.
Stulte, uidet ianus que post sua terga geruntur,
Nil agis: et latebras respicit ille tuas
Nil agis en dixit nam te sub rupe latentem
Occupat amplexu: speque potitus ait:
Ius pro concubitu nostro tibi cardinis esto:
Hoc pretium posite uirginitatis habe.
Sic fatus spinam qua tristes pellere posset
A foribus noxas hec erat alba, dedit.
Sunt auide uolucres: non que phineia mensis
Guttura fraudabant: sed genus inde trahunt.
Grandi caput: stantes oculi: rostra apta rapine.
Canicies pennis: unguibus hamus inest.
Nocte uolant pueros que petunt nutricis egentes

Et uitiant cunis corpora rapta suis.
Carpere dicuntur lactentia uiscera rostris
Et plenum poto sanguine guttur habent.
Striges unde. Est illis strigibus nomē. sed nōis huius
Causa: q horrenda stridere nocte solent.
Siue igitur nascuntur aues: seu carmine fiunt
Neniaque in uolucres falsa figurat anus.
In thalamos uenere proce: proca natus in illis
Preda recens auium: quinque diebus erat.
Pectoraque exorbent auidis infantia linguis
Et puer infelix uagit: opemque petit.
Territa uoce sui nutrix accurrit alumni:
Et rigido sectas inuenit ungue genas.
Quid faceret? color oris erat, qui frondibus olim
Esse solet seris: quas noua lesit hyems.
Peruenit ad granen: et rem docet. illa timorē
Pone: tuus sospes dixit alumnus erit.
Venerat ad cunas: flebāt materque paterque.
Sistite uos lachrymas: ipsa medebor: ait.
Protinus arbutea postes ter in ordine tangit
Fronde, ter arbutea limina fronde notat.
Spargit aquis aditus: et aque medicamē habebāt.
Extaque de porca cruda bimestre tenet.
Atque ita, noctis aues extis puerilibus, inquit,
Parcite: pro paruo uictima parua cadit.
Cor pro corde precor: pro fibris sumite fibras.
Hanc animam uobis pro meliore damus.
Sic ubi libauit, prosecta sub ethera ponit
Quique adsint sacris, respicere illa uetat

V irgaq; ianalis de spina sumitur alba:
Q ua lumen thalamis parua fenestra dabat.
P ost illud nec aues cunas uiolasse ferunt?
E t redit puero: qui fuit ante: color.
P inguia cur illis gustentur larda kalendis:
M ixtaq; cum calido sit faba farre: rogas?
P risca dea est: aliturq; cibis quibus ante solebat:
N ec petit ascitas luxuriosa dapes.
P iscis adhuc illic populus sine fraude natabat.
O streaq; in conchis tuta fuere suis.
N ec latiū norat, quam praebet ionia diues,
N ec que pygmeo sanguine gaudet auis (ciconia).
E t preter pennas, nihil in pauone placebat:
N ec tellus captas miserat ante feras.
S us erat in precio: cesa sue festa colebant.
T erra fabas tantum: duraq; farra dabat.
Q ue duo mixta simul sextis quecunq; kalendis
E derit, huic ledi uiscera posse negant.
A rce quoq; in sūma iunoni templa monete
E x uoto memorant facta camille tuo.
A nte domus manli fuerat: qui gallica quondam
A capitolino reppulit arma ioue.
Q uam bene (dii magni) pugna cecidisset in illa
D efensor soliū iuppiter alte tui.
V ixit ut occideret damnatus crimine regni:
H unc illi titulum longa senecta dabat.
L ux eadem marti festa est, quem prospicit extra
A ppositum tecte porta capena uie.
T e quoq; tēpestas meritam delubra fatemur:

Cum pene est corsis obruta classis aquis.
Hec hominum monumenta patēt: sed queritis astra
Tunc oritur magni prepes adunca iouis.
Postera lux hyadas taurine cornua frontis
Euocat: et multa terra madescat aqua.
Mane ubi bis fuerit: phoebusque ītrauerit ortus:
Sactaque erit posito rore bis uda seges:
Hac sacrata die thusco bellona duello
Dicitur: et latio prospera semper adest.
Appius est auctor: pirrho qui pace negata
Multum animo uidit: lumine captus erat.
Prospicit a tergo summū breuis area circum:
Est ubi non parue parua columna note.
Hinc solet hasta manu belli prenuntia mitti:
In regem et gentes cum placet arma capi.
Altera pars circi custode sub hercule tuta est:
Quod deus euboico carmine munus habet.
Muneris est tempus: qui nonas lucifer ante est.
Si titulos queris: sulla probabit opus.
Querebam nonas: sancto fidio ne referrem:
An tibi semipater: tunc mihi sanctus ait.
Cuicumque ex illis dederis: ego munus habebo.
Nomina terna fero: sic uoluere cures.
Hunc igitur ueteres donarūt ede sabini
Inque quirinali constituere iugo.
Est mihi: sitque precor nostris diuturnior annis
Filia: qua felix sospite semper ero.
Hanc ego cū uellem genero dare: tēpora tedis
Apta requirebam: queque cauenda forent.

Tunc mihi post sacras monstratur iunius idus
Utilis et nuptis utilis esse viris.
Primaq; pars huius thalamis aliena reperta ē:
Nam mihi sic coniunx sancta dialis ait.
Donec ab illiaca placidus purgamina vesta
Detulerit flavus in mare thybris aquis.
Non mihi detonse crines depectere buxo: (i. pectine buxeo)
Non ungues ferro subsecuisse licet (i. forpice ferrea)
Non tetigisse virū quamvis iovis ille sacerdos:
Cuius perpetua sit mihi lege datus.
Tu quoq; ne propera: melius tua filia nubet
Ignea cum pura veste nitebit humus.
Tertia post nonas removere lycaona phoebe
Fertur: et a tergo nō habet ursa metum.
Tunc ego me memini ludos ī gramine campi
Aspicere: et dici lubrice thybri tuos.
Festa dies illis qui lina madentia ducunt:
Quiq; tegunt parvis era recurva cibis.
Mens quoq; numē habet: mentis delubra videmus
Vota metu belli perfide pene tui.
Pene rebellabas: et leto consulis omnes
Attoniti mauras pertimuere manus.
Spem metus abstulerat: cū menti vota senatus
Suscipit: et melior protinus illa venit.
Aspicit instantes mediis sex lucibus idus
Illa dies: qua sunt vota soluta dee.
Vesta fave: tibi nūc operata resolvimus ora.
Ad tua si nobis sacra venire licet.
In prece totus erā: celestia numina sensi:

Nō mihi detōse · Gell. l. x. c. xv.

Letaq; purpurea luce refulsit humus.
Non equidem uidi: ualeant mendacia uatum:
Tu dea non fueras aspicienda uiro.
Sed quę nescieram: quorumq; errore tenebar
Cognita sunt nullo precipiente mihi.
Dene quater memorant habuisse palilia roma
Cum flammę custos ede recepta dea ē.
Regis opus placidi: quo non metuentius ullum
Numinis ingenium terra sabina tulit.
Que nūc ęre nitent: stipula tūc tecta uirebant:
Et paries lento uimine textus erat.
Hic locus exiguus qui sustinet atria uestę:
Tunc erat intonsi regia magna nume.
Forma tamē templi que nunc manet: ante fuisse
Dicitur: et forme causa probanda subest.
Vesta eadē est: et terra subest: uigil ignis utriq;.
Significant sedem terra focusq; suam.
Terra pile similis nullo fulcimine nixa
Aere subiecto tam graue pendet onus.
Arte syracosia suspensus in aere clauso
Stat globus immensi parua figura poli.
Et q̄tum a summis tantum secessit ab imis
Terra: q̄ ut fiat forma rotunda facit
Par facies templi: nullusq; occurritur illo
Angulus: a pluuio uindicat imbre tholus.
Cur sit uirginibus queris dea culta ministris:
Inueniam causas hac quoq; parte suas.
Ex opē iunonem memorāt, cererēq; creatas
Semine saturni: tertia uesta fuit

V traq nupserūt: ambe peperisse feruntur:
D e tribus impatiens restitit una uiri.
Q uid mirū uirgo si uirgine leta ministra
A dmittit castas in sua sacra manus?
N ec tu aliud uestam q̄ uiuā intellige flammā:
N ataq3 de flamma corpora nulla uides.
I ure igitur uirgo est: que semina nulla remittit:
N ec capit: et comites uirginitatis amat.
E sse diu stultus uestę simulacra putaui:
M ox didici curuo nulla subesse tholo.
I gnis inextinctus templo celatur in illo:
E ffigiem nullam uesta nec ignis habent.
S tat ui terra sua: ui stando uesta uocatur:
C ausaq3 par grai nominis esse potest.
A t focus a flāmis et q fouet omnia dictus:
Q ui tamen in primis edibus ante fuit.
H inc quoq3 uestibulum dici reor: unde precamur
Q ue famur: uestam que loca prima tenet.
A nte focos olim scamnis considere longis
M os erat et mense credere adesse deos.
N unc quoq3 cū fiunt antique sacra uacune:
A nte uacunales stantq3 sedentq3 focos.
V enit in hos annos aliquid de more uetusto.
F ert missos uestę pura patella cibos.
E cce coronatis panis dependet asellis:
E t uelant scabras florida serta molas.
S ola prius furnis torrebāt farra coloni:
E t fornacali sunt sua sacra dee.
S uppositum cineri panē focus ipse parabat:

S trataque erat tepido tegula quassa solo.
I nde focum servat pistor: dominamque focorum:
E t que pumiceas versat asella molas.
P reterea referam ne tuum rubicunde priape
D edecus? est multi fabula plena ioci.
T urrigeram frontem cibele redimita coronis
C onvocat eternos ad sua festa deos.
C onvocat et satyros: et rustica numina nymphas.
S ilenus: quamvis nemo vocarat: adest.
H ec licet: et longum est: epulas narrare deorum:
I n multo nox est pervigilata mero.
D y temere errabant: in opace vallibus ide
P ars iacet: et molli gramine membra levant.
H i ludunt: hos somnus habet: pars brachia nectunt.
P ars viridem celeri ter pede pulsat humum
V esta iacet: placidamque capit secura quietem
S icut erat positum cespite fulta caput.
A t ruber hortorum custos nymphasque deasque
C aptat: et errantes fertque refertque pedes.
A spicit et vestam: dubium est nympham ne putarit:
A n scierit vestam: scire sed ipse negat.
S pem capit obscenam: furtimque accedere tentat:
E t fert suspensos corde micante gradus.
F orte senex: quo vectus erat: silenus asellum
L iquerat ad ripas lene sonantis aque.
I bat ut inciperet longi deus hellesponti:
I ntempestivo cum rudit ille sono.
T errita voce gravi surgit dea: convolat omnis
T urba: per infestas effugit ille manus.

Lampsacos hūc soli solita est mactare priapo:
Apta asini flammis indicis exta damus.
Quē tu diua memor de pane monilibus ornas:
Cessat opus: uacue conticuere mole.
Nomine q̄ precio celebratior arce tonantis:
Dicant pistoris quid uelit ara iouis.
Cincta premebant trucibus capitolia gallis:
Fecerat obsidio iam diuturna famem.
Iuppiter ad solium superis regale uocatis
Incipe ait marti: protinus ille refert.
Scilicet ignotum ē que sit fortuna maloꝝ:
Et dolor hic animi uoce querentis eget?
Si tn̄ ut referā breuiter mala iuncta pudori
Exigis: alpino roma sub hoste iacet.
Hec est cui fuerat ꝓmissa potentia reꝝ
Iuppiter: hanc terris impositurus eras?
Iamq; suburbanos hetruscaq; contudit arma.
Spes erat in cursu: nūc lare pulsa suo est.
Vidimus ornatos erata per atria picta
Veste triumphales succubuisse senes.
Vidimus illiace transferri pignora ueste
Sede: putant aliquos scilicet esse deos:
At si respicerent qua uos habitatis in arce:
Totq; domus uestras obsidione premi:
Nil opus in cura scirent superesse deoꝝ.
Et data sollicita thura perire manu.
Atq; utinā pugne pateat locus: arma capessant.
Et si non poterunt exuperare cadant.
Nunc inopes uictus ignauaq; fata timentes

Monte suo clausos barbara turba premit.
Tunc uenus: et lituo pulcre trabeaque quirinus:
Vestaque pro latio est multa locuta suo.
Publica respondit cura est pro mænibus istis
Iuppiter: et pœnas gallia uicta dabit.
Tu modo: quę desunt fruges: superesse putentur
Effice · nec sedes desere uesta tuas.
Quodcumque est solidę cereris caua machina frangat.
Mollitamque manu duret in igne focus.
Iusserat: et fratris uirgo saturnia iussis
Annuit et medię tempora noctis erant.
Iam ducibus somnum dederat labor: increpat illos
Iuppiter: et sacro quid uelit ore docet
Surgite: et in medios de summis arcibus hostes
Mittite quam minime perdere uultis opem.
Somnus abit: quęruntque nouis ambagibus acti
Tradere quam nolint et iubeantur opem.
Esse ceres uisa est. iaciunt cerealia dona.
Iacta super galeas longaque scuta sonant.
Posse fame uinci spes excidit: hoste repulso
Candida pistori ponitur ara ioui.
Forte reuertebar festis uestalibus illa:
Qua uia romano nunc noua iuncta foro est.
Huc pede matronam nudo descendere uidi.
Obstupui tacitus sustinuique gradum.
Sensit anus uicina loco: iussumque sedere
Alloquitur quatiens uoce tremente caput
Hoc ubi nunc fora sunt udę tenuere paludes:
Amne redundatis fossa madebat aquis.

Certus ille locus siccas qui sustinet aras:
Nunc solida est tellus · sed lacus ante fuit.
Sepe suburbanas rediens conviva per undas:
Cantet: et ad nautas ebria verba iacit.
Qua velabra solent in circum ducere pompas:
Nil preter salices cassaque canna fuit.
Nondum conveniens diversis iste figuris:
Nomen ab averso ceperat amne deus.
Hic quoque lucus erat iuncis et arundine densus ·
Et pede velato non adeunda palus.
Stagna recesserunt: et aquas sua ripa coercet:
Siccaque nunc tellus: mos tamen ille manet.
Reddiderat causam: valeas anus optima dixi:
Quod superest evi molle sit omne tui.
Cetera iampridem didici puerilibus annis.
Non tamen iccirco pretereunda mihi.
Menia dardanides nuper nova fecerat ilus:
Ilus adhuc asie dives habebat opes
Creditur armifere signum celeste minerve
Urbis in iliace desiluisse iugo
Cura videre fuit. vidi templumque locumque:
Hoc superest illic · pallada roma tenet
Consulitur sminthe(us) · lucoque obscurus opaco
Hos non mentito reddidit ore sonos.
Etheriam servate deam: servabitis urbem:
Imperium secum transferet illa loci.
Servat et inclusam summa tenet ilus in arce:
Curaque ad heredem laomedonta venit.
Sub priamo servata parum: sic ipsa volebas

E x quo iudicio forma reuicta tua est.
S eu gener adrasti : seu furtis aptus ulyxes.
S eu pius eneas eripuisse ferunt.
A uctor in incerto est : res est romana : tuetur
V esta : q' assiduo lumine cuncta uidet.
H eu q̄tum timuere patres quo tēpore uesta
A rsit : et est tectis obruta pene suis.
F lagrabant sancti sceleratis ignibus ignes :
M ixtaque erat flāme flāma prophana pie.
F lebant attonite demisso crine ministre.
A bstulerat uires corporis ipse timor.
P rouolat in medium : et magna succurrite uoce :
N on est officium flere metellus ait.
P ignora uirgineis fatalia tollite flāmis :
N on ea sunt uoto : sed rapienda manu.
M e miserum dubitatis ait : dubitare uidebat
E t pauidas posito procubuisse genu.
H aurit aquas : tollensque manus ignoscite dixit.
S acra uir intrabo non adeunda uiro.
S i scelus est : in me cōmissi pena redundet :
S it capitis damno roma soluta mei.
D ixit : et irrupit. factum dea rapta probauit :
P ontificisque sui munere tuta fuit.
N unc bene lucetis sacro sub cesare flāme.
I gnis in iliacis nunc erit : estque focis.
N ullaque dicetur uittas temerasse sacerdos
H oc duce : nec uiua defodietur humo.
S ic incesta perit : quia quā uiolauit : in illa
C onditur : et tellus uestaque numē : idem est

T um sibi callaico brutus cognomen ab hoste
F ecit: et hispanam sanguine tinxit humum
S cilicet interdum miscentur tristia letis:
N ec populum toto pectore festa iuvant.
C rassus ad euphraten aquilas natumque suosque
P erdidit: et leto est ultimus ipse datus.
P arthe quid exultas? dixit dea. signa remittes
Q uique necem crassi vindicet ultor erit.
A t simul auritis mole demuntur asellis:
E t cereris fruges aspera saxa terent.
N auita puppe sedens delphina videbimus inquit:
H umida cum pulso nox erit orta die.
I am phryx a nupta quereris tithone relinqui:
E t vigil eois lucifer exit aquis.
I te bone matres: vestrum matralia festum.
F lavaque thebane reddite liba dee.
P ontibus et magno iuncta est celeberrima circo
A rea que posito de boue nomen habet.
H ac ubi luce ferunt matute sacra parenti
S ceptriferas servi templa dedisse manus.
Q ue dea sit: quare famulas a limine templi
A rceat: arcet enim: libaque tosta petit.
B acche racemiferos hedera redimite capillos
S i domus illa tua est: dirige vatis opus.
A rserat obsequio semele iovis. accipit ino
T e puer: et summa sedula nutrix ope.
I ntumuit iuno raptum quod pellice natum
E ducet: at sanguis ille sororis erat.
H inc igitur athamas furiis sub imagine falsa:

Tuque cadis

T uq; cadis patria p(ar)ue clearche manu.
M aesta clearcheas mater tumulauerat umbras
E t dederat miseris omnia iusta rogis
H ec q(uo)q; funestos ut erat laniata capillos
P rosilit. et cunis te melicerta rapit.
E st spatio contracta breui: freta bina repellit.
V naq; pulsatur terra duabus aquis
H uc uenit insanis natum co(m)plexa lacertis.
E t secum e summo mittit in alta iugo
E xcipit illesos panope centumq; sorores.
E t placido lapsu per sua regna ferunt
N ondum leucothea nondu(m) puer ille palemon
V orticibus densis thybridis ora tenent
L ucus erat: dubium semele stimule ne uocetur:
M enades ausonias incoluisse ferunt.
Q uerit ab his ino que gens foret: arcadas esse
A udit: et euandrum sceptra tenere loci.
D issimulata dea(m) latias saturnia bacchas
J nstimulat fictis insidiosa sonis
O nimium faciles, o toto pectore capte
N on uenit hec uestris hospes amica choris.
F raude petit. sacriq; parat cognoscere ritum.
Q uo possit penas pendere: pignus habet.
V ix bene desierat complent ululatibus auras
T hyades infusis per sua colla comis.
J niciuntq; manus puerumq; auellere tentant.
Q uos ignorat adhuc inuocat illa deos
D iq; uiriq; loci miserę succurrite matri.
C lamor auentini saxa propinqua ferit

Appulerat ripis [illegible] atcus hibern[illegible].
Audiit: et vocem conatus urget iter.
Herculis adventu quae tum modo ferre parabant.
Turpia femineae terga dedere fuge
Quid petis hinc cognorat enim matertera bacchi
An numen quod me: te quoqꝫ vexat? ait
Illa docet partim: partim presentia nati
Continet. et furiis in scelus isse pudet.
Rumor ut est velox agitatis pervolat alis.
Estque frequens ino nomen in ore tuum.
Hospita carmentis fidos intrasse penates
Diceris: et longam deposuisse famem
Liba. sua properata manu tegeea sacerdos
Traditur: et subito cocta dedisse foco
Nunc quoqꝫ liba iuvant festis matralibus illa
Rustica sedulitas gratior arte fuit.
Nunc ait o vates venientia fata resigna
Qua licet: hospitiis hec precor adde meis.
Parva mora est celum vates ac numina sumit.
Fitque sui toto pectore plena dei
Vix illam subito posses cognoscere: tanto
Sanctior. et tanto q̃ modo maior erat.
Leta canam. gaude defuncta laboribus ino:
Dixit: et huic populo prospera semper ades
Numen eris pelagi: natum qꝫ pontus habebit.
In vestris aliud sumite nomen aquis
Leucothea graiis; matuta vocabere nostris.
In portus nato ius erit omne tuo.
Quem nos portunum: sua lingua palemona dicet.

Este precor nostris equus uterq; locis
Annuerat. promissa fides. posuere labores.
Nomina mutarunt. hic deus: illa dea est
Cur uetet ancillas accedere quaeritis: odit.
Principiumq; odii si sinat ipsa canam
Una ministrarum solita est cadmeia tuarum
Saepe sub amplexus coniugis ire tui.
Improbus hanc athamas furtim dilexit: ab illa
Comperit agricolis semina tosta dari.
Ipsa quidem fecisse negat: sed fama recepit:
Hoc est cur odio sit tibi serua manus.
Non tamē hāc pro stirpe sua piā mater adoret.
Ipsa parum felix uisa fuisse parens.
Alterius prolem melius mandabitis illi.
Utilior baccho quam fuit illa suis
Hāc tibi quo pperas memorāt dixisse rutili
Luce mea marso consul ab hoste cades
Exitus accessit uerbis flumenq; toloni
Purpureum mixtis sanguine fluxit aquis.
Proximus annus erat: pallantide caesus eadem
Didius hostiles ingeminauit opes.
Lux eadem fortuna tua est auctorq; locusq;:
Sed superiniectis quis latet iste togis.
Seruius est: et constat enim: sed causa latendi
Discrepat: et dubium me quoq; mentis habet.
Dum dea furtiuos timide profitetur amores:
Caelestemq; homini concubuisse pudet.
Arsit enim magni correpta cupidine regis
Caecaq; in hoc uno non fuit illa uiro.

N octe domum parua solitus subire fenestra ·
V nde fenestralis nomina porta tenet.
N unc pudet : et uultus uelamine celat amatos .
O raqз sunt multa regia tecta toga .
A n magis est uere : post tulli funera plebem
C onfusam placidi morte fuisse ducis .
N ec modus ullus erat · crescebat imagine luctus .
D onec eum positis occuluere togis
T ertia causa mihi spatio maiore canenda est
N os tamen adductos intus agemus equos .
T ullia coniugio sceleris mercede · parato
H is solita est dictis extimulare uirum .
Q uid iuuat esse pares te nostre cede sororis :
M eqз tui fratris : si pia uita placent :
V iuere debuerat et uir meus et tua coniunx :
S i nullum ausuri maius eramus opus .
E t caput et regnū factū est dotale parentis ·
V ir si es indictas exige dotis opes
R egia res scelus est : socero cape regna necato ·
E t nostras patrio sanguine tinge manus .
T alibus instructus solio priuatus in alto
S ederat : attonitum uulgus ad arma ruit .
H inc cruor et cedes infirmaqз uincitur etas .
S ceptra gener socero rapta superbus habet .
I pse sub esquiliis ubi erat sua regia cesus
C oncidit in dura sanguinulentus humo
F ilia carpento patrios initura penates
I bat per medias alta feroxqз uias
C orpus ut aspexit lachrymis auriga profusis

Restitit: hunc tali corripit illa sono
Vadis: an expectas pretium pietatis amarum?
Duc inquam inuitas ipsa per ora rotas.
Certa fides facti est dictus sceleratus ab illa
Vicus: et eterna res ea pressa nota est.
Post tamen hoc ausa est templum monumenta parentis
Tangere: mira quidem. sed tamen acta loquar.
Signum erat in solio residens sub imagine tulli:
Dicitur hoc oculis opposuisse manum.
Et uox audita est: uultus abscondite nostros:
Ne natae uideant ora nefanda meae
Veste data tegitur: uetat hanc fortuna moueri:
Et sic e templo est illa locuta suo
Ore reuelato cum primum luce patebit
Seruius: haec positi prima pudoris erit.
Parcite matronae uetitas attingere uestes:
Solemni satis est uoce mouere preces.
Sitque caput semper romano tectus amictu.
Qui rex in nostra septimus urbe fuit.
Arserat hoc templum: signo tamen ille pepercit
Ignis: opem nato mulciber ipse tulit.
Namque pater tulli uulcanus: ocresia mater
Praesignis facie corniculata: fuit.
Hanc secum tanaquil: sacris de more peractis
Iussit in ornatum fundere uina focum.
Hic inter cineres obsceni forma uirilis
Aut fuit aut uisa est: sed fuit illa magis.
Iussa foco captiua sedet: conceptus ab illa
Seruius: a caelo semina gentis habet.

S igna dedit genitor tunc cũ caput igne corusco
C ontigit: inq3 comis flammeus arsit apex.
T e quoq3 magnifica concordia dedicat edẽ
L iuia: quam caro prestitit illa uiro.
D isce tamen ueniens etas ubi liuia nũc est
P orticus: immense tecta fuere domus
V rbis opus domus una fuit: spatiumq3 tenebat:
Q uo breuius muris oppida multa tenent
H ec equata solo est nullo sub crimine regni:
S ed quia luxuria uisa nocere sua est
S ustinuit tantas operũ subuertere moles
T otq3 suas heres perdere cesar opes.
S ic agitur censura et sic exempla parantur:
C um iudex alios quod monet ipse facit
N ulla nota est ueniente die: quam dicere possis
I dibus inuicto sunt data templa ioui.
E t iam quinquatres iubeor narrare minores:
N unc ades o ceptis flaua minerua meis.
C ur uagus incedit tota tibicen in urbe:
Q uid sibi persone quid toga longa uolunt?
S ic ego sic posita tritonia cuspide dixit:
P ossem utinam docte uerba referre dee.
T emporibus ueterum tibicinis usus auorum
M agnus: et in magno semper honore fuit.
C antabat phanis cantabat tibia ludis
C antabat mestis tibia funeribus.
D ulcis erat mercede labor: tempusq3 secutum ẽ:
Q uod subito grati frangeret artis opes.
A dde q' edilis: pompa qui funeris irent

Artifices solos iusserat esse decem.
Exilio mutant urbem: tyburq3 recedunt:
Exilium quodam tempore tibur erat.
Queritur in scena caua tibia: queritur aris
Ducit supremos nenia nulla choros
Seruus erat quidam q̃to liber ordine dignus
Tybure: sed longo tempore liber erat.
Rure dapes parat ille suo: turbamq3 canoram
Conuocat: ad festas conuenit illa dapes.
Nox erat et uinis oculiq3 animiq3 natabant:
Cum precomposito nuncius ore uenit
Atq3 ita quid cessas conuiuas soluere dixit:
Victor in uicte iam uenit ecce sue.
Hec mora conuiue ualido titubantia uino
Membra mouent: dubii stantq3 labantq3 pedes.
At dominus discedite ait: plaustroq3 morantes
Sustulit: in plaustro scirpea lata fuit.
Alliciunt somnos tempus: motusq3: merumq3.
Potaq3 se tybur turba redire putat.
Iamq3 per esquilias romanā intrauerat urbem:
Et mane in medio plaustra fuere foro.
Callidus ut posset specie numeroq3 senatum
Fallere: personis imperat ora tegi.
Admiscetq3 alios. et ut hec tubicina cetum
Augeat: in longis uestibus esse iubet.
Sic reduces bene posse tegi: ne forte notentur
Contra collegę iussa redisse sui.
Res placuit: cultuq3 nouo licet idibus uti:
Et canere ad ueteres uerba iocosa modos

Hec ubi perdidici: superest mihi discere dixi:
Cur sit quinquatrus illa vocata dies.
Martius inquit habet tali mea nomine festa.
Estque sub inventis hec quoque turba meis.
Prima terebrato per rara foramina buxo:
Ut daret effeci tibia longa sonos.
Vox placuit: faciem liquidis referentibus undis:
Vidi et virgineas intumuisse genas.
Ars mihi non tanti est: valeas mea tibia dixi.
Excipit abiectam cespite ripa suo.
Inventam satyrus primum miratur: et usum
Nescit: et afflatam sensit habere sonum.
Et modo dimittit digitis: modo concipit auras:
Iamque inter nymphas arte superbus erat.
Provocat et phebum phebo superante pependit:
Cesa recesserunt a cute membra sua.
Sum tamen inventrix auctorque ego carminis huius
Hoc est cur nostros ars colit ista dies.
Tertia lux veniet qua tu dodonia thyone
Stabis agenoree fronte videnda bovis.
Hec est illa dies: qua tu purgamina veste
Tybri per etruscas in mare mittis aquas
Si qua fides ventis: zephyro date carbasa naute:
Cras veniet vestris ille secundus aquis.
At pater heliadum radios ubi tinxerit undis:
Et cinget geminos stella serena polos:
Nam duo sunt: auster hic est: aquilonibus ille
Proximus: a vento nomen uterque tenet
Tollet humi validos proles hyriea lacertos:

Continua delphin nocte videndus erit.
Scilicet hic olim volscos aequosque fugatos
Viderat in campis algida terra tuus
Unde suburbano clarus tuberte triumpho:
Vectus es in niveis postume victor equis.
Iam sex et totidem luces de mense supersunt.
Huic unum numero tu tamen adde diem.
Sol abit e geminis: et cancri signa rubescunt.
Coepit aventina pallas in arce coli.
Iam tua laomedon oritur nurus ortaque noctem
Pellit et e pratis uda pruina fugit
Reddita quisquis is est summano templa feruntur:
Tunc cum romanis pyrrhe timendus eras:
Hanc quoque cum patriis galathea receperit undis.
Plenaque securae terra quietis erit:
Surgit humo iuvenis telis afflatus avitis.
Et gemino nexas porrigit angue manus.
Notus amor phedre: nota est iniuria thesei:
Devovit natum credulus ille suum.
Sollicitis terrentur equi: frustraque retenti
Per scopulos dominum duraque saxa trahunt.
Exciderat curru lorisque morantibus artus
Hippolitus lacero corpore raptus erat.
Reddideratque animam multum indignante diana.
Nulla coronides causa doloris ait.
Namque pio iuveni vitam sine vulnere reddam:
Et cedent arti tristia fata meae.
Gramina continuo loculis depromit eburnis.
Profuerant glauci manibus illa prius.

Tunc [illegible] anguem [illegible] habes.
Visus et auxilio est anguis ab angue dato.
Pectora ter tetigit, ter verba salubria dixit:
Depositum terra sustulit ille caput.
Lucus eum nemorisque sui dictinna recessu
Celat: aricino virbius ille lacu.
At lachesis clothoque dolent: his fila teneri:
Hic fieri regni iura minora sui.
Iuppiter exemplum veritus direxit in ipsum
Fulmina: qui nimiae moverat artis opem.
Phoebe querebaris: deus est placare parenti.
Propter te fieri quod vetat ipse facit.
Non ego te quamvis properabis vincere cesar
Si vetet auspicium: signa movere velim.
Sint tibi flaminius thrasimenaque littora testes.
Per volucres equos multa monere deos.
Tempora si veteris quaeris temeraria damni.
Quartus ab extremo mense bis ille dies.
Postera lux melior superat masinissa siphacem
Et cecidit telis hasdrubal ipse suis.
Tempora labuntur. tacitisque senescimus annis
Et fugiunt freno non remorante dies.
Quam cito venerunt fortunae fortis honores
Post septem luces iunius actus erit.
Ite deam laeti fortem celebrate quirites:
In tyberis ripa munera regis habet.
Pars pede pars etiam celeri decurrite cymba.
Nec pudeat potos inde redire domum.
Ferte coronati iuvenum convivia lintres:

Multaque per medias vina bibantur aquas.
Plebs colit hanc: quia qui posuit de plebe fuisse
Fertur: et ex humili sceptra tulisse loco.
Convenit et servis: servus quia tullius ortus
Constituit dubiae templa propinqua deae.
Ecce suburbana rediens male sobrius aede:
Ad stellas aliquis talia verba iacit.
Zona latet tua nunc: et cras fortasse latebit:
Dehinc erit orion aspicienda mihi.
At si non esset potus: dixisset eadem
Venturum tempus solstitiale die.
Lucifero subeunte: lares delubra tulerunt:
Hic ubi fit docta multa corona manu.
Tempus idem statoris erit: quam romulus olim
Ante palatini condidit ora iugi.
Tot restant de mense dies quot nomina parcis
Condita sunt trabeae templa quirine tuae.
Tempus iuleis cras est natale calendis:
Pierides coeptis addite summa meis.
Dicite pierides quis vos addixerit illi:
Cui dedit invitas victa noverca manus.
Sic ego sic clio. clari monumenta philippi
Aspicis: unde trahit marcia casta genus.
Martia sacrifico deductum nomen ab anco
In qua par facies nobilitate sua.
Condidit agrippam: quo te marcelle sepulcro.
Et cepit generos una lacuna duos.
Vix posito agrippa tumuli bene ianua clausa est:
Percipit officium funeris ecce soror

Ecce [illegible] carissima Drusus
Ad magnas lachrymas [illegible] quas tuus habet
Claudite iam parcae: nimium reserata sepulcra
Claudite: plus iusto iam domus ista patet.
Cedis: et in cassum tua nomina Druse levantur?
Utinam sit fati haec summa querela tui
Iste potest implere dolor vel saecula tota:
Et magni luctus obtinuisse locum.
Multa in te amissi iuvenis tot verba bonorum
Omnis cum virtus contigit unius erat.
Haec genetrix tua fecundior illa parentum
Est bona per partus quae dedit una duos.
Heu par illud ubi est? totidem virtutibus aequum
Et concors pietas? nec dubitatus amor?
Vidimus attonitum fraterna morte Neronem
Pallida permissa flere per ora coma.
Dissimilemque sui vultu profitente dolorem.
Hei mihi quam toto luctus in ore fuit.
Tu tamen extremo moriturum tempore fratrem
Vidisti lachrymas vidit et ille tuas:
Affectuque suis moriens tua pectora sensit
Et tenuit vultu lumina fixa tuo
Lumina caerulea iam iamque natantia morte.
Lumina fraternas iam subitura manus
At miseranda parens suprema neque oscula figit.
Frigida nec fovit membra tremente manu.
Non animam apposito fugientem excepit hiatu:
Nec traxit caesas per tua membra comas
Raptus es absenti dum te fera bella morantur

Vltor parens q̄ tibi dona fuit.
Liquitur ut quondam zephyris et solibus icta
Soluuntur tenere uere tepente niues
Te queritur casusq; malos irrisaq; tales:
Accusatq; annos ut diuturna suos.
Talis in umbrosis mitis nūc deniq; siluis
Deflet threicium daulias ales itym.
Halcyonū tales uentosa per equora questus
Ad surdas tenui uoce sonantur aquas
Sic plumosa nouis plangentes pectora pēnis
Oeniden subite concinuistis aues.
Sic fleuit climene: sic et climeneides alte:
Cum iuuenis patrio excidit ictus equis.
Congelat interdum lachrymas duratq; tenetq;
Suspensasq; oculis fortior ictus agit.
Erumpunt iterumq; gravi gemituq; sinuq;
Effuse grauidis uberibusq; genis.
In uires abiit flendi mora: plenior unda
Defluit exigue si qua retenta more
Tandem ubi per lachrymas licuit: sed flebilis orsa ē
Singultu medios impediente sonos.
Nate breuis fructus duplici sors altera partus
Gloria confecte nate parentis ubi es?
Sed neq; iam duplicis nec iā sors altera partus
Gloria confecte nunc quoq; matris ubi es?
Heu modo tantus ubi es? tumulo portaris et igni
Hec sunt in reditus dona paranda tuos?
Sicine dignus eras oculis occurrere matris?
Sic ego te reducem digna uidere fui?

C esaris uxori si talia dicere fas est ·
I am dubito magnos an rear esse deos .
N am quid ego admisi ? que nō ego numina cultu ·
Q ue ego non potui demeruisse deos ?
H ic pretium honos ? artus complector inanes
E xurit hos ipsos flāma rogusq; suus .
T e ne ego sustineo positū scelerata videre ?
T e ne mee poterunt ungere nate manus ?
N ūc ego te infelix summū teneoq; tuorq; :
A ffigoq; manus oraq; ad ora fero .
H ic primū aspiceris consul victorq; parenti
S ic mihi : sic misere nomina tanta refers
Q uo primū vidi fasces · in funere vidi .
E t vidi eversos indiciumq; mali .
Q uis credat ? matri lux hec carissima venit ·
Q ua natum in summo videt honore suum .
I am ne ego nō felix ? iam pars ī rapta neronū
M aterni celebre nomine drusus avi ?
I am ne meus nō est ? nec me facit ille parentē ?
I am ne fui drusi mater ? et ipse fuit ?
N ec cū victorem referatur adesse neronem :
D icere iam potero maior ? an alter adest :
V ltima contigimus ius matris habemus ab uno :
V nus est nimius que tamen orba neger .
P ar animo q; forma suo respondet in illa
E t genus et facies : ingeniumq; simul .
H ec q laudamus formā tam turpe putaris .
L audamus magnas hac quoq; parte deas .
N upta fuit quondam matertera cesaris illi .

O decus o sacra femina digna domo.
Sic cecinit clio. docte assensere sorores.
Annuit alcides. increpuitque lyra.

Laus deo.

E. Ovidii nasonis fastorum liber sextus et ultimus explicit
feliciter per me Raphaelem de predanigra incipiente scte
Agathe [illegible] anno m° lxxxi die primo mensis marcii
hora quarta et vigesima.

Hunc scripsi totum raphael: in vera loquentem
Terra precor multus obviat iter meos.

Finis ad unguem omnia firme claudit.

Ego Raphael Perranigra Scripsi huc Librum

Deo Gratias Amen

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Quod tacita [illegible]

Nemini p[illegible] cuius stola ad talos usq[ue] [illegible] [illegible]

[illegible]

laudamus formã tam turpe putias

[illegible] magnas hic quoq[ue] parte deis.

Nulla gramor est [illegible], q[uam] temporis

[illegible] [illegible] στεφαε βερδεος

πηρα διδασκι ηλης ηλbackslash

[illegible]